

Výročná správa

2022

www.nbs.sk

Vydavateľ

© Národná banka Slovenska 2023

Adresa

Národná banka Slovenska
Imricha Karvaša 1
813 25 Bratislava
www.nbs.sk

Elektronická verzia

[www.nbs.sk/sk/publikacie/
vyrocna-sprava](http://www.nbs.sk/sk/publikacie/vyrocnna-sprava)

Všetky práva vyhradené. Reprodukovanie na vzdelávacie a nekomerčné účely je povolené s uvedením zdroja. Redakčná uzávierka údajov uvedených v tejto správe bola 14. marca 2023. Správa bola prerokovaná v Bankovej rade NBS 20. júna 2023.

Obsah

Príhovor	04
Pohľad na rok 2022	06
Časť A – Ekonomický a finančný vývoj	07
1 Makroekonomický vývoj	08
2 Vývoj na finančnom trhu	16
Časť B – Aktivity a činnosti NBS	18
1 Implementácia menovej politiky a správa investičných rezerv	19
1.1 Implementácia menovej politiky	20
1.2 Povinné minimálne rezervy	27
1.3 Akceptovateľné aktíva	28
1.4 Správa investičných rezerv	28
2 Finančná stabilita a dohľad nad finančným trhom	30
2.1 Finančná stabilita	31
2.2 Bankovníctvo	32
2.3 Poisťovníctvo a dôchodkové sporenie	34
2.4 Kapitálový trh a finančné sprostredkovanie	36
2.5 Platobné služby, finančné technológie a inovácie	38
2.6 Prierezové témy	39
3 Ochrana finančného spotrebiteľa	41
3.1 Podania finančných spotrebiteľov	42
3.2 Výkon dohľadu	43
3.3 Finančné vzdelávanie	44
4 Emisná činnosť a peňažný obeh	46
4.1 Vývoj kumulovanej čistej emisie	47
4.2 Výroba eurobankoviek a euromincí	50
4.3 Falzifikáty peňazí zadržané na Slovensku	51
5 Platobné služby a platobné systémy	53
5.1 Platobné systémy	54
5.2 Platobné karty	58
6 Štatistika	62
6.1 Vývoj v oblasti štatistiky	63
6.2 Informačné systémy	69
7 Ekonomický výskum	70
8 Komunikácia, spoločenská a environmentálna zodpovednosť	73
8.1 Komunikácia a spoločenská zodpovednosť	74
8.2 Environmentálna politika	76
9 Inštitucionálny rozvoj	77
Časť C – Správa nezávislého audítora a účtovná závierka NBS k 31. 12. 2022	81
Príloha Legislatíva	116
Skratky a slovník pojmov	120
Skratky	121
Slovník pojmov	124
Zoznam grafov, tabuliek, schém a boxov	126
Zoznam grafov	127
Zoznam tabuliek	128
Zoznam schém	128
Zoznam boxov	128

Príhovor

Ruská agresia na Ukrajine šokovala celý civilizovaný svet. Obrátila globálnu ekonomiku hore nohami a odštartovala sled udalostí, ktorých dosah znášame dodnes.

Obrovské ľudské utrpenie obyvateľov Ukrajiny či obrazy miliónov utečencov unikajúcich pred vojnou je niečo, čo Európa nezažila od skončenia druhej svetovej vojny. Okamžitou reakciou Európanov bola vlna solidarity a spolupatričnosti s naším východným susedom.

Vojna a jej bezprostredný vplyv na ceny komodít a na vývoj cien energií citelne skomplikovala oživenie ekonomiky na Slovensku i v celej Európe. Inflácia bola na vzostupe už pred vypuknutím vojny a tá ju následne katalpulovala na úrovne, ktoré sme nevideli desaťročia.

Raketové zvýšenie cien energií, sprevádzané rekordným rastom cien potravín, vyniesli infláciu nad 15 percent. Rozpočty našich domácností to citelne zasiahlo. Slováci sa museli uskromniť, načrieť do úspor. Najviac a najcitelnejšie to zasiahlo najzraniteľnejšie nízkopríjmové skupiny. Práve tie vynakladajú drvivú časť svojich príjmov na bývanie, kúrenie, elektrinu a potraviny.

No netýkalo sa to len Slovenska.

Inflácia sa dostala na neakceptovateľne vysoké úrovne v celej Európe a jej očakávaný vývoj znamenal len jediné – nevyhnutnú a ráznu odpoveď zo strany centrálnych bánk s jednoznačným zámerom. Dostať infláciu čo najskôr na úrovne podporujúce rast ekonomiky, životnej úrovne a udržateľnosť.

Európska centrálna banka preto v júli 2022 odštartovala razantné sprísňovanie nastavenia menovej politiky pre dnes už 20 krajín, ktoré používajú euro ako svoju menu. Zvyšovanie úrokových sadzieb je nevyhnutné pre znovunastolenie rovnováhy aj pre zdravý rast ekonomiky a životnej úrovne. Rada guvernérov ECB urobí všetko preto, aby sme sa včas vrátili k dvojpercentnému inflačnému cieľu. Veľkú časť cesty sme už prešli, no ešte nie sme v cieľi.

Uvedomujeme si negatívny vplyv spojený s rastúcimi úrokovými sadzba-
mi na ľudí, podniky a ekonomiku. Toto nepohodlie je dočasné a potrebné
pre udržateľný návrat inflácie na želané úrovne.

Bol to náročný rok a rád by som poďakoval všetkým kolegom za ich prínos
a nápady. Ich odbornosť a talent vytvárajú podmienky pre to, aby sme spo-
ločne, ako inštitúcia, zaistili stabilitu – cenovú a finančnú, a chránili tak
spoločnosť pred rizikami aj v týchto krízových časoch.

Nasledujúce obdobie nebude bez nástrah a rizík, domácich aj globálnych.

Dúfam však, že takto o rok budeme môcť povedať, že sa nám podarilo
dostať infláciu bezpečne na cieľové úrovne. Čakajú nás výzvy, vrátane tých
klimatických, ktoré si vyžadujú nemalé úsilie a investície. Čeliť im, priná-
šať riešenia a nachádzať odpovede bude bezpochyby jednoduchšie a vesel-
šie vo svete, ktorý nesúžuje neistota a krízy.

Peter Kažimír

guvernér Národnej banky Slovenska

Pohľad na rok 2022

Slovenskú ekonomiku ťahala súkromná spotreba

+5,1%
rast súkromnej
spotreby

+1,8%
zvýšenie
zamestnanosti

+15%
nárast spotrebiteľských
cien v decembri

Situácia na hypotekárnom trhu sa uvoľnila

-20%
pokles objemu produkcie
nových hypoték
v decembri 2022 oproti
rokom 2019 – 2020

+10,4%
medziročný rast
objemu
úverov na bývanie
k 31. 12. 2022

+2 p. b.
medziročný nárast
úročenia nových
úverov na bývanie
k 31. 12. 2022

Menová politika Euro systému sa normalizovala zrýchleným tempom

+2,5 p. b.
výrazné zvýšenie
menovopolitických
sadzieb

ukončenie čistých
nákupov do
menovopolitických
portfólií

koniec dvojstupňového
systému úročenia
nadbytočných rezerv

NBS vykonávala dohľad nad finančným trhom

4
nástroje makro-
prudenciálnej politiky
(aktivované/upravené)

424
právoplatných rozhodnutí
dohľadu vydaných
k 31. 12. 2022

46
dohľadov
na mieste
k 31. 12. 2022

Tri slovenské banky vstúpili do služby TIPS

29 mil.
transakcií cez TIPS

268 mil.
transakcií cez SIPS

166 tis.
transakcií cez
TARGET2-SK

Rast kumulovanej čistej emisie eurovej hotovosti sa zrýchlil

23 mld. €
hodnota emitovanej
eurovej hotovosti v SR
ku koncu roka 2022

medziročný nárast
emisných obrátov
eurovej hotovosti

najnižší počet
zadržaných
falzifikátov
eurobankoviek

Vzdelávanie a ochrana finančných spotrebiteľov napredovali

3 588
žiakov
na vzdelávaní
5peňazí

1 593
podaní spotrebiteľov
doručených do NBS

303 tis. €
vrátených spotrebiteľom
na základe podaní

NBS pomáhala

20 115 €
zamestnanecká
zbierka
pre Ukrajinu

120
dobrovoľníckych zmien
terénnej práce pre ľudí
utekajúcich pred vojnou

271 tis. €
od Nadácie NBS
na projekty finančného
vzdelávania

**Ekonomický
a finanční vývoj**

A

1

Makroekonomický vývoj

ekonomická
aktivita
ovplyvnená
neistotou

inflácia
v závere roka
na historických
maximách

drahšie pôžičky
pre vlády, firmy
aj domácnosti

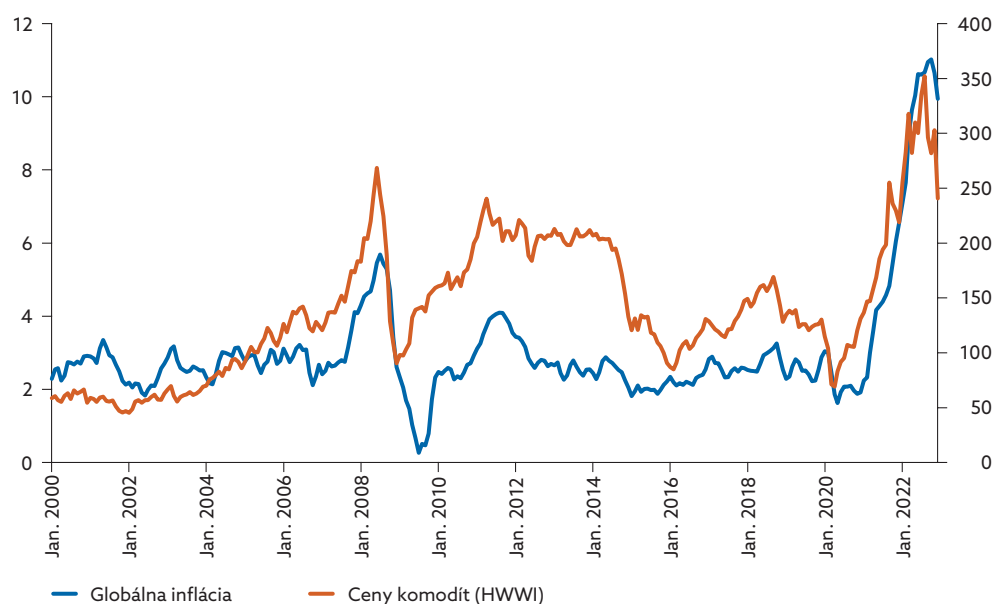
domácnosti
napriek všetkému
štedro míňali

A1 Makroekonomický vývoj

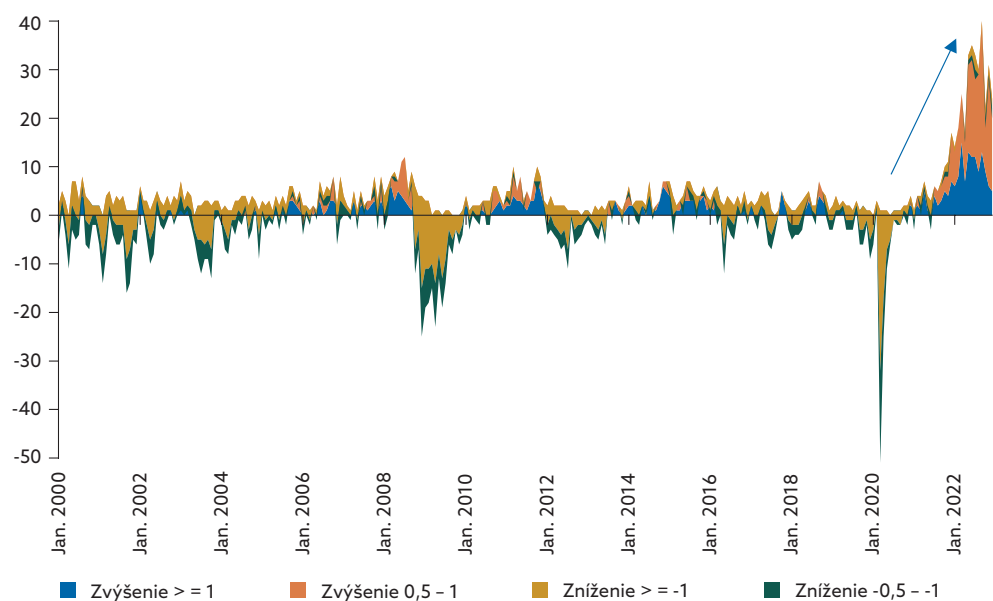
Globálnu ekonomiku v roku 2022 nepriaznivo ovplyvnila vojna na Ukrajine, ale aj nárast infekcií COVID-19 v Číne, resp. čínska politika nulovej tolerancie covidu. V dôsledku vojnového konfliktu došlo najmä v prvých troch štvrtrokoch k prudkému nárastu cien energetických (ropa, plyn) aj neenergetických komodít (pšenica, kovy). Zosilnili sa tým už aj tak rastúce inflačné tlaky a urýchlilo sa globálne sprísňovanie menovej politiky (grafy 1 a 2). Koncom roka sa síce cenový vývoj komodít zmiernil, inflácia však naďalej zotrvala na vysokých úrovniach.

Graf 1:
Ceny komodít
a spotrebiteľská
inflácia
(medziročná
zmena v %)
Zdroj: Macrobond

Graf 2:
Rozhodnutia
centrálnych
bánk
o kľúčových
úrokových
sadbách
(počet bánk)
Zdroj: Macrobond

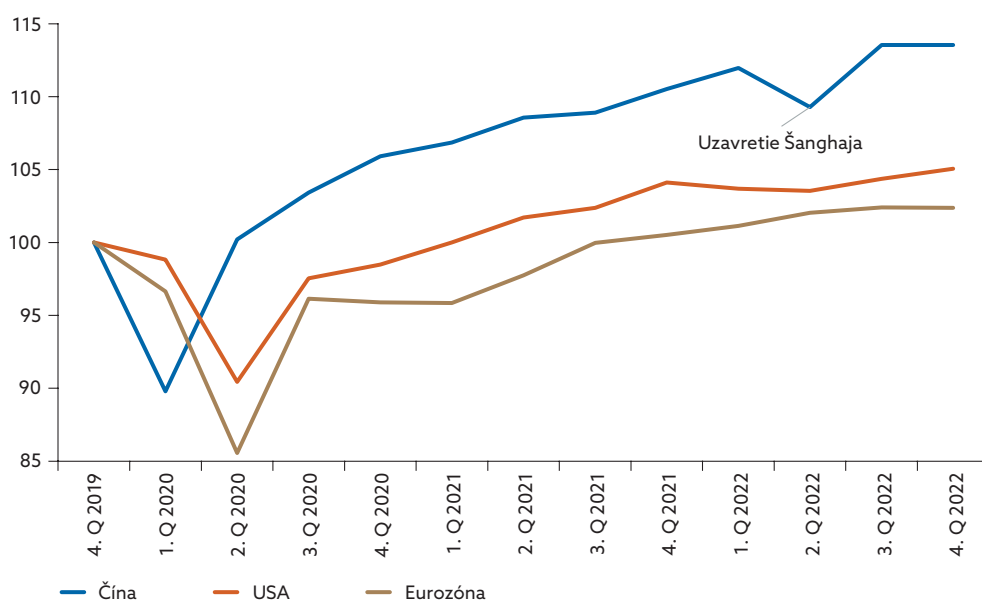
Ekonomický rast významných svetových ekonomík, vrátane USA a eurozóny, bol relatívne odolný (graf 3). Aj keď situácia v Číne do určitej miery obmedzovala zlepšenie vo fungovaní ponukových reťazcov, problémy s nedostatkom výrobných vstupov sa zmiernili (graf 4). Klesali aj dopravné náklady v lodnej doprave. To umožnilo oživenie niektorých odvetví, ktoré trpeli nedostatkom komponentov, napríklad automobilového priemyslu. Najmä v USA ekonomiku podporovala pomerne silná súkromná spotreba. Domácnosti dobiehali odložený dopyt z čias pandémie. Postupne sa však začal prejavovať vplyv prísnejšej menovej politiky, ktorý zdrazil hypotekárne financovanie a viedol k poklesu investícií do nehnuteľností.

Hospodárstvo eurozóny výrazne zasiahla energetická kríza. Ekonomike pomohli viaceré vládne opatrenia zamerané na zmiernenie dosahov vysokých cien energií orientované na podporu tak podnikov, ako aj obyvateľstva. Vysoká inflácia však postupne ukrojila európskym domácnostiam z disponibilného príjmu a efekt otvorenia ekonomiky sa postupne vyčerpal. To v závere roka viedlo k výraznejšiemu poklesu súkromnej spotreby v mnohých krajinách. Súčasne sa sprísňovanie menovej politiky ECB premietlo do prísnejších finančných podmienok a zmiernenia úverovej aktivity. Drahšie financovanie zatiaľ ovplyvnilo najmä oblasť investícií do nehnuteľností na bývanie.

Graf 3:
HDP
vo vybraných
krajinách
(index,
4. Q 2019 = 100)

Zdroj: Macrobond

Graf 4:
Globálny
index tlakov
v ponukových
reťazcoch
(index)

Zdroj: Macrobond

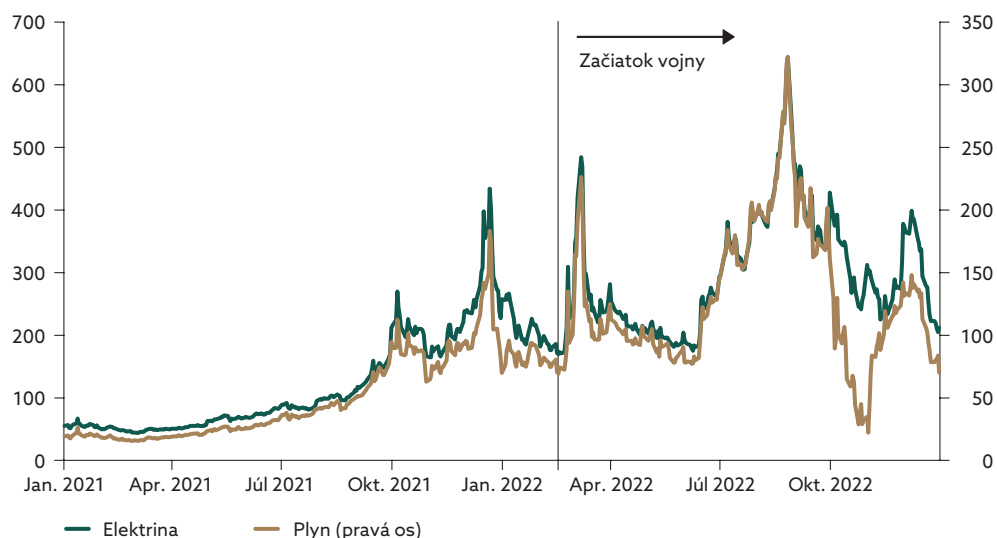
Postupné jednostranné znižovanie dodávok plynu z Ruska do Európy sa premietlo do prudkého nárastu cien zemného plynu a následne aj elektrickej energie (graf 5). Cenový nárast vrcholil koncom leta, keď ruská strana zastavila toky plynu cez Nord Stream 1. Európskym krajinám sa však v pomerne krátkom čase podarilo zabezpečiť dodávky skvapalneného zemného plynu z iných zdrojov, a tiež urýchlene vybudovať terminály na jeho splynovanie. Spolu s relatívne teplou zimou a nižším dopytom to v závere roka 2022 viedlo k výraznému zníženiu cien tejto komodity. Postupne klesali aj ceny ďalších komodít a väčšina dosiahla úrovne spred vojnového konfliktu.

Koncom roka sa tak inflačné tlaky začali postupne zmierňovať a globálna inflácia pravdepodobne dosiahla vrchol. V USA a niektorých ďalších krajinách začala inflácia dokonca klesať. Jadrová inflácia (celková inflácia bez cien energií a potravín) však naďalej zotrvala výrazne nad predpandemickými úrovňami a v eurozóne sa ďalej zrýchľovala (graf 6). Dôvodom bol pretrvávajúci prenos nedávnych nákladových šokov do cien ďalších tovarov a služieb. Navyše sa napätá situácia na trhu práce premietla do zrýchlenia mzdového vývoja.

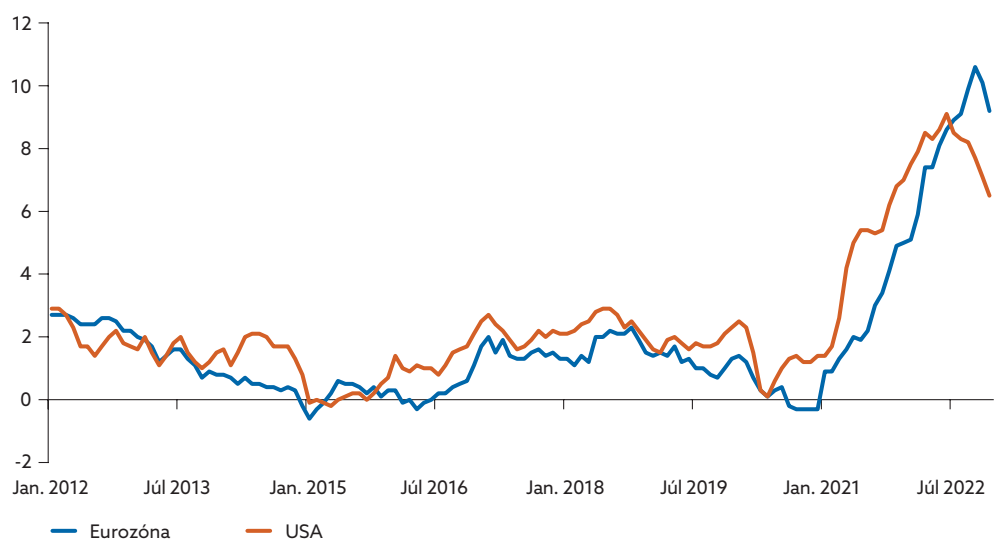
Graf 5:
Nemecko –
futures na ceny
plynu a elektriny
(1. pozícia,
v EUR/MWh)

Zdroj: Macrobond

Graf 6:
Jadrová
inflácia v USA
a eurozóne
(medziročná
zmena v %)

Zdroj: Macrobond

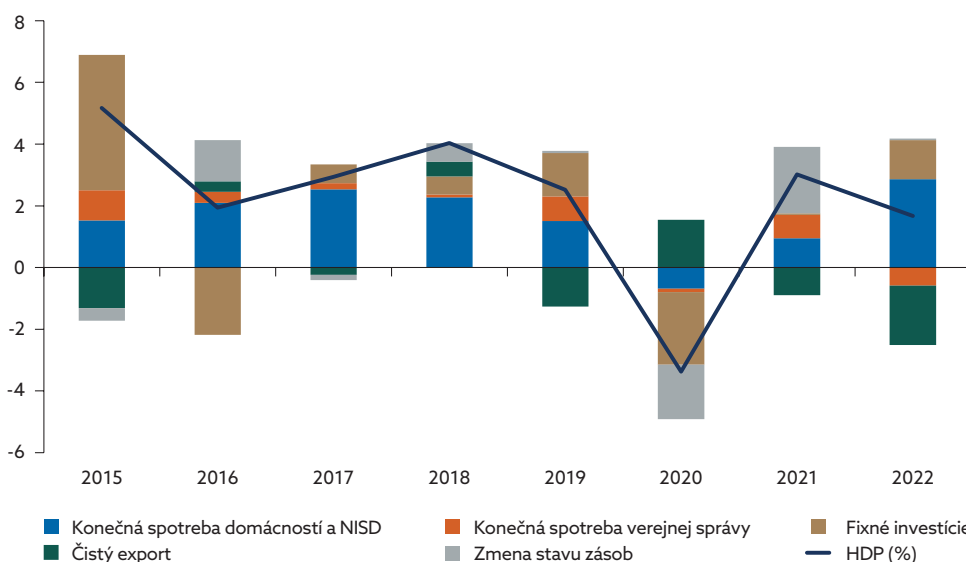

Po dvoch pandemických rokoch prerušila výraznejšie oživenie ekonomiky Slovenska vojna na Ukrajine, keď sa rast hospodárstva spomalil na 1,7 % (graf 7). Stúpajúca neistota na krátky čas prehĺbila pretrvávajúce problémy s dodávkami súčiastok v priemysle. Zlepšenie v tomto smere nastalo až v druhej polovici roka. Pomohlo to automobilovému priemyslu, ktorý postupne zvýšil exporty. Počas roka sa stupňovala neistota dodávok energetických surovín, čo vystrelilo ich ceny na historicky najvyššie úrovne. Väčšina podnikov tak musela bojovať s rekordnými cenami vstupov. Zvýšené náklady pritom viedli k postupnému obmedzovaniu energeticky náročnej výroby. Investičná aktivita sa oživila, ale stále mierne zaostávala za predpandemickou úrovňou. Vysoké ceny energií a silný spotrebiteľský dopyt spôsobili nárast deficitu obchodnej bilancie na najvyššiu hodnotu za posledných 20 rokov (graf 8).

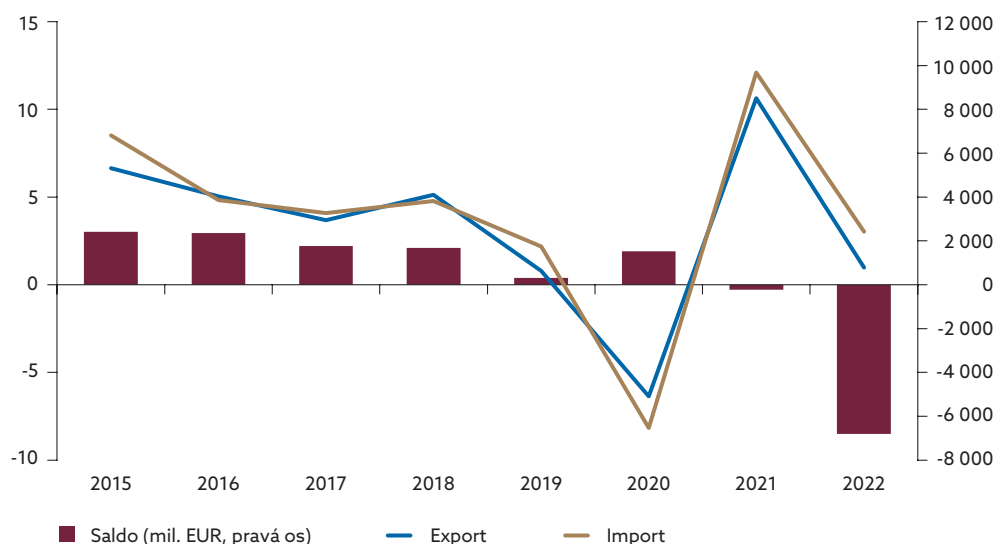
Graf 7:
Vývoj
reálneho HDP
na Slovensku
(medziročná
zmena v %,
príspevky
v p. b.)

Zdroj: ŠÚ SR, NBS

Graf 8:
Vývoj
zahranického
obchodu
(medziročná
zmena v %,
s. c., mil. EUR)

Zdroj: ŠÚ SR, NBS

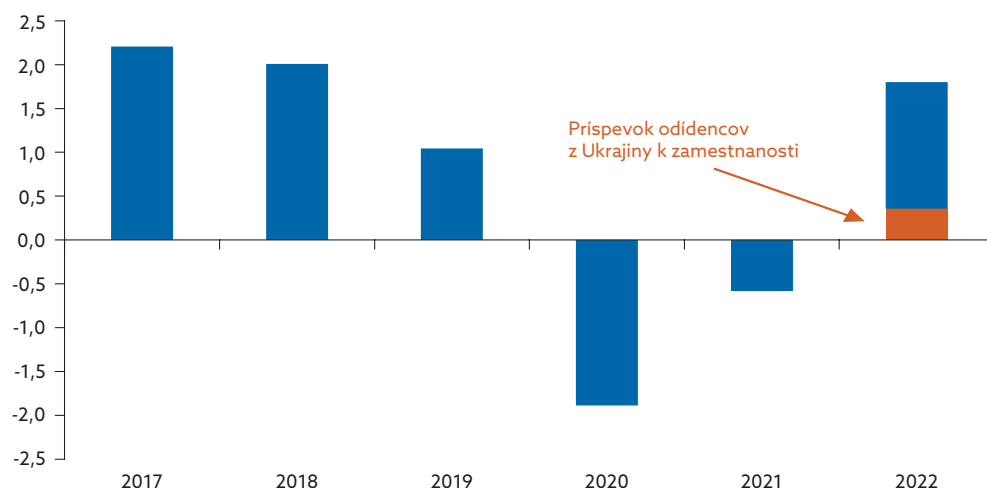
Slovenskú ekonomiku v roku 2022 ťahala najmä súkromná spotreba (graf 7). Zvýšené nákupy si domácnosti mohli dovoliť aj vďaka nahromadeným úsporám z čias lockdownov. Časť úspor pretavili do spotreby zrejme aj z dôvodu obáv, že rastúca inflácia by ich výrazne znehodnotila. Pozitívnym impulzom bolo taktiež zvýšené cestovanie, ktoré si Slováci opäť dopriali po dvoch rokoch obmedzení. K rastu spotreby mohol prispieť aj výraznejší prílev odídencov po začiatku vojny na Ukrajine.

Zamestnávanie osôb utekajúcich pred vojnou na Ukrajine pomohlo zlepšiť situáciu na trhu práce (graf 9). V ekonomike pribudlo viac ako 42-tisíc pracujúcich. Firmám to pomohlo vyriešiť nedostatok vhodných pracovníkov.

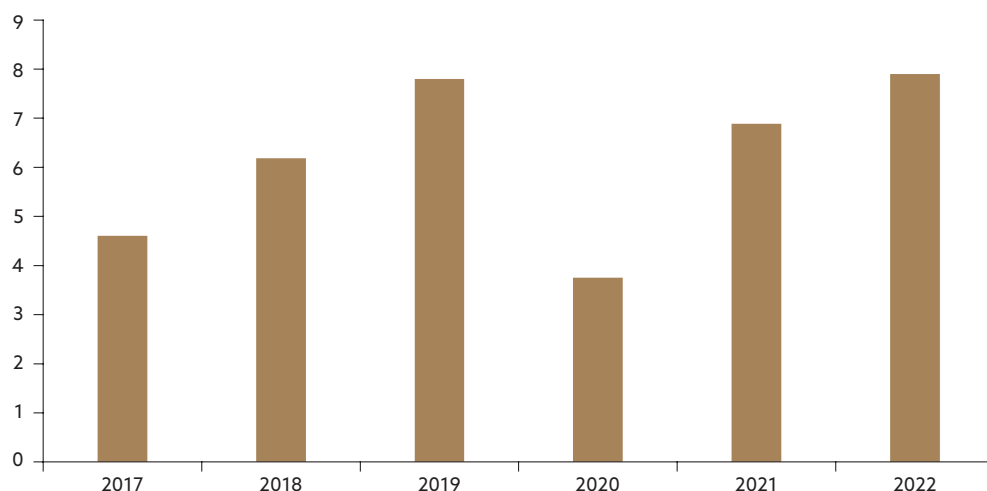
Graf 9:
Vývoj
zamestnanosti
(medziročná
zmena v %)

Zdroj: ŠÚ SR, NBS

Graf 10:
Vývoj miezd
(medziročná
zmena v %)

Zdroj: ŠÚ SR, NBS

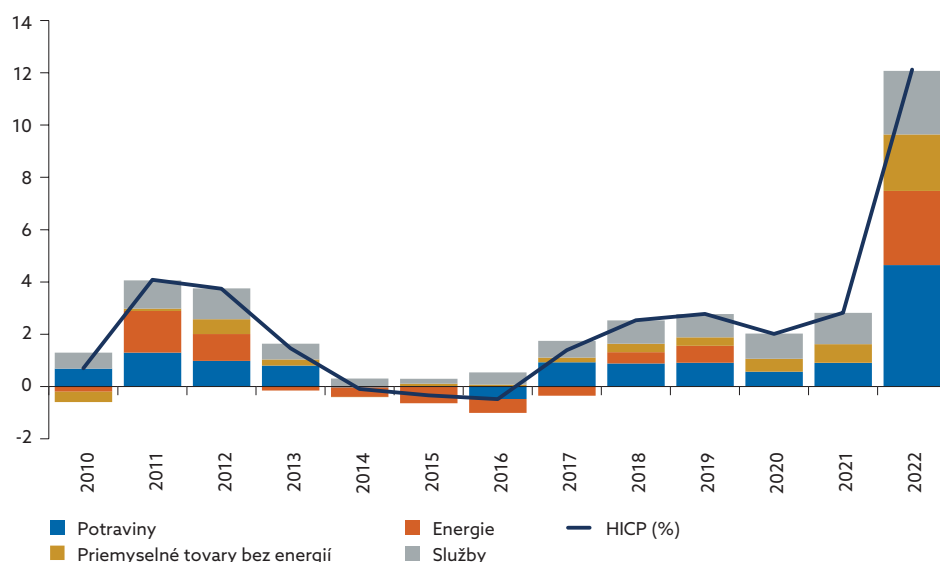
Mzdy v reakcii na vysokú infláciu a pretrvávajúce napätie na trhu práce rástli (graf 10). Po uvoľnení pandemických opatrení a otvorení sektorov, ktoré boli pandémiou najviac ovplyvnené (ubytovacie, stravovacie a rekreačné služby), sa dopyt po pracovnej sile v týchto sektoroch prejavil v rýchlom raste miezd. Zrýchľovanie inflácie v priebehu roka spôsobilo zvyšujúce sa požiadavky na úpravu miezd. Napriek tomu rast nominálnej mzdy nestačil pokryť rýchlo sa zvyšujúce životné náklady a reálne mzdy (po odpočítaní inflácie) klesali, čo ovplyvnilo kúpyschopnosť domácností.

Inflácia v roku 2022 dosiahla 12,1 %, pričom bola najvyššia od roku 2000 a ťahali ju všetky komponenty (graf 11). Do cenového vývoja sa premietli najmä vonkajšie faktory. Z domácich prispel silný trh práce. Hlavným zdrojom zvýšenia cien bol extrémny nárast cien energetických a poľnohospodárskych komodít, ktorý sa rýchlo pretavil do zahraničných aj domácich výrobných cien. Stúpali tak dovozné, ako aj veľkoobchodné ceny. S následným miernym oneskorením sa napokon zvýšili aj spotrebiteľské ceny tovarov a služieb.

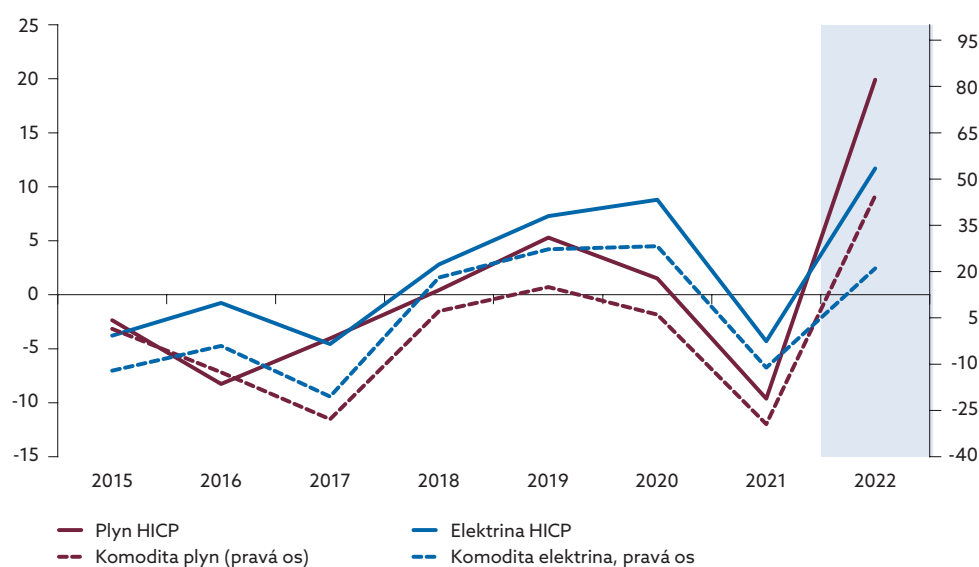
Graf 11:
Štruktúra
inflácie HICP
(medziročná
zmena v %,
príspevky
v p. b.)

Zdroj: ŠÚ SR, NBS

Graf 12:
Regulované ceny
plynu a elektriny
(medziročná
zmena v %)

Zdroj: ŠÚ SR, NBS

Začiatkom roka výrazne vzrástli regulované ceny energií pre domácnosti. Odrážali vývoj cien komodít ešte z roku 2021. V dôsledku vojny na Ukrajine a veľkej neistoty spojenej s dostupnosťou energetických zdrojov výrazne vzrástli trhové ceny na komoditnom trhu s elektrinou a plynom (graf 12). Od priameho vplyvu týchto nárastov však boli domácnosti chránené regulačným systémom.

Rast cien nehnuteľností sa zastavil potom, čo ešte v prvom polroku medziročne rástli tempom vyše 20 %. Podporoval ich najmä dopyt domácností, ktoré chceli ešte využiť priaznivé podmienky financovania. Úverové aktivity v tomto období vrcholili. V druhom polroku ECB pristúpila k uťahovaniu menovej politiky v snahe skrotiť infláciu. Postupne opustila zvyšovanie svojej bilancie cez nákupy cenných papierov a začala zvyšovať úrokové sadzby. Prejavilo sa to v drahších pôžičkách pre vládu, firmy aj domácnosti. Okrem vyšších úrokov sa pod oslabenie záujmu domácností o hypotéky podpísal rast životných nákladov.

A

2

Vývoj na finančnom trhu

oslabenie
úverovania
domácností
v druhom
polroku

strmý nárast
úrokových sadziieb
z hypoték

zrýchlenie
a následné
ochladenie na trhu
nehnuteľností

zmeny
v štruktúre
financovania
bánk

A2 Vývoj na finančnom trhu

Schéma 1: Vývoj na finančnom trhu v roku 2022

Zdroj: NBS

Externé a makro faktory vplývajúce na finančný sektor

- Vysoká inflácia a rastúce úrokové sadzby
- Vojna v susednej krajine
- Zhoršujúca sa ekonomická aktivita a jej vyhliadky
- Vysoká volatilita finančných trhov a pokles cien finančných aktív

Hlavné trendy v slovenskom finančnom sektore

Trh úverov

- Úrokové sadzby prudko vzrástli, najmä z hypoték, čo sa po silnej jari odrazilo na spomalení aktivity na trhu hypoték v druhom polroku
- Napriek nárastu úrokových sadzieb z podnikových úverov pretrvával pri úverovaní podnikov pomerne dynamický rast

Solventnosť bánk

- Napriek miernemu poklesu kapitálovej primeranosti, ktorý však bol prítomný vo väčšine krajín EÚ, majú banky dostatok kapitálu
- V júni NBS zvýšila proticyklický kapitálový vankúš z 1,0 % na 1,5 % s účinnosťou od 1. augusta 2023
- Rastúce sadzby zvyšujú úrokové príjmy bánk

Financovanie sa bánk

- Po dlhšom čase sa do popredia dostala téma likvidity a ceny zdrojov
- Najvýznamnejším faktorom bolo výrazné spomalenie rastu retailových vkladov, ktoré znížilo schopnosť financovať rast úverov stabilnými zdrojmi
- Rástla cena dlhodobých trhových zdrojov financovania (aj krytých dlhopisov)

Nebankové sektory

- Rastúce úrokové sadzby prospievali poisťovniam, čo sa prejavilo najmä na zvyšovaní ich solventnosti
- Sektory spravujúce aktíva (DSS, DDS a KI) zaznamenali pokles NAV z dôvodu výrazne negatívnej výkonnosti

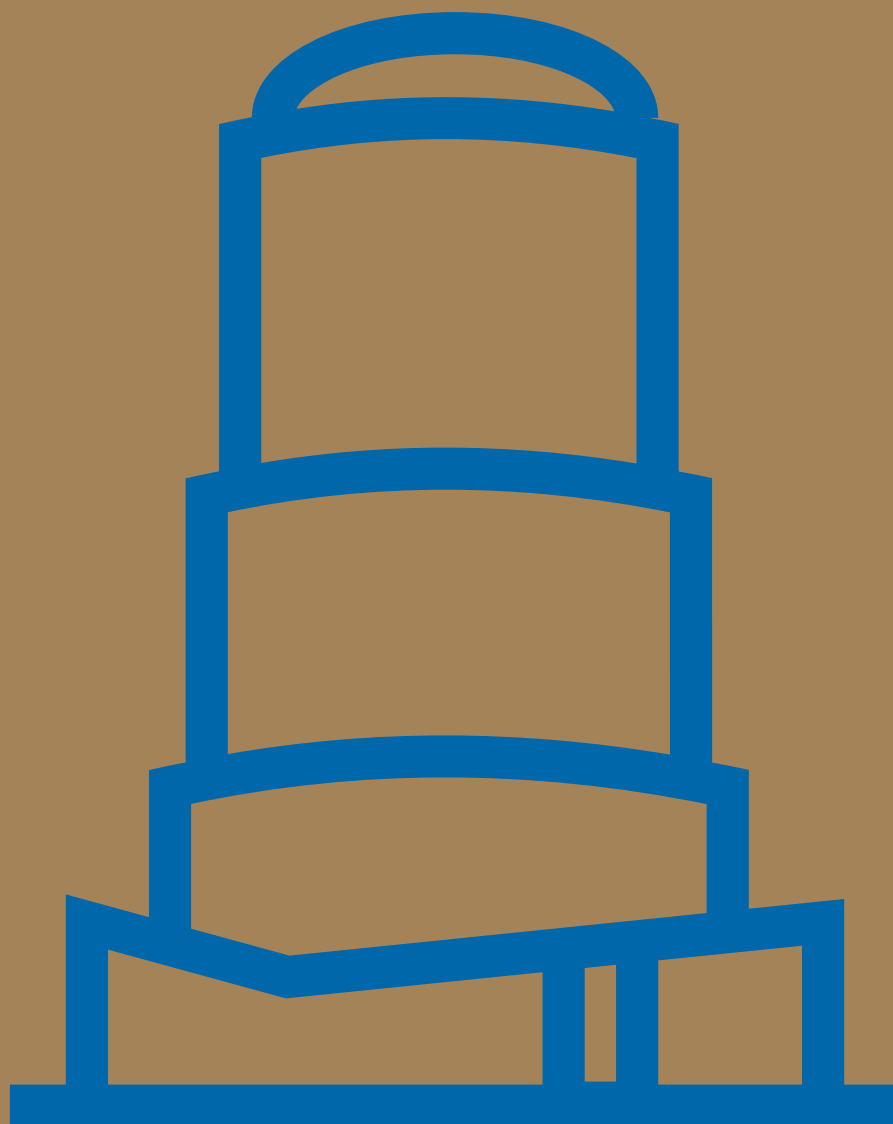
Realitný trh

- Predchádzajúci strmý rast cien nehnuteľností sa v priebehu roka 2022 prakticky zastavil
- Dostupnosť bývania klesla na najnižšiu úroveň od roku 2008

Riziká a dôsledky pre finančnú stabilitu

- Výdavky domácností a náklady podnikov rastú v priemere rýchlejšie ako príjmy
- Vyššie splátky viac odsávajú z príjmov alebo tržieb a rezerva pre prípad finančných ťažkostí sa môže znižovať
- Finančné ťažkosti sa môžu premietnuť do vyššieho podielu zlyhaných úverov; neplatí to však pre všetkých, niektorým sa finančná situácia môže zlepšiť
- Upokojenie situácie na trhu úverov a nehnuteľností prispieje k zmierneniu doterajšej rýchlej kumulácie cyklických rizík
- Dobrá kapitálová pozícia podporí stabilitu bankového sektora

**Aktivity
a činnosti NBS**

B

1

Implementácia menovej politiky a správa investičných rezerv

zvýšenie
sadzieb ECB o
250 b. b.

ukončenie čistých
nákupov do
menovopolitických
portfólií

splatenie
TLTRO III domácim
bankovým
sektorom v sume
4,2 mld. €

investičné
rezervy
v správe NBS
vo výške cca
11,8 mld. €

B1 Implementácia menovej politiky a správa investičných rezerv

1.1 Implementácia menovej politiky

V záujme tlmenia prudkého nárastu inflácie, ECB v roku 2022 výrazne zintenzívnila proces normalizácie menovej politiky. V súlade s komunikovaným výhľadom menovopolitických postupov, ECB najprv ukončila čisté nákupy do menovopolitických portfólií a následne začala prvýkrát za uplynulú dekádu zvyšovať kľúčové úrokové sadzby.

Vzhľadom na rýchlo rastúcu infláciu ku koncu roka 2021 naďalej dominovala neistota, pokiaľ ide o jej ustálenie na cielenej úrovni 2 % v strednodobom horizonte. Na základe rozhodnutia Rady guvernérov ECB z decembra 2021 vstupoval Eurosystem do nového roka s postupnou normalizáciou menovej politiky, avšak naďalej bola potrebná menová akomodácia. Vzhľadom na neistý inflačný výhľad, ktorý v úvode roka zintenzívnila aj ruská invázia na Ukrajinu, Rada guvernérov ECB komunikovala svoje rozhodnutia so značnou mierou flexibility a s možnosťou upraviť v prípade potreby menovopolitické nastavenie v inom ako pôvodne signalizovanom rozsahu.

Budova Európskej centrálnej banky vo Frankfurte
Zdroj: [Flickr ECB](#)

Predchádzajúce dlhodobé zotrúvanie inflácie pod cieľnou úrovnňou a menovopolitická podpora, ktorá bola potrebná počas pandémie, viedli k nutnosti intenzívne využiť neštandardné menovopolitické nástroje. Ich charakter do značnej miery ovplyvnil trhové prostredie, v ktorom Eurosystem implementoval takéto postupy. Pomalý a predikovatelný ústup z neštandardných nástrojov bol preto mimoriadne dôležitý pre stabilitu finančného trhu. Rozhodujúcim krokom bolo obmedzenie aktivity Eurosystemu na dlhopisovom trhu, čo sa od začiatku roka uskutočňovalo postupným znižovaním čistých nákupov dlhopisov do menovopolitických portfólií až po ich následné ukončenie, ktoré podľa vopred komunikovaného postupu ECB predchádzalo prvému zvýšeniu kľúčových sadziieb.

Toto dôležité poradie bolo zabezpečené počas prvej polovice roka 2022. V prvej fáze normalizácie Eurosystem koncom marca ukončil čisté nákupy aktív núdzového pandemického programu nákupu aktív a začiatkom júla aj programu nákupu aktív.

V rámci menovopolitických nákupných programov sa tempo čistých, teda portfólio navyšujúcich, nákupov do núdzového pandemického programu nákupu aktív (PEPP) od začiatku roka spomalilo až po úplné zastavenie ich prírastkov na konci marca 2022. Zároveň sa podľa rozhodnutia Rady guvernérov ECB z decembra 2021, potvrdeného [vo februári 2022](#), plánoval ústup od čistých nákupov do programu nákupu aktív (APP) podľa vopred oznámeného časového plánu: mesačný objem čistého nákupu aktív na úrovni 40 mld. € v druhom štvrtroku, 30 mld. € v treťom štvrtroku a od októbra 2022 tempom 20 mld. € až dotedy, kým to bude potrebné na posilnenie akomodačného vplyvu menovopolitických sadziieb. Ruská agresia na Ukrajine vyvolala zintenzívnenie inflačných tlakov v mnohých odvetviach, preto Rada guvernérov ECB na svojom [marcovom zasadnutí](#) prehodnotila tento plán, a zrýchlila ústup z dlhopisového trhu redukciami čistých nákupov APP na 40 mld. € v apríli, 30 mld. € v máji a 20 mld. € v júni, s plánovaným úplným ukončením čistých nákupov v treťom štvrtroku 2022. Inflácia v polovici roka pokračovala vo výraznom raste najmä z dôvodu prudkého zvýšenia cien energií a potravín, ale aj následkom vojny. Inflačné tlaky boli zároveň plošnejšie naprieč mnohými tovarmi a službami.

V rámci menovopolitických nákupných programov tak boli k júlu ukončené aj čisté nákupy APP, čím Eurosystem zavřšil svoju aktivitu na dlhopisovom trhu, ktorou sa navyšoval objem držby dlhopisov v menovopolitických portfóliách. V súlade s časovou postupnosťou Rada guvernérov ECB [v júni](#) následne indikovala, že na júlovom menovopolitickom zasadnutí začne so zvyšovaním kľúčových úrokových sadziieb ECB o 25 bázických bodov.

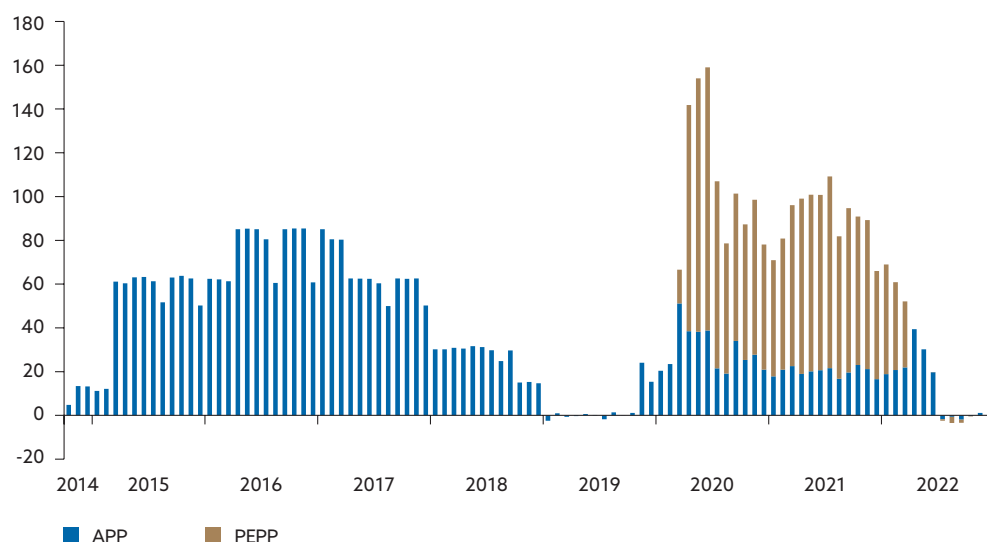
Napriek zastaveniu navyšovania menovopolitických portfólií ukončením tzv. čistých nákupov Rada guvernérov ECB považovala za potrebné pokračovať v reinvestíciách splatných dlhopisov v programoch

Dôvodom pokračovania v reinvestíciách bolo zachovanie vysokého stavu likvidity a primeraného nastavenia menovej politiky. V rámci programu APP tak ECB plánovala zotrvať v nákupoch nenavyšujúcich portfólio ešte po dlhšiu dobu od chvíle, keď začne so zvyšovaním kľúčových úrokových sadzieb. Ďalej, podľa indikácií Rady guvernérov ECB, reinvestície v rámci programu PEPP majú trvať minimálne do konca roka 2024, pričom flexibilita bude ich dôležitým doplnkovým elementom. V prípade opätovnej trhovej fragmentácie v dôsledku pandémie bude možné reinvestície v rámci programu PEPP kedykoľvek pružne upraviť z hľadiska času, jednotlivých tried aktív a jurisdikcií.

Graf 13:
Mesačné nákupy do menovopolitických portfólií Eurosystému (v mld. EUR)

Zdroj: ECB

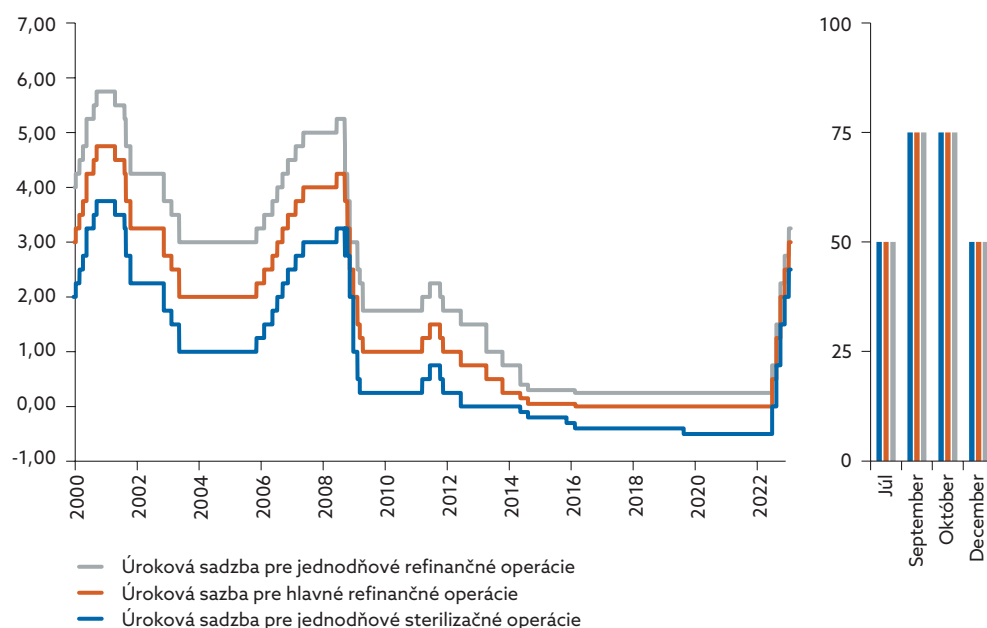
V júli 2022 Rada guvernérov ECB po viac ako desaťročí zvýšila kľúčové sadzby ECB a úroková sadzba jednodňových sterilizačných operácií prvýkrát od roku 2014 opustila záporné pásmo. Menovopolitické sadzby boli za posledné štyri zasadnutia v roku 2022 zvýšené kumulatívne o 250 bázických bodov, čo zahŕňalo najväčšie individuálne zvýšenia sadzieb v histórii ECB.

Na júlovom zasadnutí Rada guvernérov ECB usúdila, že je potrebné urobiť na začiatku zvyšovania sadzieb väčší prvý krok, a zintenzívniť tak aj normalizáciu menovopolitických sadzieb. Toto rozhodnutie bolo založené na aktualizovanom hodnotení inflačných rizík, so záujmom o posilnenie ukotvenia rastúcich inflačných očakávaní. Zvýšením kľúčových sadzieb

v rozsahu 50 bázických bodov sa úroková sadzba pre jednodňovú depozitnú facilitu dostala z úrovne -0,50 % na 0,00 %, pre hlavnú refinančnú operáciu na 0,50 % a pre jednodňovú refinančnú facilitu na 0,75 %. V záujme rýchlejšieho ústupu z naďalej vysoko akomodačnej úrovne menovopolitických sadzieb Rada guvernérov ECB [v septembri 2022](#) zintenzívnila zvyšovanie sadzieb o 75 bázických bodov, na ktoré nadviazala [v októbri](#) ďalším zvýšením v totožnom rozsahu. Na poslednom menovopolitickom zasadnutí [v decembri](#) Rada guvernérov ECB zvýšila sadzby o ďalších 50 bázických bodov, pričom vzhľadom na pretrvávajúci rýchly inflačný vývoj indikovala, že je potrebný ďalší výrazný rovnomerný rast úrokových sadzieb až na úroveň, ktorá je dostatočne reštriktívna na zabezpečenie včasného návratu inflácie k strednodobému cieľu 2 %.

Graf 14:
Menovopolitické úrokové sadzby ECB (v %, vľavo) a ich zmena (v b. b., vpravo)
Zdroj: ECB

ECB prekalibrovala tretiu sériu cielených dlhodobejších refinančných operácií, aby zabezpečila konzistentnosť so širším procesom normalizácie menovej politiky

Rada guvernérov ECB sa [rozhodla upraviť úrokové sadzby cielených dlhodobejších refinančných operácií](#) (TLTRO III) tak, že od 23. novembra 2022 sa úroková sadzba všetkých zostávajúcich operácií TLTRO III začala indexovať podľa priemerných kľúčových úrokových sadzieb ECB platných od tohto dátumu. Zároveň boli pre banky, ktoré chceli ukončiť alebo znížiť pôžičky čerpané cez TLTRO III pred ich riadnou splatnosťou, pridané tri dodatočné dobrovoľné termíny predčasného splatenia.

Nový nástroj na ochranu transmisie menovej politiky

Z dôvodu potreby rýchlejšej normalizácie menovej politiky Rada guvernérov ECB ako doplnok k existujúcemu súboru menovopolitických nástrojov zaviedla nový [nástroj na ochranu transmisie menovej politiky](#) (TPI).

Vytvorenie nového nástroja TPI bolo v záujme zabezpečenia plynulej transmisie menovej politiky počas potrebnej rýchlejšej normalizácie vo všetkých krajinách eurozóny. Jeho použitiu predchádza aktivácia, ktorou sa začnú nákupy spravidla vládnych dlhopisov krajiny postihnutej takým zhoršením podmienok financovania, ktoré nie je opodstatnené z hľadiska jej fundamentov. Flexibilita v rámci reinvestícií programu PEPP však zostáva naďalej prvou obrannou líniou proti rizikám v transmisnom mechanizme, pričom celý systém je doplnený existujúcim nástrojom priamych menových transakcií (OMT).

Bilancia Eurosystemu dosiahla v júni 2022 historické maximum vo výške 8,8 bil. € a do konca roka klesla na 8,0 bil. €. Zníženie bolo dôsledkom splatných operácií, no najmä predčasných splátok v rámci TLTRO III.

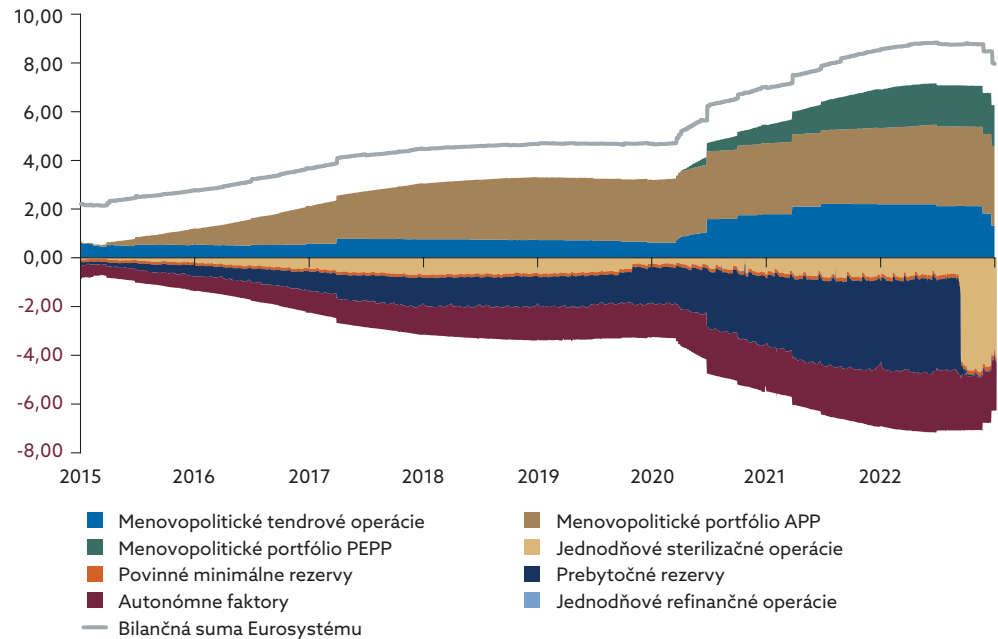
Na konci roka 2022 dosiahli menovopolitické aktíva v bilancii Eurosystemu 6,3 bil. €, čo je v porovnaní s koncom roka 2021 pokles o 0,7 bil. €. Z tejto dodanej sumy tvorili úvery poskytnuté cez TLTRO III 1,3 bil. €, resp. 21 % menovopolitických aktív, pričom bankový sektor v roku 2022 splatil 880 mld. € najmä prostredníctvom predčasných splátok. Cenné papiere nakúpené do menovopolitických portfólií predstavovali 5,0 bil. €, resp. 79 % menovopolitických aktív. V medziročnom porovnaní stúpla suma menovopolitických portfólií o 224 mld. €. Z celkovej sumy menovopolitických portfólií tvoril program APP 3,3 bil. € a program PEPP 1,7 bil. €.

Na strane pasív sa celková výška rezerv úverových inštitúcií a využitie jednoduchých sterilizačných operácií (DF) na konci roka 2022 znížili na 4,0 bil. € (zo 4,3 bil. € na konci roka 2021). Významným rozdielom na strane pasív v porovnaní s rokom 2021 bolo preskupenie prostriedkov z držby likvidity na bežnom účte v prospech DF. Vplyvom zvýšenia úrokovej sadzby DF do pozitívneho pásma začali byť tieto operácie pre bankový sektor opäť atraktívne. Úverové inštitúcie tak do konca roka svoj denný prebytok likvidity, ktorý bol nad rámec povinných minimálnych rezerv, presúvali do DF.

Graf 15:
Vybrané položky
konsolidovanej
bilancie
Eurosystému
vzťahujúce sa na
výkon menovej
politiky
(v bil. EUR)

Zdroj: SDW ECB

Poznámka: Kladné hodnoty označujú aktíva, záporné hodnoty pasíva.

Aktuálna kompozícia bilancie Eurosystému je výsledkom výkonu menovej politiky za poslednú dekádu, počas ktorej inflácia zotrvala dlhodobo pod inflačným cieľom. V reakcii na jej mimoriadny nárast Rada guvernérov ECB v roku 2022 pristúpila k rýchlej normalizácii výkonu menovej politiky, a to najmä od ukončenia nákupov navyšujúcich bilanciu cez prudké zvýšenie kľúčových sadzieb. Vyššie úrokové sadzby však ovplyvňujú [výsledky hospodárenia ECB aj národných centrálnych bánk krajín eurozóny](#) a môžu viesť až k finančným stratám. Dôvodom je skutočnosť, že náklady na pasíva v súvahe centrálnej banky sú citlivejšie na úrokové sadzby ako výnosy generované aktívami centrálnej banky. Postupom času sa zvýšia aj príjmy z aktív, čo opäť zlepší výnosovosť Eurosystému. Eurosystém však má pre takéto prípady zavedené opatrenia, ktoré zaručujú, že finančné straty neohrozia jeho schopnosť plniť mandát cenovej stability.

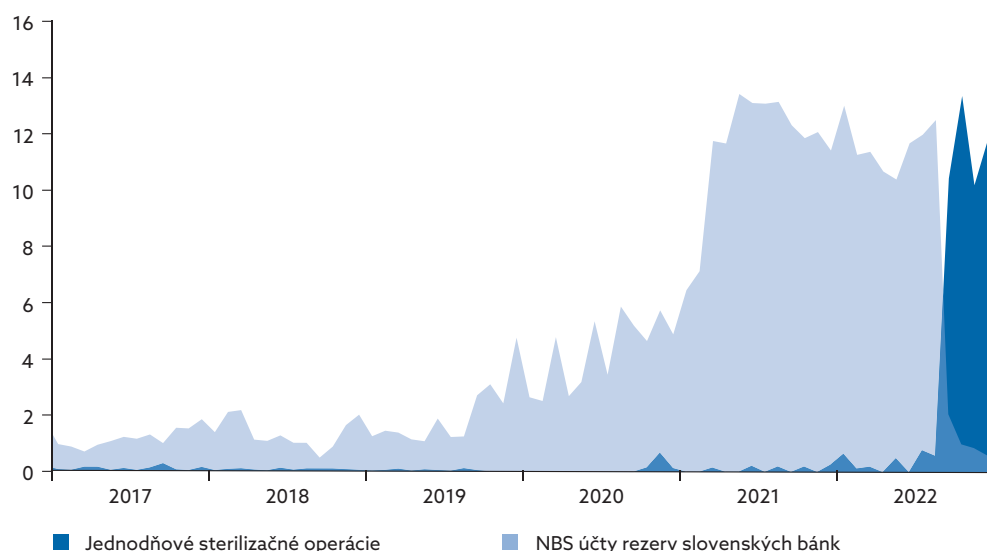
V rámci decentralizovaného výkonu menovej politiky ECB bolo ku koncu roka 2022 poskytnutých prostredníctvom NBS celkovo 50,3 mld. €. Z tejto sumy tvorili úverové operácie 6,8 mld. € a menovopolitické portfóliá 43,5 mld. €.

Po zmene úrokových podmienok TLTRO III, ktorá bola v súlade s normalizáciou menovej politiky, domáci bankový sektor využil novo pridané operácie predčasného splatenia a koncom roka znížil sumu čerpanú prostredníctvom TLTRO III o 4,2 mld. € na 6,0 mld. €. Domáci bankový sektor počas roka využíval aj ostatné menovopolitické tendrové operácie, a to hlavnú refinančnú operáciu, prostredníctvom ktorej ku koncu roka 2022 čerpal 276 mil. €, a tiež štandardnú 3-mesačnú LTRO v sume 450 mil. € ku koncu roka 2022. Vplyvom pokračujúceho prebytku likvidity,

ktorým domáci bankový sektor disponoval, bola počas roka len sporadicky a len v zanedbateľnom rozsahu využívaná jednodňová refinančná operácia. Domáci bankový sektor taktiež v plnej miere presúval spomínaný prebytok do jednodňovej DF. Spolu s prílevom prostriedkov z menovopolitických nákupných programov tak ku koncu roka prebytok likvidity domáceho bankového sektora dosahoval približne 12 mld. €.

Graf 16:
Využitie
depozitnej
facility
domácimi
protistranami
(v mld. EUR)

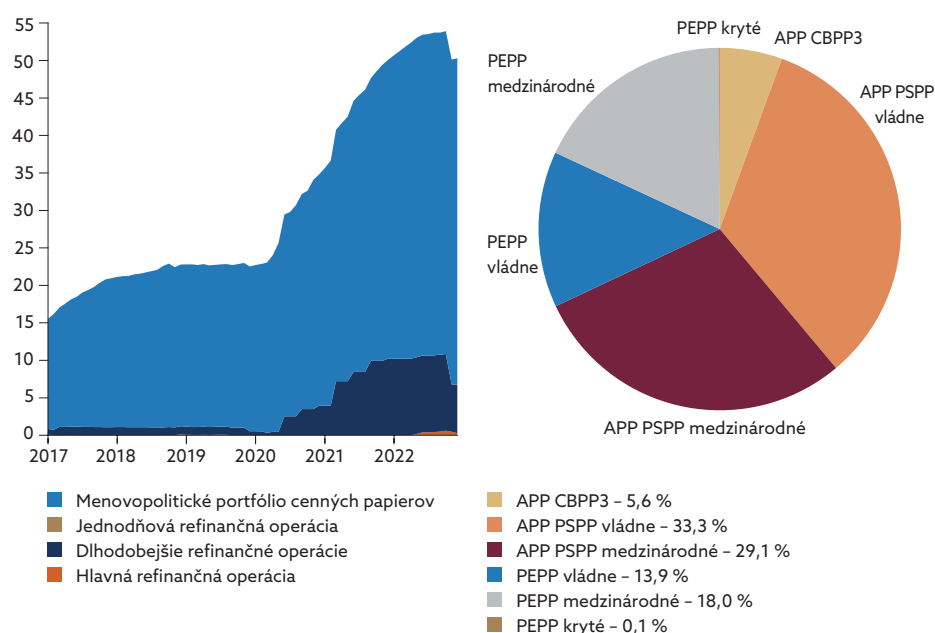
Zdroj: SDW ECB

NBS sa aj v roku 2022 podieľala na implementácii nákupného programu APP, do ktorého nakupovala domáce kryté dlhopisy, vládne dlhopisy Slovenskej republiky a tiež dlhopisy nadnárodných inštitúcií. Do konca roka držba cenných papierov v rámci tohto portfólia dosahovala sumu 29,6 mld. €. V rámci programu PEPP nakupovala NBS rovnaké druhy cenných papierov, pričom v rámci tohto programu držala ku koncu roka sumu 13,9 mld. €. Celkovo tak suma zdrojov poskytnutých prostredníctvom nákupných programov do konca roka 2022 dosiahla 43,5 mld. €.

Graf 17:
Menovopolitická
aktivita NBS
na strane aktív
(v mld. EUR, vľavo)
a kompozícia
menovopolitických
portfólií NBS
(v %, vpravo)

Zdroj: SDW ECB

1.2 Povinné minimálne rezervy

Skončila platnosť dvojstupňového systému úročenia nadbytočných rezerv

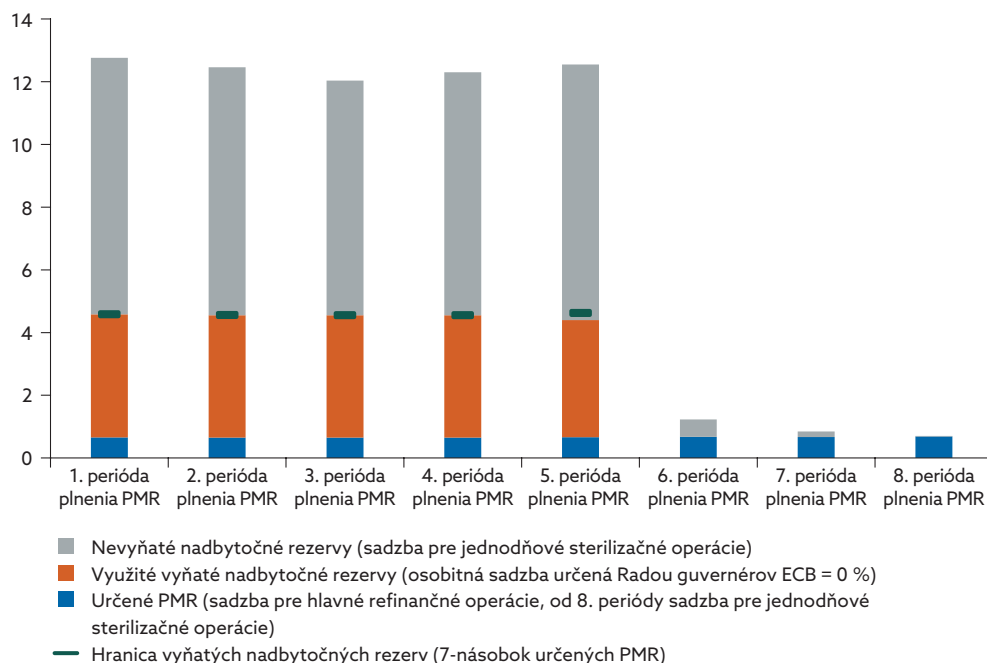
V roku 2022 podliehalo systému povinných minimálnych rezerv (PMR) 29 úverových inštitúcií. Zmeny v úročení PMR a v kľúčových úrokových sadzbách ECB počas roka 2022 sa prejavili aj pri udržiavaní PMR. S platnosťou od 14. septembra 2022 došlo k pozastaveniu využívania dvojstupňového systému úročenia nadbytočných rezerv, ale najmä k zvýšeniu úrokovej sadzby jednoduchových sterilizačných operácií na 0,75 %, čím sa držba nadbytočných rezerv stala ekonomicky nevýhodnou. Táto skutočnosť sa prejavila vo významnom poklese skutočných rezerv bánk, ktoré medzi 5. a 6. periódou udržiavania PMR zaznamenali 10-násobný pokles. Ďalšou významnou zmenou bola úprava úročenia určených PMR zo sadzby hlavných refinančných operácií na sadzbu jednoduchových sterilizačných operácií s platnosťou od začiatku 8. periódy plnenia PMR.

Priemerná výška určených PMR v roku 2022 bola 663,57 mil. €, čo v porovnaní s rokom 2021 predstavovalo nárast o 6 %. Priemerná výška skutočných rezerv bola 7,76 mld. €, teda o 36 % menej ako v roku 2021. Tento pokles bol spôsobený spomenutým ukončením platnosti dvojstupňového systému úročenia nadbytočných rezerv a zvýšením sadzby jednoduchových sterilizačných operácií, výsledkom čoho boli aj dve zreteľne odlišné obdobia vývoja hodnôt rezerv bánk.

Graf 18:
Prehľad
plnenia PMR
po zohľadnení
dvojstupňového
systému
úročenia
nadbytočných
rezerv
(v mld. EUR)

Zdroj: NBS

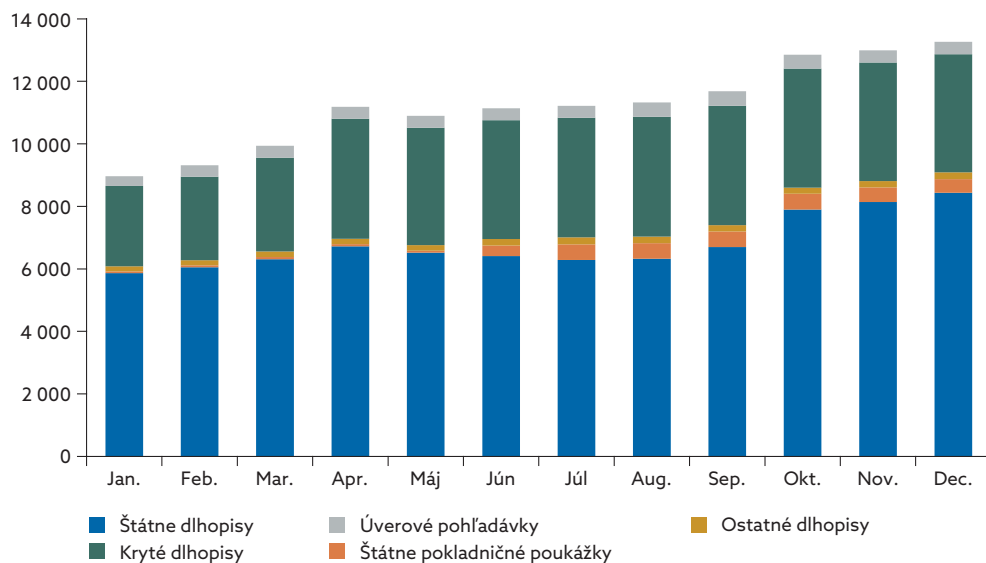

1.3 Akceptovateľné aktíva

V roku 2022 boli zaznamenané viaceré zmeny v podmienkach akceptovateľnosti aktív. Najvýznamnejšou bolo ukončenie platnosti niektorých dočasných opatrení zavedených v apríli 2020 v súvislosti s pandémiou koronavírusu, ktorých cieľom bolo zabezpečiť lepšiu dostupnosť akceptovateľného kolaterálu. Vyššia miera zapojenia slovenských bánk v úverových operáciách Eurosystemu pokračovala aj v roku 2022, a to na podobnej úrovni ako v roku 2021. V porovnaní s predchádzajúcim rokom sa hodnota použitých kolaterálov zvýšila o 15 %. Ich štruktúru podľa jednotlivých typov aktív zobrazuje graf 19.

Graf 19:
Štruktúra aktív
použitých
slovenskými
bankami
v roku 2022
(v mil. EUR)

Zdroj: NBS

1.4 Správa investičných rezerv

NBS spravovala ku koncu roka 2022 investičné rezervy vrátane zlata v celkovej výške zhruba 11,8 mld. € v trhovej hodnote, po prepočítaní aktuálnymi výmennými kurzami. Rozhodujúcu časť investičných rezerv (67 %) predstavujú dlhopisové portfóliá v siedmich denomináciách, ku ktorým v roku 2022 pribudlo dlhopisové intervenčné portfólio v amerických dolároch v trhovej hodnote 494 mil. € (stav ku koncu roka 2022). Primárnym cieľom tohto portfólia je pokryť potenciálnu výzvu ECB na doplnenie devízových rezerv v prípade intervencií.

V januári 2022 boli predané podiely vo fonde BISIP CNY¹, ktoré mala NBS v držbe od decembra 2014 ako nepriamu investíciu do čínskej meny renminbi. Realokáciou takto získaných zdrojov došlo k navýšeniu dlhopisového portfólia v čínskej mene, ktoré ku koncu roka 2022 dosiahlo trhovú hodnotu približne 325 mil. €.

¹ Fond BISIP CNY spravovaný Bankou pre medzinárodné zúčtovanie v Bazileji obsahuje čínske vládne dlhopisy.

V ostatných menovo zabezpečených portfóliách v EUR, USD, GBP, CHF, AUD a JPY sa vykonávalo štandardné riadenie úrokového rizika. Zisk z derivátových zabezpečovacích operácií v roku 2022 významne zmiernil vplyv vývoja na finančných trhoch po opakovanom zvyšovaní úrokových sadzieb svetových mien.

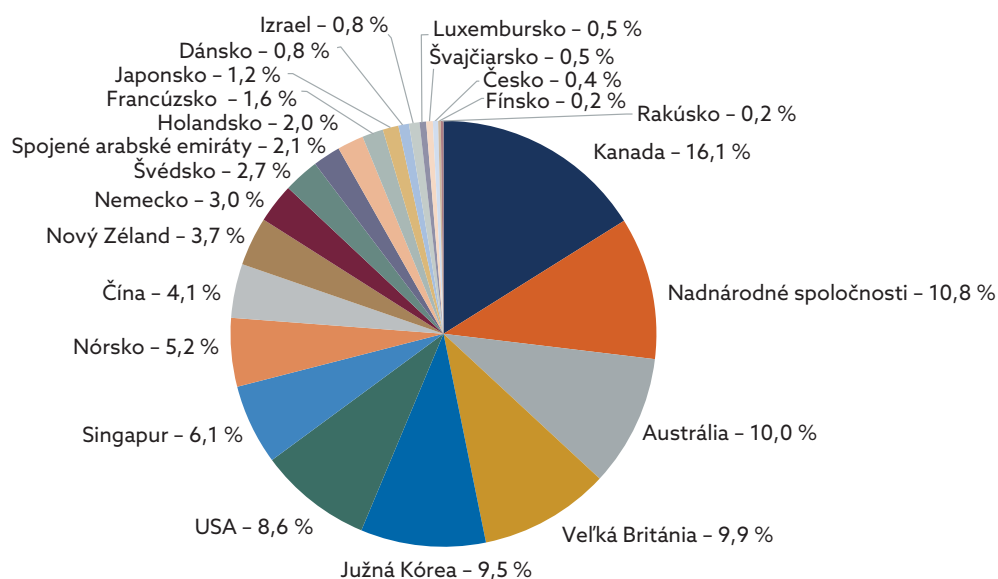
Akciové portfólio investičných rezerv, ktoré obsahuje podiely vo vybraných ETF reprezentujúcich globálny akciový trh, malo ku koncu roka 2022 trhovú hodnotu 438 mil. €.

Za rok 2022 dosiahli investičné rezervy NBS vrátane zlata celkový čistý výnos približne 10,9 mil. €² (merané metódou MtM³), čo v relatívnom vyjadrení predstavuje zhruba 0,7 % p. a.

Z pohľadu kvality malo 94 % cenných papierov dlhopisových portfólií kreditný rating na úrovni minimálne AA. Kvalita portfólií meraná ESG ratingom⁴ bola tiež vysoká: stupeň AAA pre dlhopisové portfóliá a AA pre akciové portfólio.

Geografickú štruktúru emitentov cenných papierov dlhopisových portfólií zobrazuje graf 20.

Graf 20:
Cenné papiere
dlhopisových
portfólií NBS
ku koncu
roka 2022
podľa krajiny
emitenta (v %)
Zdroj: NBS

² Vrátane výnosu zo zlata vo výške približne 113 mil. €, ktorý pochádzal prevažne zo zmeny ceny zlata voči EUR.

³ Metóda „Mark to market“ meria reálnu hodnotu aktív a pasív podľa trhového precenenia.

⁴ Kvalitatívne hodnotenie emitenta z hľadiska environmentálnych a sociálnych princípov jeho riadenia od AAA (najlepšie hodnotenie) po CCC.

B

2

Finančná stabilita a dohľad nad finančným trhom

stabilná
úroveň
kapitálovej
primeranosti
bánk

prvý
produkt PEPP
v Európskej
únii

crowdfunding
– nový spôsob
financovania
na Slovensku

otvorenie
regulačného
sandboxu

B2 Finančná stabilita a dohľad nad finančným trhom

2.1 Finančná stabilita

Finančná stabilita v prostredí inflácie a rastúcich sadzieb

Rok 2022 bol z pohľadu finančnej stability rokom nových výziev a dynamických zmien.

Inflácia, rastúce úrokové sadzby a vojna na Ukrajine priniesli množstvo otáznikov v súvislosti s ďalším vývojom. NBS sa preto zamerala na detailnú analýzu možných vplyvov týchto faktorov na finančnú stabilitu. Mnohé z nich sú charakteristické svojím nerovnomerným vplyvom naprieč ekonomickými subjektmi, preto je čoraz dôležitejšie využívať granulózne údaje. Hodnotenie systémových rizík je detailne popísané v [Správach o finančnej stabilite](#) a [Makroprudenciálnych komentároch](#).

Najvýznamnejšie analytické témy v oblasti finančnej stability boli:

- vplyv inflácie a rastúcich úrokových sadzieb na finančnú situáciu domácností a podnikov a ich schopnosť splácať úvery,
- [analýza](#) vplyvu jarnej vlny refinancovania na úverové portfólio bánk,
- monitorovanie trhu nehnuteľností a dostupnosti bývania,
- analýza postupne sa zhoršujúcej situácie v oblasti stabilných zdrojov financovania sa bánk.

Rastúce úrokové sadzby priniesli isté uvoľnenie napätej situácie na trhu úverov a nehnuteľností. Ľudia dnes pristupujú k financovaniu bývania racionálnejšie ako pred rokom. Novým rizikom je však rastúci počet ľudí, ktorí idú so splátkou na hranu a z príjmov si často nechávajú len minimálnu, legislatívne stanovenú rezervu.

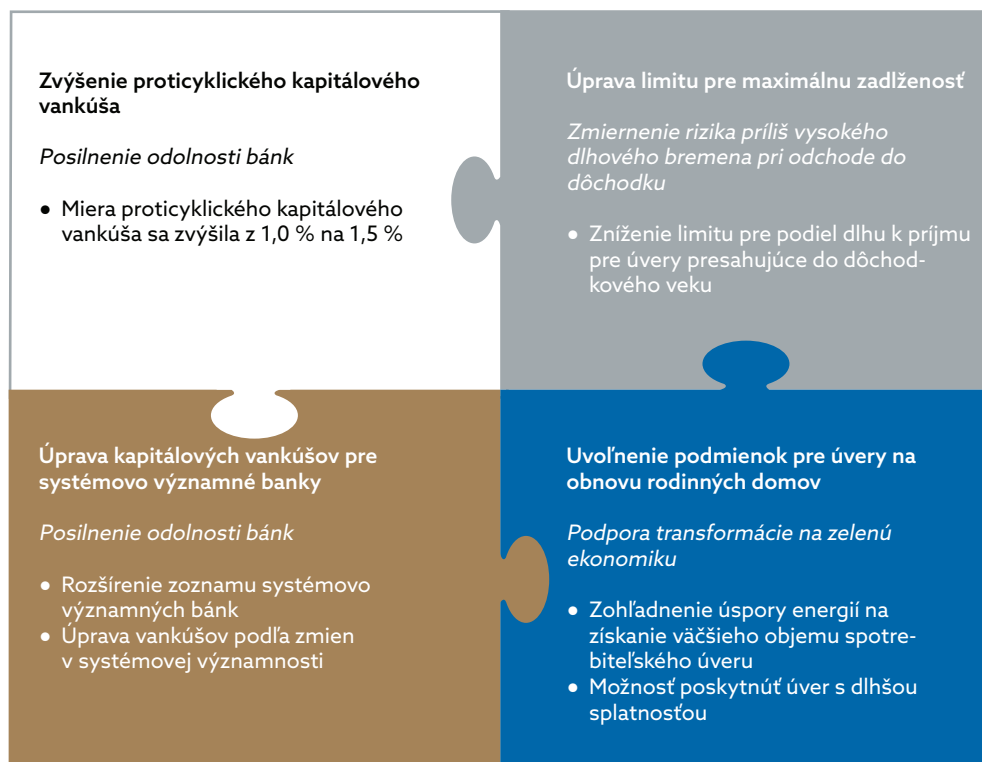
NBS prijala viaceré makroprudenciálne opatrenia

NBS pokračovala v aktívnom výkone makroprudenciálnej politiky. Prijala viacero opatrení, ktoré sa vzájomne dopĺňali. Ich súčasťou bola úprava kapitálových vankúšov, ako aj [nové pravidlá](#) pre poskytovanie úverov domácnostiam.

Schéma 2: Priaté makro- prudenciálne opatrenia

Zdroj: NBS

2.2 Bankovníctvo

Po období pandémie COVID-19 priniesla vojna na Ukrajine nové výzvy

Rizikový profil bánk ostal stabilný napriek nepriaznivým externým podmienkam, keď jedna kríza striedala druhú. [Banky](#) v priebehu roka naďalej úspešne odolávali nepriaznivým podmienkam, hoci geopolitické a makroekonomické prostredie bolo výrazne zhoršené. Energetická kríza priniesla potrebu detailného monitorovania situácie podnikového sektora. Banky aktívnym prístupom ku klientom pomohli k stabilizácii finančnej situácie energeticky náročných podnikov.

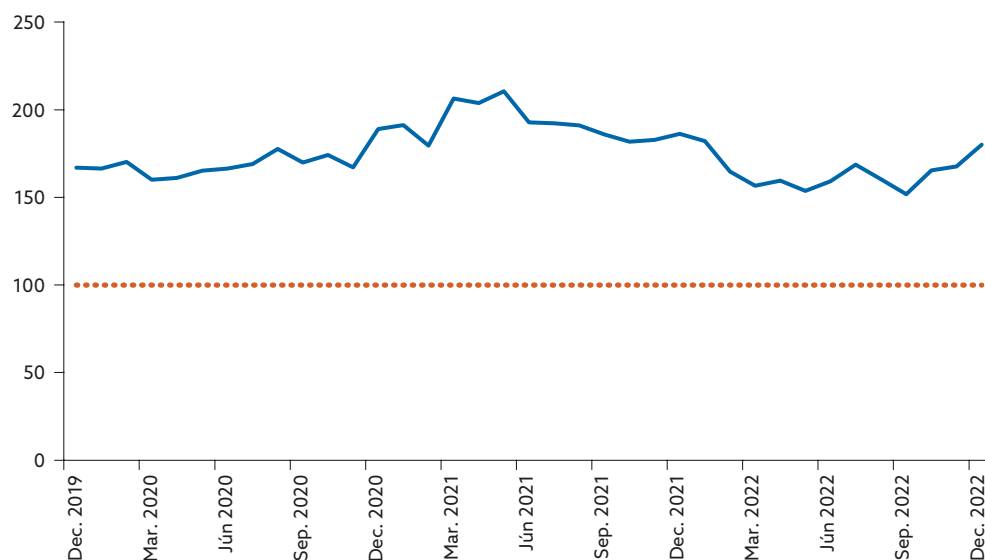
Ročné hodnotenie bánk vo svetle vplyvu externých podmienok

Hodnotenie bánk sa sústredilo najmä na schopnosť bánk prispôbiť svoje finančné a kapitálové plány neočakávaným externým zmenám – hlavne po vypuknutí vojnového konfliktu a v súvislosti s jeho vplyvom. Popri hodnoteniach štandardných rizík sa bankový dohľad zamerlal aj na hodnotenie stavu informačných systémov bánk, kybernetických rizík a pripravenosti bánk na riadenie klimatických a environmentálnych rizík.

Vysoká inflácia a rast úrokových sadzieb mali vplyv na riadenie likvidity

Vzhľadom na nižšiu spotrebu a výdavky klientov bánk počas obdobia pandémie nastala v bankách vysoká kumulácia vkladov. Náklady na financovanie sa znižovali a zvyšovala sa likviditná pozícia bánk. Tieto trendy sa od začiatku roka 2022 začali meniť. **Vysoká inflácia, vyššia spotreba klientov, ako aj nárast úrokových sadzieb počas roka 2022 mali vplyv na zvýšenie rizika likvidity.** Na stabilizovanie situácie banky reagovali tým, že začali aktívnejšie vydávať kryté dlhopisy a mierne znížili rast úverov. Týmto krokmi posilnili likviditnú situáciu ku koncu roka 2022.

Graf 21:
Vývoj ukazovateľa krytia likvidity (v %)
Zdroj: NBS

Kapitálová primeranosť bánk ostala na stabilnej úrovni

Napriek výzvam a ťažkostiam, ktoré priniesol rok 2022, ostala kapitálová situácia bánk na stabilnej úrovni. Aktívnym prístupom bankového dohľadu a zodpovedným prístupom bánk sa podarilo počas roka 2022 posilniť kapitálové zdroje bánk o takmer 450 mil. €, vďaka čomu ostala kapitálová primeranosť bánk na stabilnej úrovni 19,5 %. Od začiatku pandémie sa kapitál bánk zvýšil o viac ako miliardu eur a kapitálová primeranosť stúpila o 1,5 %.

Priority bankového dohľadu

Priority bankového dohľadu NBS sú konzistentné s [prioritami jednotného mechanizmu dohľadu](#) (SSM) ECB. V zmysle aktuálneho trendu sú vykonávané kratšie tematické dohľady na mieste pokrývajúce viacero bánk, prípadne celý bankový sektor, pričom hodnotené oblasti vychádzajú z mapy rizík. **Medzi kľúčové oblasti patrí odolnosť bánk voči okamžitým**

makroekonomickým a geopolitickým šokom, riešenie výziev v oblasti digitalizácie, posilnenie vnútorného riadenia a zintenzívnenie úsilia pri riešení klimatických zmien.

2.3 Poistovníctvo a dôchodkové sporenie

Sektor poistenia

Aj v dôsledku vojnového konfliktu na Ukrajine pokračovala NBS v monitoringu koncoročných odhadov finančnej pozície a solventnosti poisťovní v porovnaní s plánom. Výsledky poukázali na mierne navýšenie predpísaného poistného pre nové a obnovené zmluvy a vyššie náklady poisťovní na poistné plnenia v dôsledku inflácie, ktorá tlačila ceny komodít, tovarov a služieb nahor. Najvyšší vplyv zaznamenali poisťovne v investičnom portfóliu, ktoré bolo stratové z dôvodu volatility na finančných trhoch a zvyšujúcich sa úrokových sadziieb. Solventnosť poisťovní bola dostatočná.

Inflácia ovplyvnila vývoj kombinovaného ukazovateľa v PZP

Na vývoj v PZP vplývali viaceré faktory. Mobilita obyvateľstva sa postupne vrátila do stavu pred pandémiou. Pretrvávajúca inflácia spôsobila zvyšovanie cien náhradných dielov a prác, čo ovplyvnilo nákladovosť v PZP, ktorá oproti roku 2021 mierne narástla – k 30. septembru 2022 dosiahla hodnotu 39,98 % (netto). Kombinovaný ukazovateľ v PZP sa tak po prechodnom zlepšení hlavne v roku 2021 (priaznivý efekt pandémie sa prejavil s oneskorením) opäť začal mierne zhoršovať a k 30. septembru 2022 dosiahol hodnotu 93,42 % (netto). Pretrvávajúci tlak na cenotvorbu spôsobuje viacerým poisťovňam problémy pri dosahovaní ziskovosti v PZP.

Poisťovne sú dostatočne pripravené na IFRS 17 a IFRS 9

NBS vykonala analýzu pripravenosti poistného sektora na prechod na nové účtovné štandardy IFRS 17 a IFRS 9 od roku 2023. V čase zberu údajov bolo 56 % poisťovní a pobočiek poisťovní buď vo fáze implementácie alebo testovania riešenia IFRS 17/9 a 44 % vo fáze paralelného behu IFRS 4 a IFRS 17. Viaceré poisťovne poskytli NBS prvé odhady vplyvu IFRS 17/9 na účtovnú súvahu a výkaz ziskov a strát. Tieto údaje naznačili, že v nasledujúcom období môžeme očakávať pokles záväzkov na poistné plnenia (v priemere o 19 %) a rast vlastného imania (v priemere o 34 %), čo by vylepšilo finančnú situáciu poisťovní a pobočiek.

Sektor dôchodkového sporenia

NBS monitorovala správu dôchodkových úspor a citlivosť dôchodkového sektora na výkyvy finančného trhu, v dôsledku ktorých sa rok 2022 niesol v znamení významných poklesov, čo je pre klientov úplne iná situácia ako v mimoriadne úspešnom roku 2021. Hlavným dôvodom negatívneho vývoja na finančných trhoch bola dynamicky rastúca celosvetová inflácia ako dôsledok pretrvávajúcich balíčkov fiškálnych stimulov, opätovného, avšak nerovnomerného naštartovania globálnej ekonomiky a náhleho rozpútania vojny na Ukrajine.

Transformácia spoločnosti

Koncom roka vstúpila na trh dôchodkového sporenia spoločnosť KOOPERATIVA poisťovňa, a. s. Vienna Insurance Group, a to na základe predchádzajúceho súhlasu NBS nadobudnutím 100 % priameho podielu na základnom imaní a hlasovacích právach v DSS 365.life, d. s. s., a. s. od spoločnosti 365.bank, a. s. Táto DSS s takmer 5 % trhovým podielom spravuje úspory približne 125-tisíc sporiteľov v celkovej výške viac ako 500 mil. €.

Prijatie očakávanej reformy starobného dôchodkového sporenia

V závere roka bola schválená novela zákona o starobnom dôchodkovom sporení, na ktorej kreovaní sa NBS aktívne podieľala. Uvedená novela po dvadsiatich rokoch fungovania II. piliera zásadne mení nastavenie v tomto dôchodkovom sporení. Medzi kľúčové zmeny patrí zavedenie predvolenej investičnej stratégie, adresnejšie nastavenie nových individuálnych garancií, automatický vstup, zmeny v poplatkovej politike a vo výplatnej fáze.

BOX 2

NBS zorganizovala medzinárodnú konferenciu Global Forum on Private Pensions

NBS v spolupráci s OECD a IOPS zorganizovala v dňoch 2. - 4. novembra 2022 zasadnutia IOPS Committee Meetings, Annual General Meeting a významnú medzinárodnú konferenciu Global Forum on Private Pensions s názvom Current challenges faced by private pensions.

O témach z oblasti dôchodkového systému, ktoré sú významné nielen pre Slovensko a regióny strednej a východnej Európy, ale aj pre ostatných účastníkov, sa diskutovalo na medzinárodnej úrovni za účasti približne 150 odborníkov zastupujúcich vládnych expertov a národné orgány dohľadu, ako aj zástupcov poisťovní, asociácií a vedeckej či akademickej obce.

2.4 Kapitálový trh a finančné sprostredkovanie

NBS pokračuje v pravidelnej komunikácii s účastníkmi kapitálového trhu

NBS zorganizovala niekoľko stretnutí so subjektmi kapitálového trhu, na ktorých prezentovala výsledky z dohľadových aktivít, z nich vyplývajúce očakávania NBS, ako aj novinky v oblasti regulácie.

Online workshopy určené pre obchodníkov s cennými papiermi boli zamerané na vykazovacie povinnosti a oblasť posudzovania primeranosti finančných nástrojov nakupovaných klientmi. V rámci prezentácií zamestnanci NBS poukázali na problematické oblasti, praktické príklady dobrých a zlých praktík a dôležitosť detailného posúdenia informácií o znalostiach a skúsenostiach klientov.

Na ďalšom online seminári pripravenom pre SFA pôsobiacich v sektore kapitálového trhu boli prezentované výsledky pravidelnej dohľadovej aktivity, štatistiky a aktuálny stav tohto sektora. Účastníci seminára sa oboznámili s pripravovaným [manuálom pre vykonávanie finančného sprostredkovania v sektore kapitálového trhu](#), ktorý následne NBS v júni vydala s cieľom zvýšiť kvalitu dodržiavania povinností.

Zlepšujúca sa situácia pandémie COVID-19 umožnila zorganizovať v priestoroch NBS seminár, ktorý zahŕňal oblasť distribúcie finančných nástrojov so zameraním na správu a riadenie produktov, dodržiavanie dohľadového benchmarku pri distribúcii podnikových dlhopisov, ako aj ďalšie otázky k pravidlám konania vo vzťahu ku klientom.

V septembri vydala NBS konzultačný materiál k návrhu metodického usmerenia k neoprávnenému podnikaniu v oblasti kolektívneho investovania. Cieľom materiálu bolo získať pripomienky verejnosti k tejto téme vzhľadom na jej zvýšenú dôležitosť a na zistenia z dohľadovej činnosti NBS.

Dištančné skúšky sa stali štandardom, náklady na ich zabezpečenie sa zvýšili

Dištančné skúšky sa zaviedli ako opatrenie počas koronakrízy a ukázalo sa, že sú vhodné aj ako štandardný spôsob skúšania. Preto NBS prišlo k zmene opatrenia. Avšak zavedenie dištančnej formy skúšok znamenalo nárast nákladov ich organizátorov, keďže boli nútení investovať do systémov a zvýšili sa aj personálne náklady. Z tohto dôvodu NBS pripravila ďalšiu [zmenu opatrenia NBS č. 5/2018](#), ktorým sa zvyšuje poplatok za skúšku z 30 € na 50 €.

NBS zintenzívňuje dohľad nad kvalitou vykazovaných údajov

Včasné a kvalitné údaje sú základným predpokladom pre transparentný prehľad o aktivitách dohliadaných subjektov, a tým aj pre efektívny výkon dohľadu. NBS v tomto smere nadviazala na priority ESMA a zamerala sa na rámec vykazovania a kvalitu údajov predkladaných obchodníkmi s cennými papiermi a správcovskými spoločnosťami. NBS zistila, že väčšina subjektov vo vzorke nedosahuje dostatočnú kvalitu vykazovaných údajov. Počas roka NBS opätovne upozorňovala dohliadané subjekty na ich povinnosť zasieľať údaje riadne, včas a v požadovanej kvalite.

Začiatok príprav prechodu výkazníctva do IS ŠZP

Z dôvodu zabezpečenia kvalitnejšieho zberu a efektívnejšieho využitia údajov NBS spustila proces prechodu výkazníctva SFA a finančných poradcov zo systému IS REGFAP do prostredia IS ŠZP. V súvislosti s uvedeným prechodom sa začal legislatívny proces zmeny [opatrenia NBS č. 16/2018](#) a uskutočnil sa informačný workshop, predmetom ktorého bolo oboznámenie subjektov so zmenami vo výkazníctve, so samotným IS ŠZP a s jednotlivými časovými fázami daného procesu.

NBS preverovala metódy oceňovania vo fondoch kolektívneho investovania

Cieľom spoločného celoeurópskeho preverovania bolo preskúmať, či správcovia UCITS a otvorených AIF dodržiavajú organizačné požiadavky týkajúce sa oceňovania aktív stanovené v regulácii a či uplatňujú zásady a metódy oceňovania, ktoré odzrkadľujú pravdivý a verný obraz o ich finančnej pozícii za normálnych a záťažových trhových podmienok.

NBS preverila súlad spoločností s odporúčaniami z dohľadového benchmarku pri ponuke podnikových dlhopisov

NBS sa zamerala na preverenie uplatňovania odporúčaní vyplývajúcich z dohľadového benchmarku, s ktorými mali distribútori podnikových dlhopisov zosúladiť svoje procesy a postupy pri predaji dlhopisov retailovým klientom. Výsledky preverenia ukázali, že väčšina dohliadaných subjektov z vybranej vzorky splnila očakávania. Subjekty, ktoré nemali svoje procesy zosúladené, NBS upozornila na identifikované nedostatky a vyzvala ich na prijatie opatrení.

BOX 3

Crowdfunding ako nová dohľadová činnosť NBS

Crowdfunding alebo hromadné financovanie možno charakterizovať ako formu alternatívneho financovania pre startupy a malé a stredné podniky, ktoré sa spravidla spoliehajú na malé investície. Poskytovateľ takýchto služieb môže vykonávať činnosť len na základe povolenia NBS. V druhej polovici roka boli NBS doručené štyri žiadosti o udeľenie takéhoto povolenia.

2.5 Platobné služby, finančné technológie a inovácie

NBS podporuje inovačný ekosystém

NBS sa aktívne snaží zvyšovať inovačný potenciál slovenského finančného trhu. Na tento účel slúžia dva hlavné nástroje na podporu inovácií – [inovačný hub](#) a [regulačný sandbox](#). Inovačný hub prevádzkuje NBS už štyri roky. Počas roka 2022 dominovali v inovačnom hube podnety týkajúce sa kryptoaktív. Tento rok bol prvým rokom fungovania regulačného sandboxu a riešil sa v ňom prípad týkajúci sa digitalizácie procesu podania žiadosti o hypotéku.

NBS považuje za kľúčové otvorene komunikovať o inovačných témach s verejnosťou. Pre odbornú verejnosť zorganizovala v októbri 2022 druhý ročník podujatia [Slovenský finančný trh a inovácie](#). Pri podpore finančných inovácií je kľúčové mať prehľad o reálnej situácii na našom trhu. Z tohto dôvodu uskutočnila NBS v spolupráci s agentúrou Focus spotrebiteľský prieskum zameraný na kryptoaktíva a digitálne euro a jeho [výsledky](#) zverejnila v apríli 2022.

Rozvoj aplikácií dohľadu

V rámci projektu INOLAB spolupracovala NBS so Slovenskou technickou univerzitou na zlepšení dátovej kvality v Registri bankových úverov a záruk. Pomocou pokročilých štatistických metód NBS v kreditných údajoch identifikovala výskyt anomálií a neobvyklých hodnôt. Pre Ústredný portál verejnej správy (slovensko.sk) NBS pripravila [formulár](#), prostredníctvom ktorého môžu oprávnené osoby jednoduchšie a čisto elektronickou formou požiadať o výpis z tohto registra.

Portál Centrálnej evidencie regulovaných informácií rozšírila NBS o podporu celoeurópskeho jednotného elektronického formátu vykazovania (ESEF), v ktorom majú emitenti cenných papierov prijatých na obchodovanie na regulovanom trhu po novom povinnosť zverejňovať svoje ročné finančné správy v predpísanej podobe.

2.6 Prierezové témy

Riešenie krízových situácií

NBS pokračovala v príprave opatrení na riešenie krízových situácií v rezolučných plánoch pre banky a obchodníka s cennými papiermi, v rámci úloh súvisiacich s odborným a organizačným zabezpečením pôsobností a právomocí Rady pre riešenie krízových situácií – plánovacie cykly 2021/2022 a 2022/2023. Okrem napredovania v zdokonaľovaní rezolučného opatrenia „kapitalizácia“ bol zaznamenaný progres aj v príprave banky na vykonanie rezolučného opatrenia „prevod majetku“.

NBS sa aktívne zapájala do posudzovania riešiteľnosti bánk s rezolučnou stratégiou vo viacerých okamihoch v rámci medzinárodných tímov vytvorených pre banky v pôsobnosti SRB. Priority z predchádzajúceho roka sa rozšírili o zabezpečenie likvidity a zdrojov financovania v rezolúcii a o manažérske informačné systémy pre oceňovanie v rezolúcii.

NBS pokračovala v plnení úloh súvisiacich so stanovením MREL pre banky. Na základe implementačných rozhodnutí a rozhodnutí Rady pre riešenie krízových situácií určených bankám, ktorých prípadná krízová situácia sa bude riešiť v rezolučnom konaní, **sú tieto banky pre plánovací cyklus 2021/2022 povinné k 1. januáru 2024 plniť požiadavku MREL v celkovej výške 9 138 mil. €**. Prvýkrát boli vydané rozhodnutia určujúce MREL pre banky s rezolučnou stratégiou „konkurz“.

NBS v spolupráci s FOV zabezpečila pre Radu pre riešenie krízových situácií **výber** a prevod príspevkov určených SRB na rok 2022. Príspevky vybrané od 12 bánk boli prevedené do Jednotného fondu pre riešenie krízových situácií v celkovej výške 26 991 746,69 €, z toho 651 245,45 € vo forme neodvolateľných platobných záväzkov.

Ochrana pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a financovaním terorizmu

V **oblasti AML** sa riešili dve hlavné úlohy: príprava 1. správy SR o pokroku v oblasti AML pre výbor Moneyval a hodnotiaci návšteva EBA. Okrem uvedených úloh NBS sledovala aj vývoj konfliktu na Ukrajine a s tým súvisiace riziká v oblasti AML.

NBS usmernila dohliadané subjekty v súvislosti s vojnovým konfliktom na **Ukrajine**. Cieľom usmernení boli odporúčania pre stanovenie optimálnej rovnováhy medzi robustnými legislatívnymi povinnosťami v oblasti AML a zabezpečením prístupu k základným finančným produktom a službám pre občanov Ukrajiny a ďalších krajín, ktorí počas konfliktu museli opustiť svoju krajinu a našli dočasné útočisko na Slovensku.

Prvý poskytovateľ celoeurópskeho osobného dôchodkového produktu

V septembri 2022 získal **prvý poskytovateľ** produktu PEPP v rámci celého európskeho priestoru **povolenie NBS na poskytovanie produktu PEPP s celoeurópskou pôsobnosťou**. NBS udelila toto povolenie ako prvá v EÚ. Produkt PEPP predstavuje celoeurópsky finančný produkt osobného dôchodkového sporenia, ktorý má pomôcť sporiteľom zabezpečiť doplnkový dôchodkový príjem v starobe, a je doplnkovým produktom k akémukoľvek dôchodkovému systému alebo sporeniu (I. pilier, II. pilier, III. pilier). Produkt PEPP podlieha dohľadu národných orgánov dohľadu a EIOPA.

B

3

Ochrana finančného spotrebiteľa

303 000 €
vrátených
klientom

opodstatnené
podania – podklad
pre ďalší dohľad

formulované
požiadavky
transparentnosti
IŽP

program
finančného
vzdelávania NBS
5peňazí

B3 Ochrana finančného spotrebiteľa

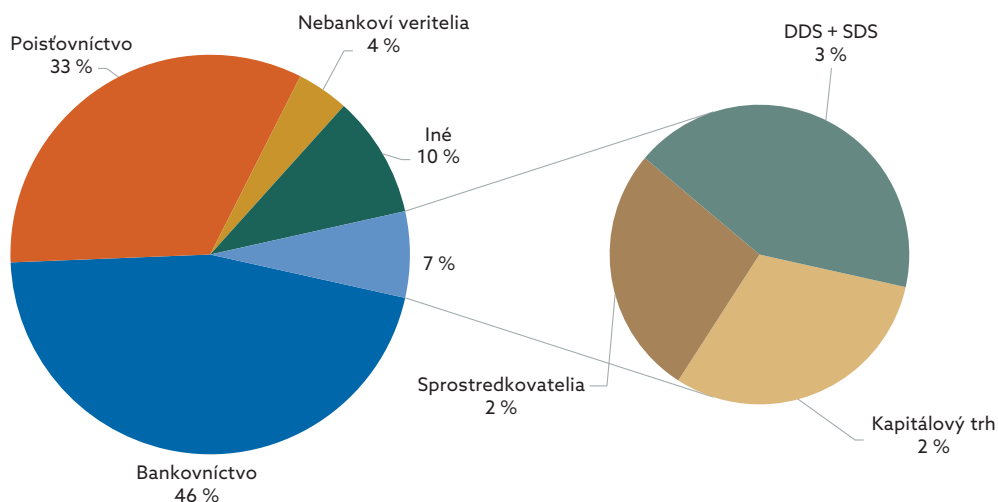
3.1 Podania finančných spotrebiteľov

V roku 2022 podali finanční spotrebiteľia a iní klienti 1 593 podaní, čo predstavuje medziročný pokles o 5 %. Najväčší počet podaní, 731, sa týkal sektora bankovníctva (medziročný nárast o 4 %). Počet podaní voči subjektom v sektore poisťovníctva klesol zo 40 % (v roku 2021) na 33 %. Ostatné sektory kopírujú trend z predchádzajúcich rokov.

Graf 22:
Štruktúra podaní finančných spotrebiteľov podľa sektorov finančného trhu

Zdroj: NBS

Poznámka: Podania voči sprostredkovateľom vykazujú nízke percento z dôvodu, že smerujú zvyčajne nielen na sprostredkovateľa, ale hlavne na finančnú inštitúciu.

NBS sleduje opodstatnené podania

Indikátor opodstatnených podaní, t. j. podaní, pri ktorých NBS zistila porušenie zo strany dohliadaných subjektov, je dôležitý pre výkon dohľadu. Podiel opodstatnených podaní je dlhodobo rovnaký. Suma nápravy voči klientom zo strany dohliadaných subjektov predstavovala 303 tis. €.

Podiel opodstatnených podaní je už niekoľko rokov stabilný, $\frac{1}{4}$ všetkých podaní.

Ukazovateľ úspešnosti, keď finančná inštitúcia vykonala nápravu na základe stanoviska NBS, je 50 – 60 %.

3.2 Výkon dohľadu

Dohľad nad produktmi investičného životného poistenia

NBS v roku 2022 pokračovala v analýze transparentnosti poskytovaných informácií o produktoch IŽP. Cieľom bolo preveriť najmä zrozumiteľnosť a prehľadnosť poplatkov, ktoré poisťovne pri poskytovaní tohto produktu uplatňujú. Okrem vývoja cien podielov podkladových fondov sú to práve poplatky, ktoré môžu zásadným spôsobom ovplyvniť výnosnosť investičnej zložky životného poistenia pre klienta.

NBS pri šiestich vybraných produktoch IŽP skúmala, aké informácie o uplatňovaných poplatkoch sú klientovi sprístupnené v zmluvnej dokumentácii a akou formou. Dohľad sa zamerlal najmä na poplatkovú štruktúru uvedenú v poistných podmienkach, výšku poplatkov a zrozumiteľnosť ich výpočtu, ako aj na frekvenciu uplatňovania poplatkov, ich splatnosť a spôsob úhrady.

NBS
identifikovala nedostatočnú
transparentnosť
informácií o poplatkoch
v zmluvnej
dokumentácii.

NBS
formulovala požiadavky
a odporúčania na zlepšenie
zrozumiteľnosti a prehľad-
nosti poskytovaných
informácií.

IŽP je svojím charakterom zložitý produkt a nie všetci klienti jeho povahu chápu, čo vyplýva z podaní doručených do NBS. Cieľom NBS preto je, aby boli klientom pri nákupe tohto produktu informácie poskytnuté zrozumiteľným spôsobom, v dostatočnom rozsahu a kvalite.

3.3 Finančné vzdelávanie

Program finančného vzdelávania NBS 5peňazí

Po uvoľnení protipandemických opatrení sa prvýkrát podarilo naplno využiť kapacity regionálnych vzdelávacích centier NBS, ktoré pracujú pod značkou 5peňazí. Žiaci základných a stredných škôl sa na modulovom neformálnom finančnom vzdelávaní mohli hrovou formou dozvedieť viac o peniazoch, správnom finančnom rozhodovaní, investovaní a dôchodkoch.

Vzdelávanie 5peňazí pre ZŠ a SŠ

 99
zapojených škôl

 238
zrealizovaných školení

 3 588
žiakov na vzdelávaníach

Pre vysokoškolákov pokračovali online webináre [InfoSWAP](#), do ktorých sa zapojili tri slovenské univerzity s viac ako 200 študentmi.

NBS vzdelávala aj širokú verejnosť. Program 5peňazí mal svoje relácie a témy o financiách v televízii a rozhlase RTVS, v spravodajskej televízii TA3, v Rádiu Expres a v novom internetovom rádiu Impuls. Naďalej pokračovali aktivity na webovej stránke [5penazi.sk](#) a na sociálnych sieťach Facebook a Instagram. Na základe spätnej väzby zo vzdelávacích podujatí boli najviac sledované témy rozpracované na webovej stránke v rámci piatich kategórií.

5peňazí v online prostredí

Varovania

Rodinné financie

Investičné rady

Tipy ako šetriť

Kryptoškola

V roku 2022 webovú stránku 5peňazí navštívilo viac ako stotisíc používateľov. Na Facebooku boli takmer 2 milióny zobrazení a na Instagrame viac ako 700 tisíc. Počas roka sa výrazne zvýšil počet odberateľov pravidelného mesačného vzdelávacieho newslettera 5peňazí.

V rámci programu 5peňazí NBS spustila vzdelávaciu kampaň pre dospelých, ktorá bola postavená na sérii dvanástich animovaných rozprávok od postavičky 5peniažko. Kreslené príbehy s finančnými radami boli vytvorené v spolupráci s mladou umelkyňou Annou Máriou Medveckou.

Veselou formou prinášajú tipy, ako sa zachovať v rôznych životných situáciách, akými je kúpa nehnuteľnosti, financovanie dovolenky úverom, reklamácia a podobne. Rozprávky boli odvysielané na televíznych okruhoch RTVS a sú dostupné na [podstránke 5peňazí](#).

So značkou 5peňazí sa verejnosť mohla stretnúť aj osobne na viacerých podujatiach.

5peňazí osobne na podujatiach

Kremnické gagy

Vedecký veľtrh v Bratislave

Dni finančných spotrebiteľov

Korunovačná cesta NBS

Spolupráca s externými partnermi

Tam, kde sa NBS nevie dostať s finančným vzdelávaním 5peňazí sama, vstupuje do spolupráce s partnermi. **Spoločnou iniciatívou Nadácie NBS a Nadácie Slovenskej sporiteľne bolo založenie organizácie FinQ Centrum, n. o.**, ktorá má ambíciu do piatich rokov priniesť systematické finančné vzdelávanie a rozvoj finančnej kultúry až pre tretinu všetkých žiakov na základných a stredných školách na Slovensku. Vzdelávací program 5peňazí zároveň pomohol Nadácii NBS definovať ciele a cieľové skupiny jej grantových výziev zameraných na zvyšovanie finančnej gramotnosti.

S občianskym združením Cesta von rozbehli lektori 5peňazí pilotný program finančného vzdelávania a asistencie pod názvom FILIP, ktorý vylúčeným rómskym komunitám radil, ako sa dostať z generačnej chudoby. Štyridsať rómskych rodín tak dostávalo kvalifikovanú podporu od mentorov a terénnych pracovníkov a učilo sa, ako si nastaviť domáci rozpočet, postupne splácať dlhy, bývať vo vlastnom a udržať si zamestnanie. Tento projekt bol podporený grantovým programom Nadácie NBS.

Lektorky a lektori 5peňazí pripravili viacero špeciálnych vzdelávacích seminárov napríklad aj pre zamestnancov dlhových poradní ÚPSVaR SR alebo pre aktívne ženy v spolupráci s občianskym združením WomanUp.

B

4

Emisná činnosť a peňažný obeh

6

zberateľských
euromincí
z drahých kovov

viac ako
323 mil.
kusov
eurobankoviek
v emisii

viac ako
956 mil.
kusov
euromincí
v emisii

pretrváva nízky
podiel zadržaných
falzifikátov
k množstvu
peňazí v obeh

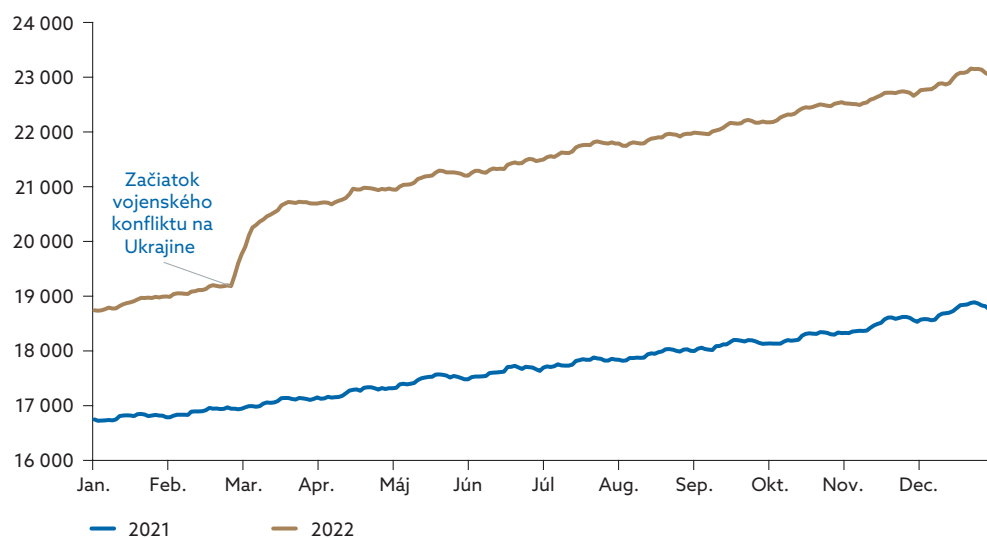
B4 Emisná činnosť a peňažný obeh

4.1 Vývoj kumulovanej čistej emisie

Najvyšší medziročný nárast emisie eurovej hotovosti od zavedenia eura na Slovensku

Kumulovaná čistá emisia (ďalej v kapitole len „emisía“) eurovej hotovosti na Slovensku rástla v roku 2022 najrýchlejšie od zavedenia eura v krajine. Emisia dosiahla hodnotu 23 mld. € s výrazným medziročným rastom takmer 23 %. Z toho hodnota eurobankoviek bola 22,8 mld. € a hodnota euromincí vrátane zberateľských euromincí predstavovala 237 mil. €. Vojenský konflikt na Ukrajine sa premietol do dynamického zvýšenia dopytu po hotovosti, pričom najvýraznejšie navýšenie dennej hodnoty emisie v objeme 224 mil. € sa dosiahlo na začiatku marca 2022. Maximálna hodnota emisie v roku 2022 sa dosiahla v predvianočnom období (graf 23).

Graf 23:
Denný
vývoj emisie
(v mil. EUR)
Zdroj: NBS

Najvyšší podiel na emisii všetkých eurobankoviek z hľadiska počtu mala 100 € bankovka s podielom 42 %.⁵ Ďalšími bankovkami s významným podielom na emisii boli 10 € (19 %) a 50 € (17 %).

⁵ Najvyšší podiel na čistej emisii neznamená, že 100 € bankovka bola v sledovanom období najpoužívanejšou bankovkou. V dôsledku neregistrovanej migrácie kumulovaná čistá emisia nie je totožná s peňažným obehom danej krajiny.

Emisia 1- a 2-centových mincí po zavedení zaokružlovania konečnej sumy nákupu v hotovosti na Slovensku od 1. júla 2022

Dňa 1. júla 2022 vstúpil do platnosti zákon č. 457/2021 Z. z., ktorým sa mení [zákon NR SR č. 18/1996 Z. z.](#) o cenách v znení neskorších predpisov (ďalej len „novela zákona“), ktorým sa na Slovensku zaviedlo zaokružľovanie konečnej sumy nákupu zaplatenej v hotovosti na najbližší 5 cent s použitím matematického zaokružľovania. Prijatím tejto novely zákona a zavedením zaokružľovania sa sleduje zefektívnenie hotovostného peňažného obehu, a to predovšetkým postupný pokles používania 1- a 2-centových mincí v peňažnom obehu, a tým zníženie nákladov na ich razbu a manipuláciu u všetkých účastníkov hotovostného peňažného obehu.

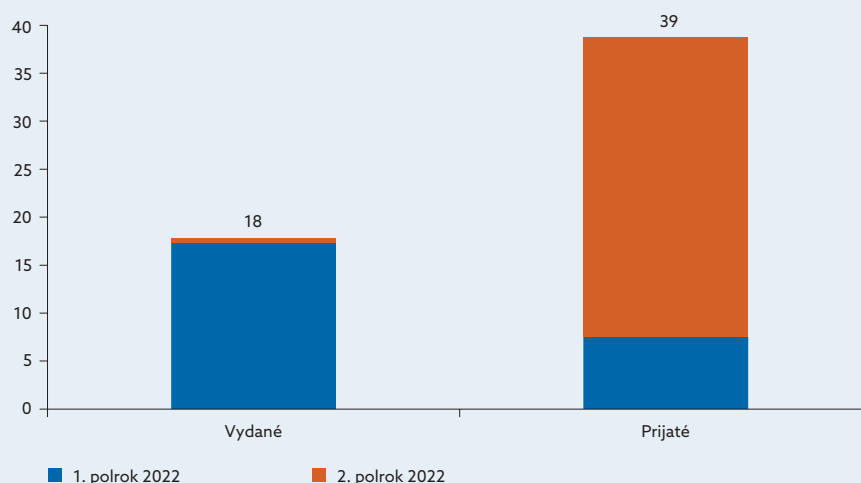
Za mesiace júl až december 2022 sa v porovnaní s 1. polrokom 2022 výrazne znížili požiadavky bánk na dotácie týchto mincí z NBS. Na druhej strane sa za rovnaké obdobie vrátilo z obehu do NBS také množstvo týchto mincí, ktoré zodpovedá ich návratnosti do NBS spolu za roky 2020 a 2021.

Množstvo vydaných a prijatých 1- a 2-centových mincí v 1. a 2. polroku 2022 (po zavedení zaokružľovania) zobrazujú grafy 24 a 25.

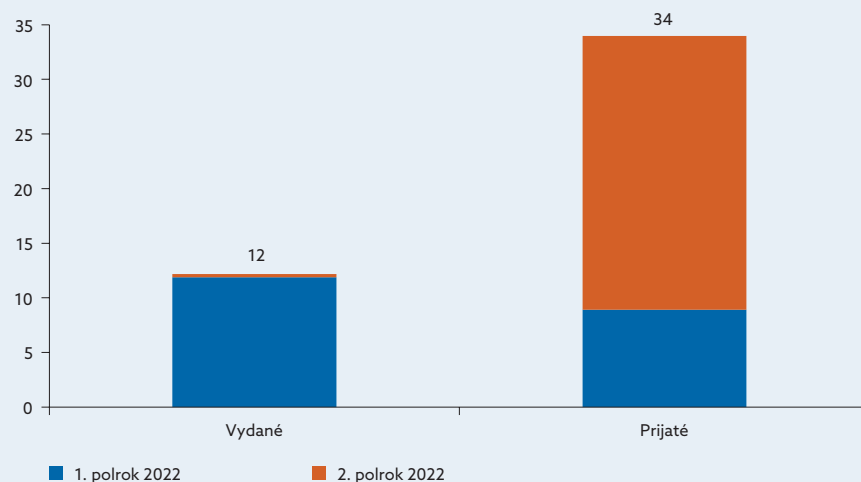
Graf 24:
Vydané
a prijaté
1-centové
mince
(v mil. ks)

Zdroj: NBS

Graf 25:
Vydané
a prijaté
2-centové
mince
(v mil. ks)

Zdroj: NBS

Množstvo 1- a 2-centových mincí v obehu sa v dôsledku zvýšenej návratnosti znížilo, avšak tieto dve mince stále dosahujú najvyšší podiel na emisii všetkých mincí (spolu 61 %).

Najvyšší prírastok čistej ročnej emisie v roku 2022 v porovnaní s rokom 2021 dosiahla 100 € bankovka nasledovaná 200 € bankovkou. Z mincí to boli najmä 1 € a 5 centov. Podrobnejšie údaje o emisii a medziročnej zmene emisie zobrazuje tabuľka 1.

Tabuľka 1:
Emisia
eurobankoviek
a euromincí
na Slovensku
k 31. 12. 2022

Zdroj: NBS

Nominálna hodnota	Kumulovaná čistá emisia		Ročná čistá emisia		Ročná zmena	
	stav k 31. 12. 2022		za rok 2022		v %	
	mil. kusov	mil. EUR	mil. kusov	mil. EUR	množstvo	hodnota
500 EUR	6,0	3 016,2	-0,5	-261,9	-8,0	-8,0
200 EUR	9,0	1 799,1	2,1	418,8	30,3	30,3
100 EUR	137,0	13 701,6	34,9	3 492,8	34,2	34,2
50 EUR	54,9	2 746,9	8,2	408,0	17,4	17,4
20 EUR	44,0	880,8	6,1	122,1	16,1	16,1
10 EUR	61,1	610,6	10,3	103,0	20,3	20,3
5 EUR	11,1	55,4	1,3	6,6	13,5	13,5
Bankovky spolu	323,1	22 810,6	62,4	4 289,4	23,9	23,2
2 EUR	75,0	149,9	3,8	7,6	5,4	5,4
1 EUR	25,5	25,5	2,0	2,0	8,7	8,7
50 centov	33,8	16,9	2,0	1,0	6,4	6,4
20 centov	36,3	7,3	1,1	0,2	3,2	3,2
10 centov	85,2	8,5	5,3	0,5	6,6	6,6
5 centov	120,4	6,0	7,7	0,4	6,8	6,8
2 centy	218,5	4,4	-21,8	-0,4	-9,1	-9,1
1 cent	360,5	3,6	-20,9	-0,2	-5,5	-5,5
Mince spolu	955,2	222,1	-20,8	11,1	-2,1	5,3
Zberateľské mince	0,9	14,7	0,1	1,5	18,9	11,7
Peniaze spolu		23 047,4		4 302,0		23,0

V obehu stále zostáva viac ako 18 mil. kusov slovenských bankoviek v hodnote 2,1 mld. Sk (69,1 mil. €)

Zostávajúca hodnota slovenských bankoviek v obehu predstavuje 1,36 % hodnoty slovenských bankoviek v obehu k 31. decembru 2007. Okrem bankoviek je v obehu aj 0,9 mil. kusov slovenských pamätných mincí v hodnote 0,7 mld. Sk (23,2 mil. €).

4.2. Výroba eurobankoviek a euromincí

NBS zabezpečovala v roku 2022 výrobu a dodanie 50 € bankoviek pre potreby Eurosystemu, troch nominálnych hodnôt euromincí pre peňažný obeh, šiestich zberateľských euromincí z drahých kovov, dvoch zberateľských euromincí z obyčajných kovov, dvoch pamätných euromincí a štyroch ročníkových súborov slovenských euromincí s rozdielnou tematikou

Na rok 2022 mala NBS v zmysle usmernenia ECB pre výrobu a dodávku bankoviek pre a počas roka 2022 alokovanú tlač eurobankoviek série Európa v nominálnej hodnote 50 € v objeme 67,7 mil. kusov. V januári 2022 bolo dodaných 52,6 mil. kusov. Dodávka zvyšných 15,1 mil. kusov bola na základe upravených potrieb Eurosystemu odložená na začiatok februára 2023. Tlač bankoviek bola realizovaná vo francúzskej ceninovej tlačiarňi Oberthur Fiduciaire SAS.

NBS zabezpečila výrobu a dodanie troch nominálnych hodnôt [euromincí určených pre peňažný obeh](#) v celkovom množstve 15,6 mil. kusov. Okrem toho začiatkom roka 2022 úspešne zrealizovala výmenu nadbytočných zásob euromincí medzi NBS a Ministerstvom financií Belgicka, ktorou NBS doplnila svoje zásoby dvoch nominálnych hodnôt euromincí. V rámci tejto výmeny NBS dodala do Belgicka svoje nadbytočné zásoby 20-centových mincí výmenou za nadbytočné zásoby 1 € a 2 € mincí z Belgicka.

V roku 2022 NBS vydala šesť [zberateľských euromincí](#) z drahých kovov a dve zberateľské euromince z obyčajných kovov. Okrem toho vydala 2 mil. kusov [pamätných euromincí](#) v nominálnej hodnote 2 eurá. Euromince vyrazila Mincovňa Kremnica, š. p.

Mincovňa Kremnica, š. p. adjustovala 13 800 kusov euromincí z každej nominálnej hodnoty s letopočtom razby 2022 určených do ročníkových súborov slovenských euromincí so štyrmi tematikami.

V roku 2022 bol opäť zaznamenaný medziročný nárast emisných obrátov eurovej hotovosti

V roku 2022 NBS vydala do obehu a z obehu prijala viac eurobankoviek ako v predchádzajúcom roku, a to predovšetkým v súvislosti s vysokým dopytom v dôsledku vojenského konfliktu na Ukrajine. Výdaje euromincí do obehu sa medziročne znížili, pričom z obehu sa do NBS vrátilo viac euromincí ako pred rokom, najmä z dôvodu zvýšenej návratnosti 1- a 2-centových mincí z obehu do NBS po zavedení zaokrúhľovania od júla 2022.

Nárast v návratnosti peňazí z obehu do NBS sa premietol do vyššieho množstva spracovaných eurobankoviek (o 11 %) a euromincí (o 33 %), čo vyústilo do vyššieho množstva vytriedených neupotrebitelných eurobankoviek (o 1,7 %) a euromincí (o 36 %).⁶

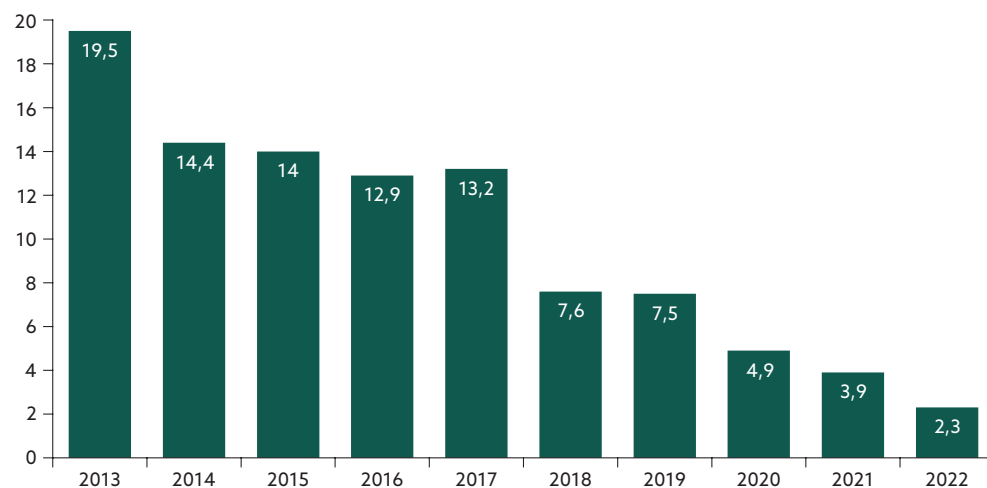
4.3. Falzifikáty peňazí zadržané na Slovensku

V roku 2022 bolo na území Slovenska zadržaných najmenej falzifikátov eurobankoviek od zavedenia eura v Slovenskej republike

V roku 2022 bolo na našom území zadržaných celkovo 3 434 falzifikátov. Z nich bolo 771 kusov falzifikátov eurobankoviek, čo bolo najmenej od zavedenia eura na Slovensku. Súčasne bolo zadržaných 2 580 kusov falzifikátov euromincí, čo je naopak najviac za posledných 6 rokov. Priamo v hotovostnom peňažnom obehu bolo zadržaných 751 kusov (97 %) eurobankoviek a 2 315 kusov (90 %) euromincí. Počet zadržaných falzifikátov eurobankoviek a euromincí v obehu je za posledné roky stabilný. V peňažnom obehu boli zadržané najmä menej kvalitné falzifikáty eurobankoviek bez ochranných prvkov, prípadne falzifikáty s veľmi zle napodobnenými ochrannými prvkami. Falzifikáty euromincí si dlhodobo držia relatívne vysokú kvalitu.

Na jeden milión eurobankoviek v obehu pripadali približne len dve falošné eurobankovky a na milión euromincí rovnako približne dva kusy falzifikátov euromincí. Možnosť stretnúť sa v obehu s falošnou eurobankovkou alebo euromincou je teda nízka.⁷

Graf 26:
Falzifikáty eurobankoviek zadržané v obehu k miliónu eurobankoviek v obehu
Zdroj: NBS

⁶ Okrem NBS spracovávajú a opätovne vydávajú do obehu eurobankovky a euromince aj komerčné banky a ďalší [spracovatelia eurovej hotovosti](#), ktorým NBS udelila povolenie na spracovanie. Činnosť spracovateľov podlieha dohľadu NBS.

⁷ Falzifikáty eurobankoviek sú ľahko rozpoznateľné od pravých bankoviek použitím jednoduchého testu, ktorý spočíva v skúške hmatom – pohľadom – naklonením. [Uvedený test](#) aj s jednotlivými ochrannými prvkami eurobankoviek je na webovej stránke ECB.

Najviac falšovanými boli v roku 2022 bankovky nominálnych hodnôt 50 € (41 %), 20 € (16 %) a 100 € (16 %). Z euromincí bola najviac falšovanou 2 € minca s podielom takmer 94 %. Okrem falzifikátov eurobankoviek a euromincí boli zadržané 3 kusy falzifikátov Sk, 77 kusov USD a 3 kusy GBP.

B

5

Platobné služby a platobné systémy

2
platobné systémy
v prevádzke
NBS

počet transakcií
268 mil. v SIPS
166 tis.
v TARGET2-SK
29 mil. v TIPS

896 mil.
transakcií
bankovými
platobnými
kartami vydanými
na Slovensku

687,5 mil.
kartových
transakcií
v bankomatoch
a u obchodníkov
na Slovensku

B5 Platobné služby a platobné systémy⁸

5.1 Platobné systémy

V prevádzke NBS sú dva platobné systémy – TARGET2-SK a SIPS. Platobný systém TARGET2-SK je komponentom systému TARGET2 od roku 2009.

Pokiaľ ide o TARGET2-SK, okrem dennej prevádzky systému, konzultačnej podpory účastníkom a pravidelných testovacích procedúr na obnovu činnosti sa NBS podieľala aj na koordinácii vývoja, zmenách, testovaní a nasadzovaní nových verzií programového vybavenia jednotnej technickej platformy SSP, na ktorej sa systém TARGET2-SK prevádzkuje.⁹ Novými verziami programového vybavenia sa do platformy SSP zavádzajú nové funkčné prvky a zmeny schválené Eurosystemom na základe požiadaviek používateľov. Odstraňujú sa nimi tiež chyby identifikované v predchádzajúcej verzii.

Rok 2022 – Slovensko úspešne zavádza SEPA okamžité platby

Dňa 1. februára 2022 tri slovenské banky s významným podielom na slovenskom trhu (Slovenská sporiteľňa, VÚB, Tatra banka) vstúpili do služby TIPS a ako prvé začali poskytovať SEPA okamžité platby na Slovensku. Ich klienti majú možnosť zasielať a prijímať SEPA okamžité platby do ktorejkoľvek banky v SEPA priestore, ktorá poskytuje tento typ platieb. O službu prejavili záujem aj ďalšie banky, ktoré testovali SEPA okamžité platby a analyzovali možný dátum ich spustenia aj potrebné kroky pred vstupom do služby TIPS.

Počas celého roka patrili slovenské banky medzi účastníkov s najvyšším počtom okamžitých platieb v službe TIPS

Záujem o SEPA okamžité platby prejavili slovenskí klienti hneď v prvom mesiaci ich poskytovania, pričom v ďalších mesiacoch roka ich počet postupne narastal. Počet domácich (odoslaných) a cezhraničných (odoslaných a prijatých) SEPA okamžitých platieb vzrástol z 1,7 mil. transakcií vo februári na 3,1 mil. v decembri.

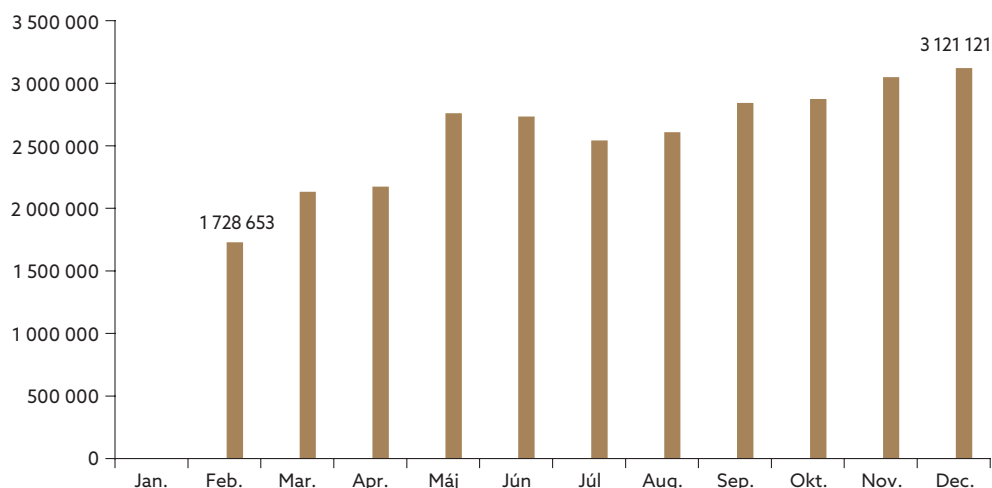
⁸ Oblasť platobných služieb a platobných systémov upravuje predovšetkým [zákon č. 492/2009 Z. z.](#) o platobných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V rámci tohto zákona sa ustanovuje aj [mimosúdne riešenie sporov](#) prostredníctvom subjektu alternatívneho riešenia sporov.

⁹ Viac informácií o [službách TARGET](#) a platformách systému TARGET2-SK nájdete na webovom sídle NBS v sekcii Platobné systémy a v kapitole B5 [Výročnej správy NBS za rok 2021](#).

Graf 27: Vývoj počtu SEPA okamžitých platieb na Slovensku v roku 2022

Zdroj: NBS

Klienti používali SEPA okamžité platby už ako štandardný platobný nástroj hlavne na domácom trhu. Podiel SEPA okamžitých platieb na celkovom počte SEPA platieb na Slovensku vzrástol z hodnoty 8,8 % vo februári približne na 14 % ku koncu roka.

Schéma 3: Počet SEPA okamžitých platieb za rok 2022

Zdroj: NBS

Projekt T2/T2S Consolidation – modernizácia existujúceho systému TARGET2

V rámci Euro systému pokračovali práce na projekte T2/T2S Consolidation zameranom na vývoj nového a technicky vylepšeného systému TARGET. Uvedenie nového systému do prevádzky sa odložilo na 20. marca 2023 s cieľom zlepšiť stabilitu systému a poskytnúť dodatočný čas na otestovanie nových funkcionalít. Počas celého roka 2022 prebiehalo intenzívne testovanie NBS a účastníkov TARGET2-SK, ako aj pravidelné monitorovanie príprav a plnenia aktivít vyplývajúcich z projektu.

Účastníci TARGET2-SK

V roku 2022 bolo do platobného systému TARGET2-SK zapojených 37 [účastníkov](#), z toho 33 priamych účastníkov a 4 pridružené systémy: SIPS, Centrálny depozitár cenných papierov SR, a. s., Sia Slovakia, s. r. o. a Centrální depozitár cenných papírů.

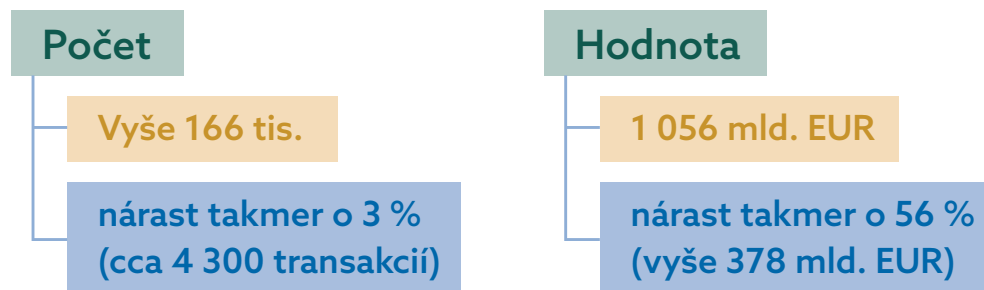
Platby realizované prostredníctvom TARGET2-SK

V roku 2022 mal systém TARGET2-SK celkom 257 prevádzkových dní. Denne sa v systéme spracovalo v priemere 647 [platobných transakcií](#) v celkovej hodnote vyše 4,1 mld. €.

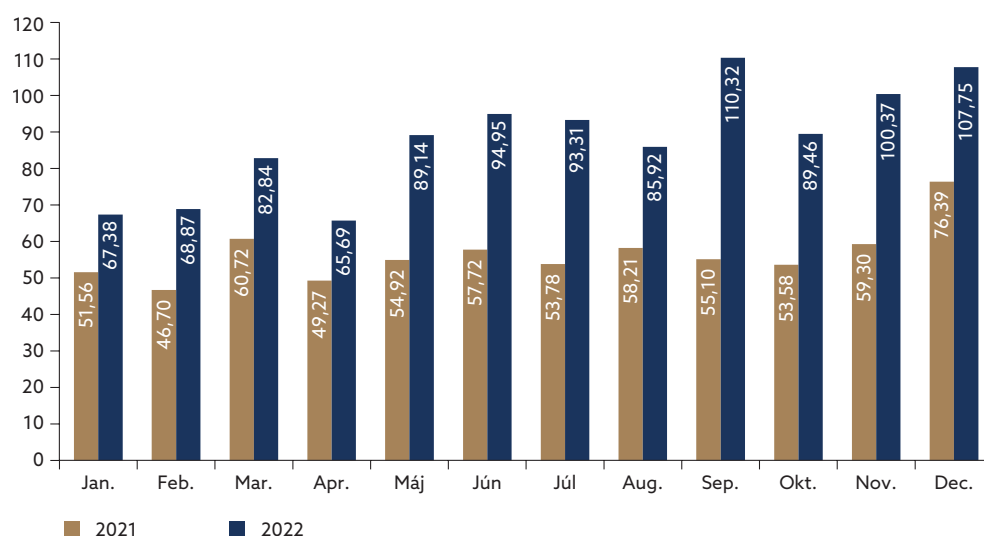
Schéma 4:
Počet
a hodnota
transakcií
v TARGET2-SK

Zdroj: NBS

Graf 28:
Porovnanie
hodnoty platieb
spracovaných
v TARGET2-SK
v rokoch
2021 a 2022
(v mld. EUR)

Zdroj: NBS

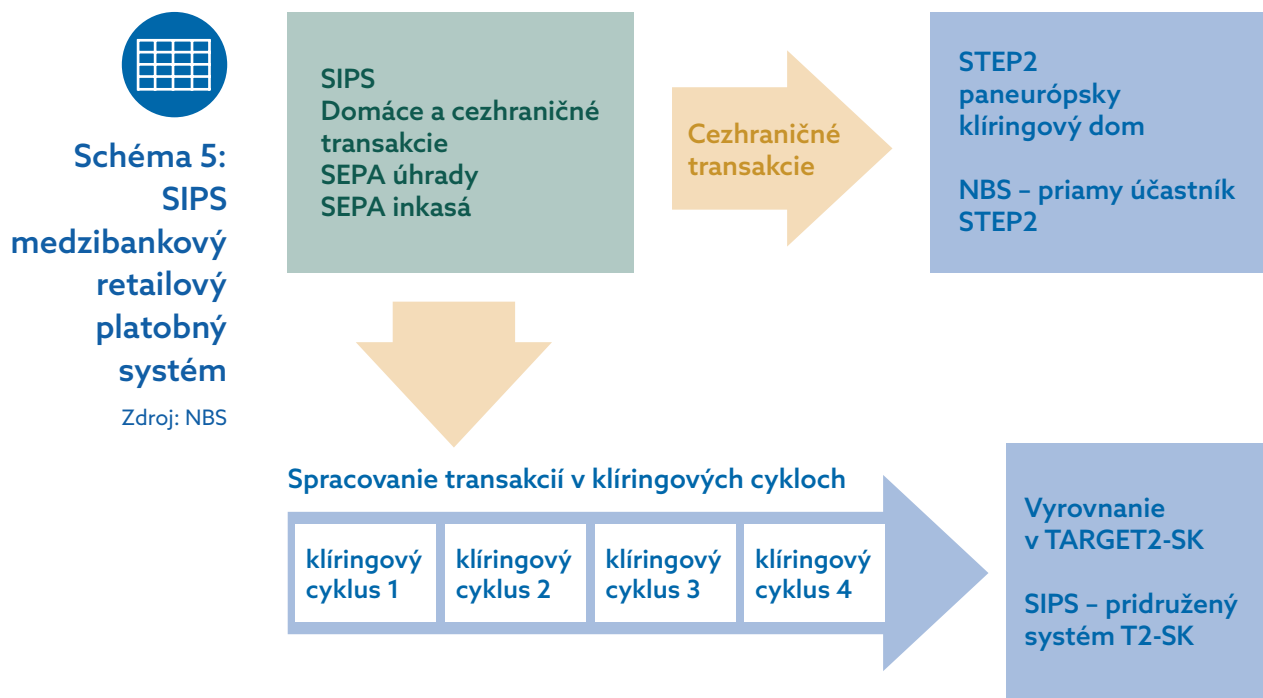

Percentuálny podiel počtu klientskych a medzibankových platieb spracovaných v roku 2022 bol v pomere 59:41 v prospech klientskych platieb. Z hľadiska hodnoty spracovaných platieb bol podiel klientskych a medzibankových platieb v pomere 8:92, výrazne v prospech medzibankových platieb. Služby systému TARGET2 využívalo 24 krajín Európskej únie. Pokiaľ ide o podiel na celkovej hodnote transakcií, prevažovali domáce transakcie (59 %), nasledovali cezhraničné transakcie v rámci EÚ (35 %) a transakcie mimo EÚ (6 %).

SIPS – medzibankový retailový platobný systém

Prostredníctvom platobného [systému SIPS](#) sa spracovávali domáce aj cezhraničné SEPA úhrady a SEPA inkasá. Spracovanie cezhraničných SEPA úhrad a SEPA inkás smerovaných na poskytovateľov platobných služieb, ktorí nie sú účastníkmi SIPS, zabezpečila NBS prostredníctvom paneurópskeho klíringového domu – systému STEP2, ktorého je priamym účastníkom.

Platby sa spracúvajú v štyroch klíringových cykloch v každom prevádzkovom dni. Vyrovnanie výsledkov spracovania platieb z jednotlivých klíringových cyklov sa realizuje v platobnom systéme TARGET2-SK.

Príprava SIPS na zmeny pripojených systémov

Platobný systém SIPS bol upravený v nadväznosti na každoročne aktualizovanú funkčnú verziu systému STEP2. Nakoľko termín projektu konsolidácie T2/T2S sa posunul na marec 2023, NBS pokračovala v testovaní systému SIPS a jeho príprave na nový termín.

Účastníci SIPS

Oproti predchádzajúcemu roku sa počet **účastníkov SIPS** nezmenil. Systém mal 27 účastníkov, z toho 21 domácich a 6 cezhraničných poskytovateľov platobných služieb.

Transakcie spracované prostredníctvom SIPS

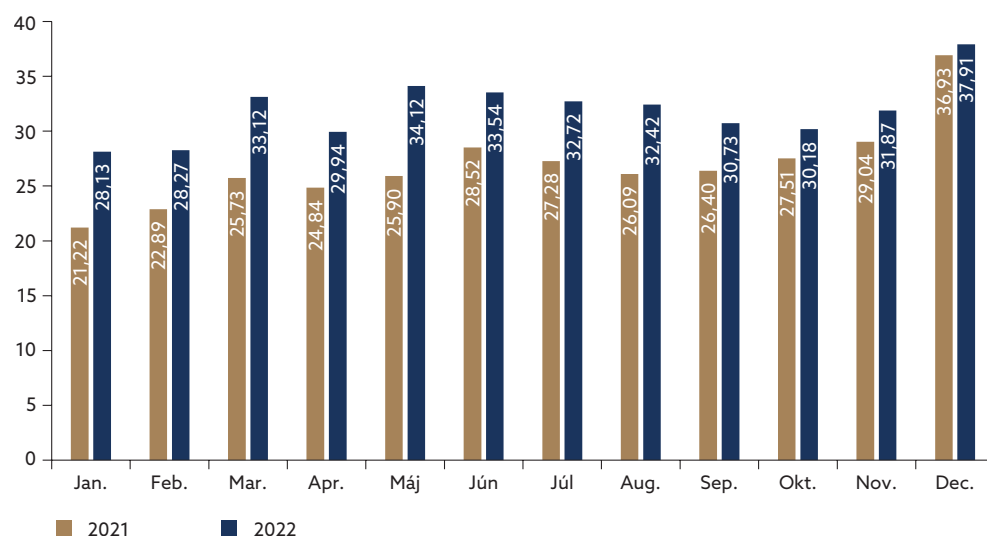
Systém SIPS spracoval 268,13 mil. **transakcií** v celkovej hodnote 382,95 mld. €, čo znamenalo pokles v ich počte takmer o 4 % a rast v hodnote približne o 19 %. Domáce transakcie tvorili 91 % a cezhraničné 9 % celkového počtu transakcií. Z hľadiska hodnoty domáce transakcie predstavovali 70 % a cezhraničné 30 %. Podiel počtu cezhraničných transakcií sa teda zvýšil o necelé percento a zaznamenal sa tiež nárast v ich hodnote takmer o dve percentá.

V členení na platobné nástroje SEPA úhrad a SEPA inkás bol podiel SEPA úhrad na celkovom počte aj hodnote transakcií dominantný. V počte spracovaných transakcií úhrady tvorili 94 % a v hodnote až 99 %, čo znamenalo minimálny rozdiel v porovnaní s predchádzajúcim rokom.

Graf 29:
Porovnanie
hodnoty
mesačných
transakcií
v SIPS v rokoch
2021 a 2022
(v mld. EUR)

Zdroj: NBS

CID – register identifikátorov inkás

Všetci účastníci systému SEPA inkás musia mať pridelený identifikátor. NBS prevádzkuje register identifikátorov inkás od roku 2013. Do konca roka 2022 vydala 581 identifikátorov príjemcov inkás (CID) pre fyzické alebo právnické osoby, ktoré mali záujem o iniciovanie SEPA inkás.

5.2 Platobné karty

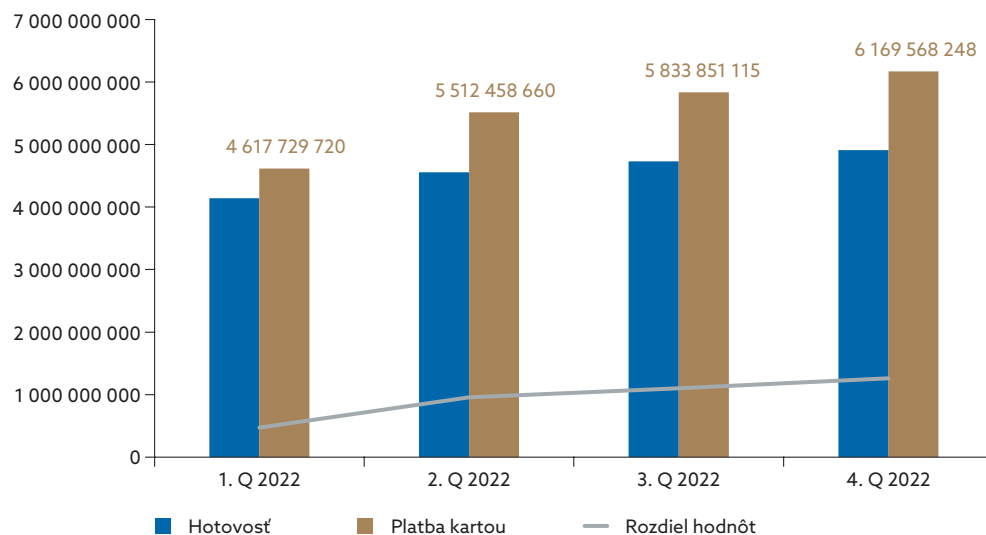
Transakcie s platobnými kartami

Platobné karty opäť posilnili svoje dominantné postavenie na trhu platieb na Slovensku. Karty s logom VISA mierne zvýšili podiel na trhu v porovnaní s kartami s logom MasterCard. Zo všetkých transakcií uskutočnených platobnými kartami vydanými slovenskými bankami tvorili 85 % domáce kartové transakcie. Držitelia kariet ich používali hlavne na platby u obchodníkov na úkor výberov hotovosti z bankomatov. Rovnako ako v predchádzajúcom roku, hodnota platieb týmito kartami prevyšovala hodnotu výberov hotovosti z bankomatov, pričom tento nárast pokračoval počas celého roka.

Graf 30:
Hodnota
transakcií
platobnými
kartami
- porovnanie
výberu
hotovosti
s platbami
(v EUR)

Zdroj: Banky a pobočky zahraničných bánk v SR

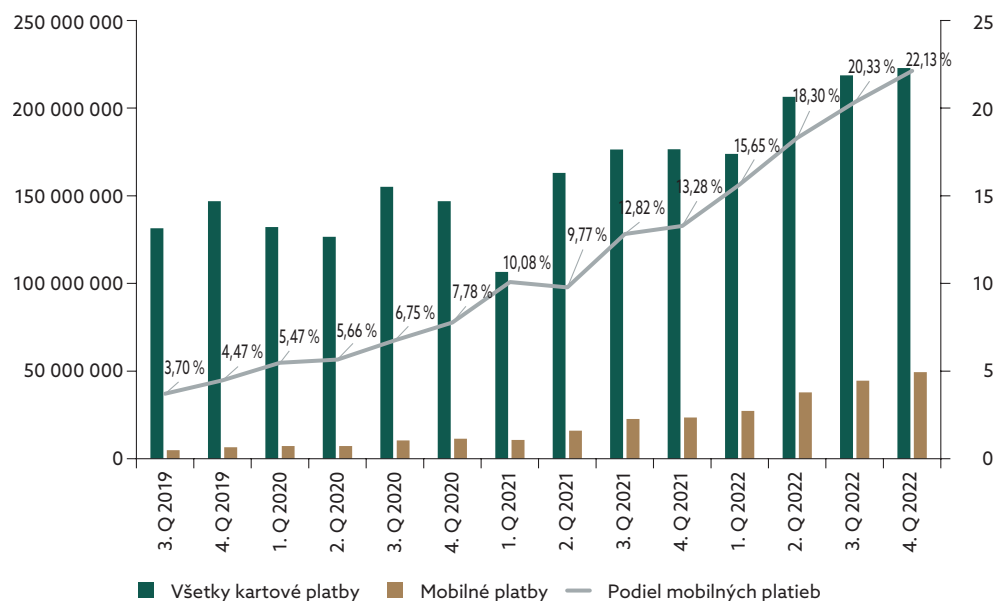

V roku 2022 boli karty preferovaným platobným nástrojom aj pri platení u obchodníkov na internete, kde pokračoval nárast v počte aj v hodnote transakcií. Podiel počtu platieb kartami na internete na všetkých platbách sa počas roka pohyboval od 11,7 % do 13,1 %.

Graf 31:
Vývoj počtu
celkových
kartových
a mobilných
platieb
(počet, vľavo;
v %, vpravo)

Zdroj: Banky a pobočky zahraničných bánk v SR

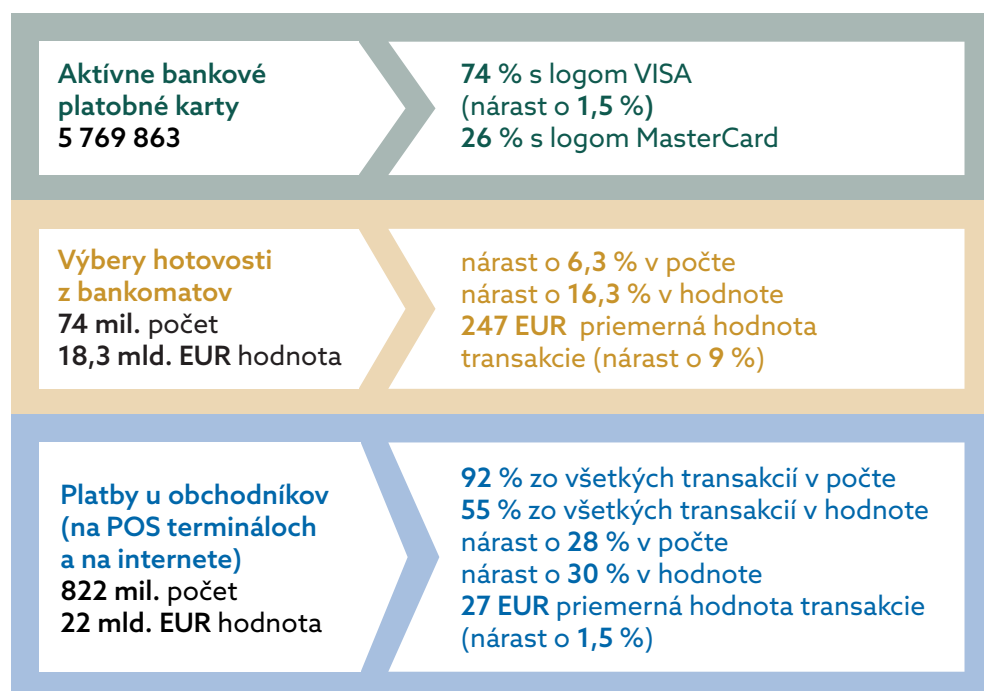

Najväčší nárast v počte aj hodnote transakcií zaznamenali mobilné platby (ApplePay, GooglePay, GarminPay a FitBitPay a ostatné mobilné platby), ktorých podiel na všetkých platbách rástol aj v roku 2022, každý mesiac približne o 3 %. Na konci roka predstavovali už 22,1 %.

Schéma 6:
Vydávanie
platobných
kariet
- počet kariet
a počet
a hodnota
transakcií

Zdroj: Banky a pobočky zahraničných bánk v SR

Akceptácia platobných kariet

Zmena v používaní platobných kariet držiteľmi na Slovensku má priamy vplyv na rozsah akceptačnej siete bankomatov a obchodníkov akceptujúcich karty a tiež na počet transakcií týmito platobnými kartami.

Vzhľadom na celkový trend v používaní kariet na výber hotovosti sa niektoré banky rozhodli odinštalovať svoje bankomaty, a ich počet sa tak znížil. Na druhej strane stále rastie počet EFT POS terminálov a mobilných terminálov, ako aj elektronických obchodov akceptujúcich platobné karty. Výsledkom je nárast platieb u všetkých typov obchodníkov o 30 % v počte a o 34 % v hodnote platieb.

**Schéma 7:
Akceptácia
platobných
kariet – počet
bankomatov
a obchodníkov
a počet
a hodnota
transakcií**

Zdroj: Banky a pobočky
zahraničných bánk v SR

medziročný rast
objemu úverov
na bývanie
k 31. 12. 2022
10,4 %

medziročný
pokles objemu
vkladov domácností
k 31. 12. 2022
1,3 %

medziročný nárast
úročenia nových
úverov na bývanie
k 31. 12. 2022
2 p. b.

medziročný nárast
úročenia nových
vkladov domácností
s dohodnutou
splatnosťou nad 2 roky
k 31. 12. 2022
1 p. b.

B6 Štatistika

6.1 Vývoj v oblasti štatistiky

Moderná štatistika – organizačná zmena na odbore štatistiky

Na odbore štatistiky prebehla v roku 2022 významná organizačná zmena. Jej cieľom bolo zefektívnenie fungovania celého odboru a skvalitnenie poskytovaných dátových služieb. Už dlhšie obdobie bolo zrejmé, že v NBS existuje potreba zjednotiť a centralizovať štatistický proces. Zavedenie jednotného modelu pre agendu zberu, spracovania a distribúcie údajov bolo a do budúcnosti aj ostáva základným predpokladom pre efektívnu implementáciu dátovej stratégie NBS. Mnohé z dlhodobu otvorených otázok, ako je napr. duplicitný zber, nedostatočná flexibilita pri zbere a spracovaní údajov, rozdielnosť klasifikácie číselníkov a pod., je možné efektívnejšie riešiť za pomoci centralizácie štatistického procesu, pričom ako benchmark bol vybraný medzinárodne uznávaný GSBPM model.

V dôsledku neustáleho vzniku nových dátových potrieb sa odsúhlasilo pretransformovanie oddelení a preskupenie činností a pracovných pozícií tak, aby čo najviac reflektovali nielen aktuálne, ale aj budúce a dlhodobejšie potreby. Keďže ide o prvú fázu projektu zatiaľ len s čiastočným presunom dátových oblastí (s druhou fázou sa počíta od roku 2024), boli dohodnuté prechodné obdobia, aby sa zabezpečila bezproblémová spolupráca s vykazujúcimi subjektmi aj medzinárodnými inštitúciami.

Z vyššie uvedených dôvodov sa zrušilo oddelenie štatistiky nebankových subjektov. Jeho funkčná náplň v oblasti devízovej štatistiky a štatistiky služieb sa presunula na *oddelenie externej štatistiky a finančných účtov*. Okrem pôvodnej náplne štatistiky platobnej bilancie tomuto oddeleniu pribudla aj štatistika štvrťročných finančných účtov, štatistika vládnych financií a zisťovanie údajov o finančnej situácii a spotrebe domácností. Funkčná náplň *oddelenia menovej a finančnej štatistiky* sa rozšírila o oblasť platobného styku, vykazovania pre Európsky orgán pre bankovníctvo (FINREP, COREP), ako aj o oblasť platobných inštitúcií a inštitúcií elektronických peňazí. Zmenil sa názov oddelenia štatistiky finančných účtov a informačnej podpory na *oddelenie data manažmentu a data governance* a jeho funkčná náplň sa rozšírila o oblasť správy a riadenia dát. Zmenil sa tiež názov oddelenia štatistiky poisťovní, kapitálového trhu a dôchodkového sporenia, a to na *oddelenie štatistiky finančného trhu*, a jeho funkčná náplň sa rozšírila o oblasť zberu a spracovania údajov za zmenárne, veriteľov, finančných agentov a finančných

poradcov. Taktiež sa vytvorilo úplne nové *oddelenie štatistiky mikroúdajov*, ktorého funkčnou náplňou je spracovanie a konsolidácia mikroúdajov o jednotlivých finančných nástrojoch, implementácia master data manažmentu a poskytovanie výstupov zostavených z mikroúdajov interným aj externým používateľom.

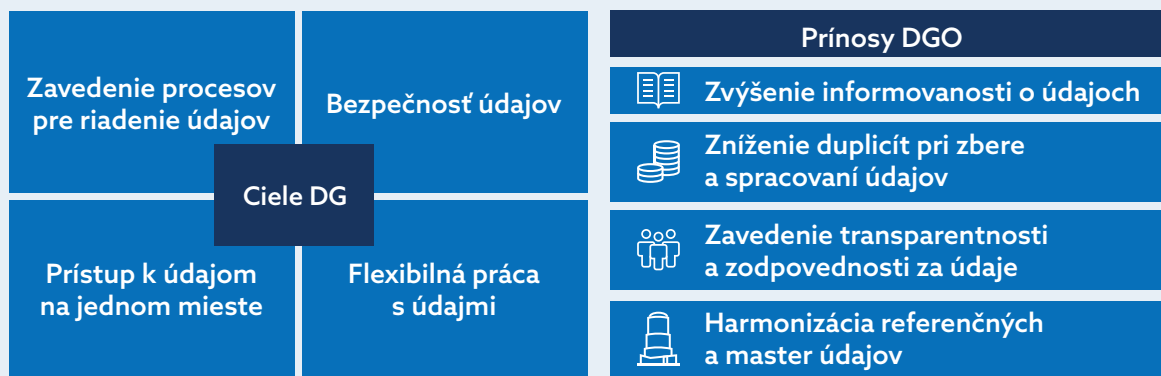
Celkové zmeny boli schválené s účinnosťou od 1. septembra 2022, pričom počet systemizovaných pracovných miest na odbore sa zvýšil o osem.

BOX 5

Data governance

Dáta sú kľúčovým aktívom banky, preto je potrebné s nimi zaobchádzať adekvátnym spôsobom

Na plnenie hlavných úloh NBS je okrem iného nevyhnutné aj zbieranie, integrácia a následné používanie včasných, správnych a kvalitných údajov. Analýza stavu spracovania údajov poukázala na decentralizovanú prácu s údajmi a chýbajúci proces riadenia údajov. V roku 2022 bola preto prijatá strednodobá dátová stratégia, ktorej súčasťou je vybudovanie data governance organizácie (DGO). Jej zavedenie v podmienkach NBS zabezpečí vyššiu transparentnosť, kvalitu, bezpečnosť a dôveryhodnosť údajov, vyššiu flexibilitu a optimalizáciu procesov a efektívnejšie využitie zdrojov.

Vybudovanie vyspelej DGO predstavuje postupný proces, ktorý začal zriadením kancelárie data governance na odbore štatistiky k 1. septembru 2022. V spolupráci s externou spoločnosťou sa pripravili základné dokumenty, realizoval sa prieskum v iných národných centrálnych bankách a zorganizoval sa rad interných pracovných stretnutí so všetkými zainteresovanými odbormi NBS.

Úspešná implementácia DGO predpokladá definovanie jednotlivých úrovní riadenia, prijatie štatútu a pracovnej inštrukcie o fungovaní kancelárie, vypracovanie štandardov, princípov a politík, definovanie procesov a ich účastníkov, definovanie dátových domén, vytvorenie konceptuálneho dátového modelu a vytvorenie podnikového modelu pre centrálny manažment katalógov, ako sú biznis slovník, biznis glosár, katalóg zmlúv, katalóg výkazov, katalóg opatrení, katalóg reportov, katalóg indikátorov dátovej kvality a katalóg kľúčových ukazovateľov výkonnosti.

Nové výkazníctvo pre bankový sektor

Rok 2022 bol prípravným rokom testovania pripravenosti bánk aj NBS na predkladanie výkazov v novej dynamickej štruktúre podľa [opatrenia NBS č. 8/2021](#) z hľadiska technického a metodického zabezpečenia. Zmeny v zdrojových výkazoch znamenali pre NBS novú prípravu spracovania a analýzy údajov, nové zostavenie výstupov pre všetkých používateľov, nastavenie kontrol a prípustných kombinácií. Z hľadiska bankového sektora predstavoval rok 2022 prípravu nastavenia interných systémov na detailnejší zber, testovanie a metodické konzultácie s NBS.

Štatistika platieb

V roku 2022 banky a platobné inštitúcie predložili prvýkrát údaje za 1. polrok 2022 podľa opatrení NBS [č. 7/2021](#) a [č. 8/2021](#) a podľa požiadaviek nariadenia (EÚ) 2020/2011¹⁰ o štatistike platieb. Nové výkazníctvo pokrýva výrazne vyššie nároky na kvalitu aj kvantitu údajov za štatistiku platieb. Zvýšila sa frekvencia aj rozsah členenia údajov v jednotlivých výkazoch. Prebiehal proces vyhodnocovania kvality údajov a technických požiadaviek ECB na prenos a kontrolu údajov.

Investičné fondy na menové účely

V rámci ECB/ESCB sa NBS podieľa na procese prípravy aktualizácie právneho rámca na implementáciu nových požiadaviek s využívaním mikroúdajov o cenných papieroch. Prijatie nového nariadenia sa predpokladá v roku 2024. V prvom polroku 2022 bol vytvorený dotazník na zedefinovanie a posúdenie nákladov, ktorými by boli centrálné banky a vykazujúce správčovské spoločnosti zaťažené. Nasleduje proces zisťovania prínosov nových požiadaviek realizovaný v spolupráci s jednotlivými pracovnými skupinami ECB/ESCB.

¹⁰ Nariadenie Európskej centrálnej banky (EÚ) 2020/2011 z 1. decembra 2020, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1409/2013 o štatistike platieb (ECB/2013/43) (ECB/2020/59) (Ú. v. EÚ L 418, 11.12.2020).

Integrovaný vykazovací rámec

Projekt IReF predstavuje kľúčový prvok stratégie ECB/ESCB na redukcii vykazovacej záťaže bánk, zvýšenie efektívnosti štatistických procesov ESCB a kvalitu údajov dostupných pre tvorcov politík. Jeho cieľom je dlhodobo štandardizovať a integrovať v prvom rade štatistické a v ďalších etapách taktiež rezolučné výkazníctvo a výkazníctvo obozretného dohľadu bánk. Postup prípravy je v tomto štádiu primárne zameraný na integráciu štatistického výkazníctva.

Cenné papiere

Vstupy a výstupy individuálnych údajov za vydané a držané cenné papiere sa spracúvajú na novom oddelení štatistiky mikroúdajov. Pracovná skupina ESCB pre štatistiku cenných papierov sa zamerala na zvyšovanie kvality údajov a na vývoj interaktívnych systémov riadenia kvality údajov v databázach cenných papierov ESCB (SHSDB – databáza držby cenných papierov a CSDB – databáza vydaných cenných papierov). V spolupráci s ECB sa začali pripravovať experimentálne indikátory súvisiace s klimatickými zmenami, ktoré boli zverejnené na [internetovej stránke ECB](#) začiatkom roka 2023. Súvisiaca analýza obsahovala údaje o emisii a držbe zelených a udržateľných cenných papierov. V júni 2022 bolo ukončené vykazovanie agregovanej štatistiky vydaných cenných papierov do ECB, ktoré bolo nahradené zostavovaním výstupov z granulárnych údajov databázy CSDB priamo v ECB.

Externá štatistika, štvrťročné finančné účty a verejné financie

V roku 2022 sa uskutočnili opakované bilaterálne rokovania so ŠÚ SR a Eurostatom zamerané na ďalšie zvyšovanie kvality externých štatistík a identifikovanie príčin asymetrií vo vybraných položkách platobnej bilancie. V rámci spolupráce s ECB sa zrealizovala druhá fáza pilotného projektu Trade by invoicing currency. NBS sa opäť zapojila do výmeny údajov o menovej štruktúre cezhraničných služieb. V nadväznosti na integráciu viacerých výkazov s cieľom znižovať zaťaženie vykazovacích subjektov bolo tiež potrebné dokončiť práce na technickej časti zberu údajov pomocou nových výkazov.

V štatistike štvrťročných finančných účtov pokračovala harmonizácia s údajmi platobnej bilancie a medzinárodnej investičnej pozície, ako aj príprava na rozšírené vykazovanie údajov za sektory ostatných finančných spoločností, či vyčlenenie priamych zahraničných investícií z jednotlivých finančných nástrojov. Zmeny vyplývajúce z nového výkazníctva menovej

a finančnej štatistiky a štatistiky finančného trhu boli aplikované aj do podkladov finančných účtov a štatistiky verejných financií. V nadväznosti na zmenu výkazníctva prebehli úpravy v nástroji Qlik a začala sa príprava procesného manuálu k finančným účtom. V zmysle požiadaviek ECB v súlade s FA MTS sa zapracovali nové finančné nástroje a rozšírené členenie sektorov. Dohodou o zdieľaní údajov medzi Eurostatom a ECB bol v štatistike verejných financií naplnený cieľ o vzájomnej výmene údajov na štvrťročnej báze.

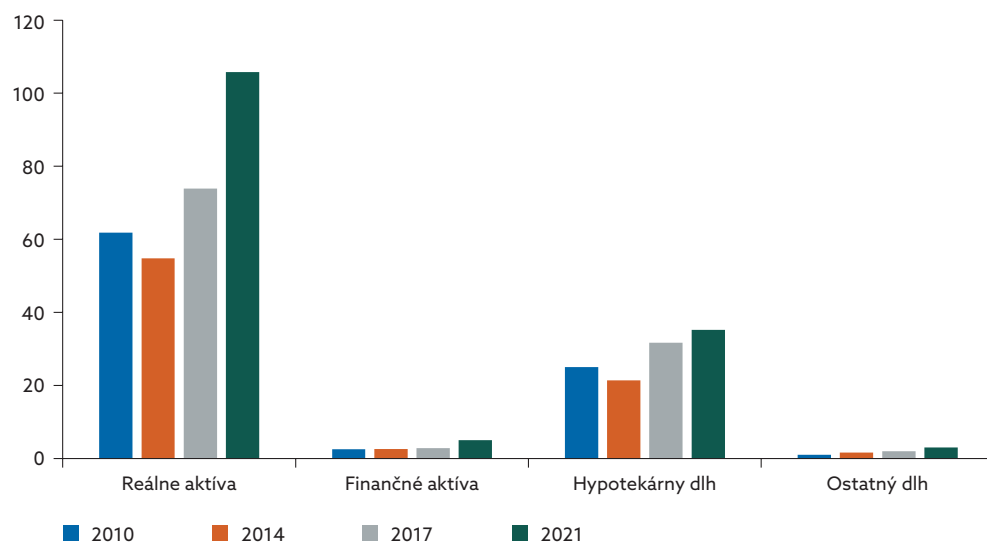
Sektor nefinančných spoločností a domácností

Sektor nefinančných spoločností bol zastúpený pravidelnými príspevkami do databáz BACH a iBACH obsahujúcich harmonizované údaje 12 členských krajín vrátane Slovenskej republiky. Vykazovanie za nefinančné spoločnosti, na ktoré sa vzťahuje devízová ohlasovacia povinnosť v predkladaní hlásení prostredníctvom ŠZP, sa rozšírilo o nové požiadavky medzinárodných inštitúcií, predovšetkým ECB, týkajúce sa zostavovania platobnej bilancie a medzinárodnej investičnej pozície. V roku 2022 boli štatisticky spracované údaje zo Zisťovania o finančnej situácii a spotrebe domácností, ktoré prebehlo v roku 2021. Prvé výsledky štvrtej vlny tohto zisťovania potvrdzujú, že slovenské domácnosti majú väčšinu svojho bohatstva naďalej alokovanú najmä v reálnych aktívach.

Graf 32:
Mediánové hodnoty aktív a pasív domácností podľa HFCS (v tis. EUR)

Zdroj: NBS

Poistný, kapitálový a dôchodkový trh

Výkazníctvo poisťovní, zaistovní a ich pobočiek prešlo od polovice roka 2022 výraznými zmenami. Začal sa nový spôsob predkladania a spracovania výkazov poisťovní v zmysle požiadaviek regulácie Solventnosť II cez nový systém IS ŠZP – ESAs, čo si vyžiadalo zmenu procesu spracovania údajov a definovanie a tvorbu nových výstupov pre používateľov údajov.

V štatistickom výkazníctve poisťovní, zaistovní a pobočiek sa uskutočnila príprava na položkový zber údajov a na zmeny podľa nového medzinárodného účtovného štandardu IFRS 17 *Poistné zmluvy* od roku 2023.

Dôležitým krokom pri poskytovaní informácií o poistnom trhu bolo uzavretie dohody o vzájomnej spolupráci a poskytovaní štatistických údajov a informácií medzi NBS a Slovenskou asociáciou poisťovní.

V oblasti štatistiky dôchodkového trhu prebiehala príprava na začiatok zberu údajov za nový celoeurópsky osobný dôchodkový produkt – PEPP. Implementovali sa európske harmonizované výkazy, ktoré predkladajú inštitúcie dôchodkového zamestnaneckého zabezpečenia. Na národnej úrovni sa pripravovalo nové výkazníctvo za sektory dôchodkového sporenia a doplnkového dôchodkového sporenia.

V rámci štatistiky kapitálového trhu boli z dôvodu situácie na finančných trhoch spôsobenej pandemiou COVID-19 do praxe zavedené dva nové výkazy pre správčovské spoločnosti a jeden výkaz pre obchodníkov s cennými papiermi, s cieľom získať relevantné informácie o ich finančnej situácii a o stave likvidity fondov.

Rovnako ako poisťovne a zaistovne, aj obchodníci s cennými papiermi a správčovské spoločnosti začali v roku 2022 predkladať nové výkazy (v zmysle IFR¹¹) v zmenenom formáte prostredníctvom systému IS ŠZP – ESAs. Tieto výkazy sa následne exportujú informačným systémom do EBA.

Centrálny depozitár cenných papierov v súlade s nariadením (EÚ) č. 909/2014 v platnom znení¹² začiatkom roka 2022 zaviedol nové mesačné a ročné hlásenia o zlyhaných vyrovnaniach transakcií s cennými papiermi.

¹¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2033 z 27. novembra 2019 o prudenciálnych požiadavkách na investičné spoločnosti a o zmene nariadení (EÚ) č. 1093/2010, (EÚ) č. 575/2013, (EÚ) č. 600/2014 a (EÚ) č. 806/2014 (Ú. v. EÚ L 314, 5.12.2019).

¹² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 909/2014 z 23. júla 2014 o zlepšení vyrovnania transakcií s cennými papiermi v Európskej únii, centrálnych depozitároch cenných papierov a o zmene smerníc 98/26/ES a 2014/65/EÚ a nariadenia (EÚ) č. 236/2012 (Ú. v. EÚ L 257, 28.8.2014) v platnom znení.

V rámci zberu údajov za ostatné subjekty finančného trhu, akými sú devízové miesta, veritelia poskytujúci spotrebiteľské úvery, samostatní finanční agenti a finanční poradcovia, sa začali pripravovať viaceré zmeny, ako napríklad vykazovanie pre samostatných finančných agentov a finančných poradcov prostredníctvom IS ŠZP od roku 2023, aktualizácia legislatívy pre devízové miesta a následne projektovanie nových výkazov.

Spolupráca so ŠÚ SR

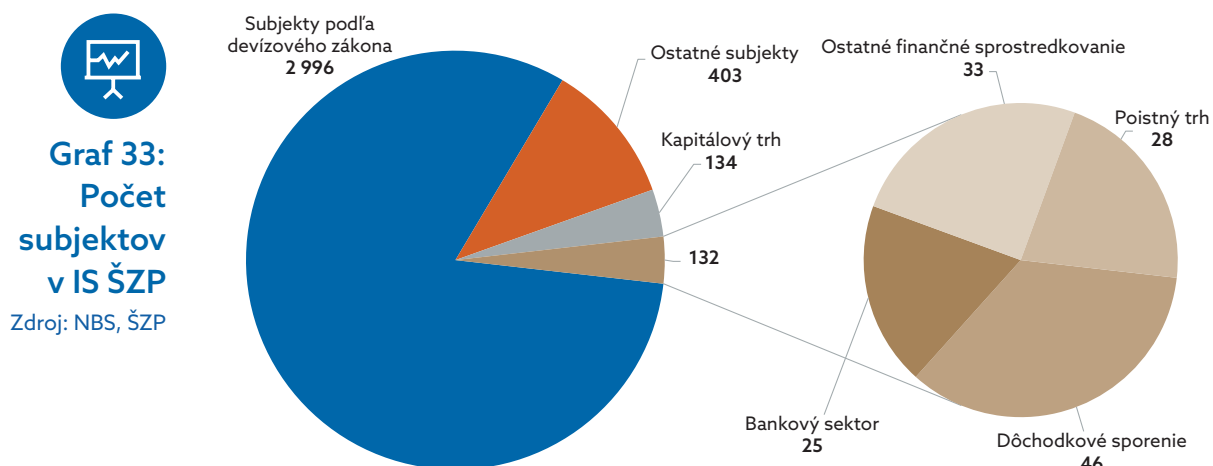
V máji 2022 bol podpísaný Dodatok č. 6 k Rámcovej zmluve o vzájomnej spolupráci pri poskytovaní štatistických údajov a štatistických informácií medzi NBS a ŠÚ SR z 21. mája 2013.

6.2 Informačné systémy

Významná časť údajov sa v roku 2022 v NBS zbierala, spracovávala a uchovávala prostredníctvom informačného systému [Štatistický zberový portál](#) (IS ŠZP). Pre zber údajov na základe požiadaviek EBA, EIOPA a ECB bol v rámci IS ŠZP vyvinutý nový modul ESAs.

V roku 2022 bolo naprojektovaných 190 vzorov výkazov na zber údajov podľa národnej legislatívy a 2 výkazy podľa smernice 2011/61/EÚ v platnom znení (AIFMD)¹³.

V roku 2022 prostredníctvom IS ŠZP predkladalo údaje 3 665 subjektov finančného a nefinančného sektora, ktorých členenie je znázornené v grafe 33.

¹³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/61/EÚ z 8. júna 2011 o správcoch alternatívnych investičných fondov a o zmene a doplnení smerníc 2003/41/ES a 2009/65/ES a nariadení (ES) č. 1060/2009 a (EÚ) č. 1095/2010 (Ú. v. EÚ L 174, 1.7.2011) v platnom znení.

B

7

Ekonomický výskum

číslo
1
v rebríčku
RePEc

8
výskumných
štúdií

9
vedeckých
článkov

12
analytických
komentárov
a blogov

13
odborných
seminárov

B7 Ekonomický výskum

Výskum NBS v roku 2022

- NBS prispela ku kvalitnému ekonomickému výskumu doma i vo svete novými odbornými publikáciami a podujatiami
- NBS bola najvplyvnejšou inštitúciou v oblasti ekonomického výskumu na Slovensku podľa [rebríčka RePEc](#)
- štyria zástupcovia NBS sa podľa RePEc zaradili medzi [10 najvýznamnejších autorov](#) na Slovensku
- NBS prijala novú stratégiu výskumu, ktorá definuje nové ciele, prístupy a priority

Nové tematické priority výskumu

- Transmisia menovej politiky a inflácia
- Makroprudenciálna politika a trh nehnuteľností
- Štrukturálny vývoj s dôrazom na analýzy založené na mikroúdajoch
- Hospodársky a finančný dosah klimatických zmien a opatrenia na jeho zmiernenie

Nové štúdie podľa vydavateľa

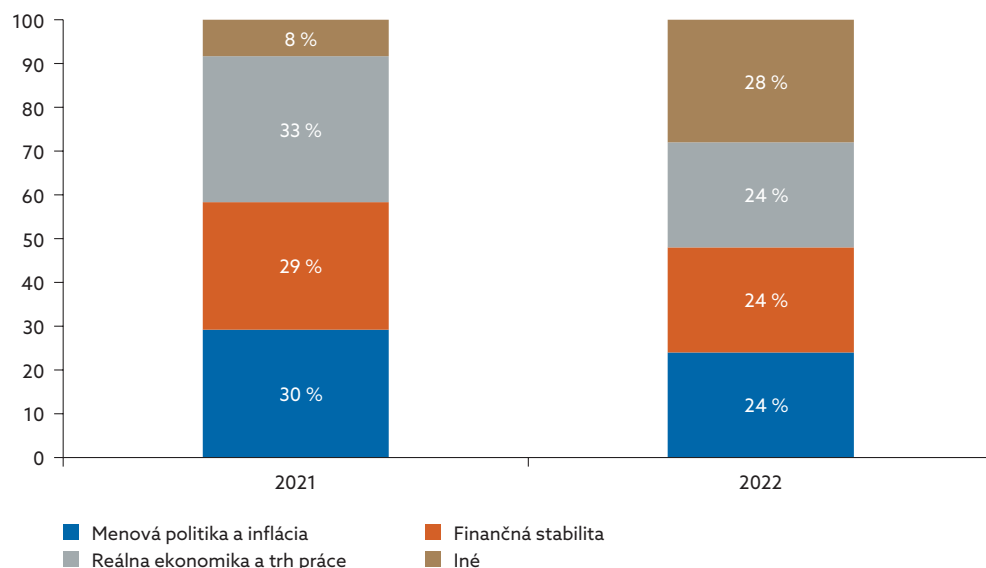
- [NBS](#) (5)
- [Oesterreichische Nationalbank](#)
- [Suomen Pankki/Finlands Bank](#)
- [International Labour Organization](#)

Graf 34:
Publikácie výskumu podľa témy

Zdroj: NBS

Kategória *Iných* tém dominovala aj vďaka publikáciám venujúcim sa klimatickým zmenám

Vzrástol podiel výstupov vo vedeckých časopisoch

Nové články v časopisoch

- Journal of Money, Credit and Banking
- Economics Letters
- Economic Modelling
- Structural Change and Economic Dynamics
- Review of International Political Economy
- Scottish Journal of Political Economy
- Indian Economic Review
- Journal of Economics (Ekonomický časopis)

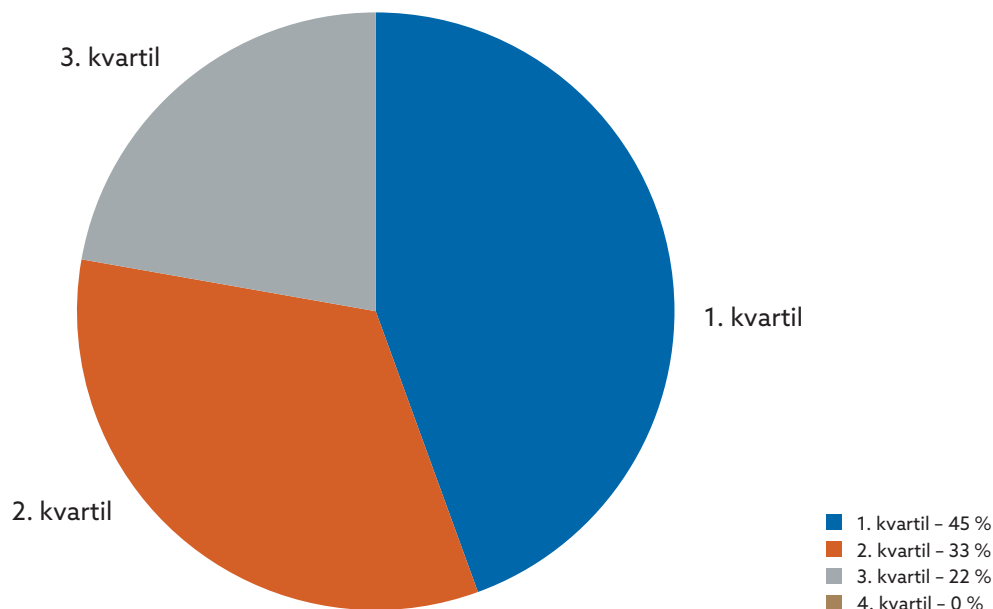
Pokračovala a prehĺbila sa spolupráca

- vo výskumných sieťach
 - HFCN ([Household Finance and Consumption Network](#))
 - CompNet ([Competitiveness Research Network](#))
- v pracovných skupinách ECB/ESCB
- v rámci seminárov a workshopov
- v rámci bilaterálnych kontaktov s hosťujúcou výskumníčkou, štážistami, externými výskumníkmi a analytikmi

Graf 35: Články v zahraničných vedeckých časopisoch podľa kvality časopisu

Zdroj: SCImago Journal & Country Ranking

Aj v roku 2022 dominovali články vo vysoko hodnotených zahraničných vedeckých časopisoch

B

8

Komunikácia, spoločenská a environmentálna zodpovednosť

16 mil.
videní a
10 mil.
unikátnych zobrazení
web stránky

74
tlačových
správ

granty
Nadácie NBS pre
22 projektov v hodnote
271 500 €

medziročný
pokles
spotreby energií
14 %

B8 Komunikácia, spoločenská a environmentálna zodpovednosť

NBS ako otvorená a moderná inštitúcia

- angažuje sa v oblastiach so spoločenským a environmentálnym dosahom
- zapája sa do verejnoprospešných aktivít
- usiluje sa o dosiahnutie udržateľnej a zelenej prevádzky
- využíva rôzne komunikačné prostriedky

8.1 Komunikácia a spoločenská zodpovednosť

Nový web stavia do popredia používateľov a témy dôležité pre ich život

NBS na internete

- 16 mil. videní webstránky
- 10 mil. unikátnych zobrazení
- 74 tlačových správ
- 5 600 videní live streamov tlačových konferencií
- 31 tisíc videní videí na YouTube
- 17 % nárast fanúšikov na Facebooku
- 40 % nárast sledovateľov na Instagrame

Modernizácia webu NBS

- technické vylepšenia, moderný dizajn
- pútavejší a zaujímavejší obsah
- prístupná a otvorená komunikácia
- používateľ v centre pozornosti
- nárast času stráveného na stránke o 32 %

Spoločenská zodpovednosť firiem

Podujatia a kampane

- *Do práce na bicykli* – podpora nemotorovej dopravy v mestách
- *Európsky týždeň mobility* – kampaň za nové formy čistej mobility
- *Giving Tuesday* – zbierka teplého oblečenia a hygienických potrieb pre ľudí bez domova
- darovanie výpočtovej techniky a nábytku v obstarávacej hodnote **819 723,41 €** pre 10 organizácií
- *Naše Mesto* – dobrovoľnícke aktivity pre skrášlenie prostredia v piatich lokalitách Bratislavy
- *Charitatívne vianočné trhy* – podpora chránených dielní kúpou produktov vyrobených ľuďmi so znevýhodnením

Pomoc Ukrajine

- zamestnanecká zbierka pre Ukrajinu s výťažkom **20 115 €**
- ubytovanie a dobrovoľnícka terénna pomoc ľuďom utekajúcim pred vojnou – 120 dobrovoľníckych zmien
- vozidlá pre Ukrajinu

Aktivity pre verejnosť

- *Biela noc* – svetelno-zvuková prezentácia na budove NBS
- Galéria NBS – výstavy umeleckých diel mladých talentov v spolupráci s Vysokou školou výtvarných umení
- átrium NBS – 2 výstavy plastík a veľkolepá výstava Korunovačná cesta
- svetelné projekcie na budove k emisiám zberateľských mincí a k výročiu Nežnej revolúcie
- spolupráca na príprave relácií RTVS a TA3
- kultúrne podujatia a výstavy v [Múzeu mincí a medailí v Kremnici](#)

Noc múzeí a galérií v kremnickom Múzeu mincí a medailí
Zdroj: NBS

26. mája 2022
bola spustená
nová webová
stránka múzea

Múzeum mincí a medailí v Kremnici

47 000 návštevníkov
107 000 zbierkových predmetov

Stále expozície

- numizmaticko-historická expozícia *Líce a rub peňazí – Peniaze a medailérstvo v dejinách Slovenska*
- Mestský hrad v Kremnici
- dlhodobá výstava *Strela jasná okovaná! Kremnický meštiansky strelecký spolok a jeho terče*
- galéria s výstavami výtvarného umenia

Príležitostné výstavy

- Viliam Pirchala: *GRAFIKA*
- Mia Čopíková: *UNGROUP, GROUP*
- *TOTO! sú poklady slovenskej ilustrácie*
- Kremnické gagy 2022 – Karikaturisti
- Medzinárodné sympóziu umeleckého šperku a iných médií, 28. ročník
- *Potulky starou Kremnicou* – spomienka na významného kremnického rytca Jána Alleráma
- *Pod betlehenskou hviezdou* – výstava slovenských betlehemov

Nadácia NBS

- [Nadácia NBS](#) vznikla 1. februára 2022
- podporuje projekty v 5 grantových programoch pre rozvoj
 - finančnej gramotnosti a vzdelávania
 - vedy a výskumu v oblasti ekonómie a financií
- vytvára prostredie efektívnej spolupráce medzi verejným, súkromným a mimovládny sektorom
- spolu s Nadáciou Slovenskej sporiteľne založila [FinQ Centrum](#)

8.2 Environmentálna politika

Hodina Zeme: budova ústredia NBS a Mestský hrad v Kremnici sa 26. marca 2022 na 60 minút zahalili do tmy

Environmentálne ciele

Uhlíkovo neutrálna inštitúcia

- ročná spotreba elektrickej energie a plynu v budove ústredia NBS na zamestnanca – **16,6 MWh**
- medziročný pokles spotreby energií – **14 %**
- prvá čiastočná analýza uhlíkovej stopy realizovaná v spolupráci s externou organizáciou
- zníženie minimálnej teploty v kanceláriách o **2 °C** na **21 °C**
- skrátenie intervalu automatického vypínania osvetlenia miestností
- zníženie intenzity nočného osvetlenia budovy
- zavádzanie úsporných LED svietidiel

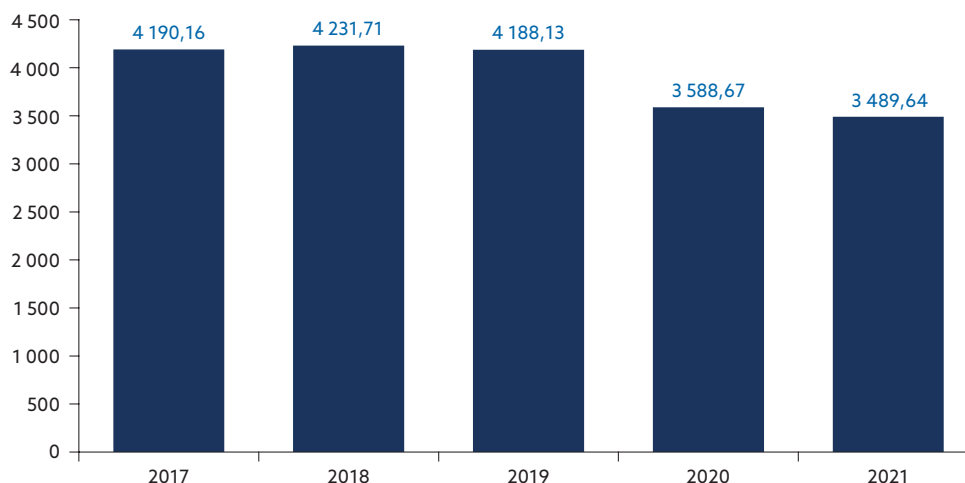
Prevádzka na princípoch cirkulárnej ekonomiky

- verejné obstarávanie so zelenými charakteristikami v hodnote **430 023,80 €** bez DPH
- nákup **2** elektromobilov
- iniciatíva *Zelená kancelária NBS* – vzdelávacie semináre v oblasti predchádzania tvorby odpadu a zeleného obstarávania
- certifikát elektronického podpisu pre **79** zamestnancov
- elektronický systém objednávania obedov – úspora viac ako **70 000** papierových stravných lístkov ročne
- odovzdaných **175 ton** odpadu na environmentálne vhodnú likvidáciu a **29 ton** vyradených bankoviek na energetické zhodnotenie

Graf 36:
Celkové čisté emisie skleníkových plynov (v tCO₂e)¹⁴

Zdroj: ARPenviron

¹⁴ Znáznornenie uhlíkovej stopy prevádzky budovy ústredia NBS od roku 2017 do roku 2021 (v tonách emisií ekvivalentu CO₂). Pri meraní sa použila metodológia *Greenhouse Gas Protocol*. Oblasti merania zahŕňali priame emisie (spaľovanie v kogeneračných jednotkách, plynových kotloch a dieselgenerátoroch, spaľovanie palív v prevádzkových automobiloch a úniky z klimatizačných a chladiacich zariadení) a nepriame emisie (emisie súvisiace s nákupom vybraných tovarov a služieb, emisie z nakladania s odpadom a odpadovou vodou, palivami a inými energiami a emisie pochádzajúce z výroby nakupovanej elektrickej energie).

B

9

Inštitucionálny rozvoj

49,2 %
podiel žien
pracujúcich
v NBS

2 729
účastníkov
vzdelávacích
podujatí

2 332
návštev
v knižnici

rozsah
archívnych
fondov a zbierok
prekročil
6 tisíc
bežných metrov

B9 Inštitucionálny rozvoj

Organizácia a riadenie

Banková rada Národnej banky Slovenska

Najvyšší riadiaci orgán NBS v roku 2022 tvorili piati členovia:¹⁵

- Ing. Peter Kažimír, guvernér
- Mgr. Ľudovít Ódor, viceguvernér¹⁶
- RNDr. Karol Mrva, výkonný riaditeľ pre úsek riadenia rizika, vysporiadania bankových operácií, platobných systémov a peňažnej hotovosti
- Ing. Vladimír Dvořáček, výkonný riaditeľ pre úsek dohľadu a finančnej stability
- prof. Mgr. Ľuboš Pástor, M.A., PhD., externý člen

Vpredu zľava: viceguvernér NBS Ľudovít Ódor a guvernér NBS Peter Kažimír, v druhom rade zľava: členovia Bankovej rady NBS Vladimír Dvořáček, Karol Mrva a Ľuboš Pástor.

Čisté príjmy členov Bankovej rady NBS za rok 2022 (v EUR)

Ing. Peter Kažimír	232 942
Mgr. Ľudovít Ódor	200 766
RNDr. Karol Mrva	185 754
Ing. Vladimír Dvořáček	164 844
prof. Mgr. Ľuboš Pástor, M.A., PhD.	55 991

Čisté príjmy zahŕňajú všetky príplatky, benefity, odmeny, príspevky a funkčné požitky.

¹⁵ S účinnosťou od 15. júna 2023 vláda Slovenskej republiky vymenovala za člena Bankovej rady Národnej banky Slovenska RNDr. Dušana Jurčáka.

¹⁶ K 14. máju 2023 sa Ľudovít Ódor, dovtedy zastávajúci funkciu viceguvernéra NBS, vzdal tejto funkcie a akceptoval ponuku prezidentky Slovenskej republiky viesť vládu odborníkov.

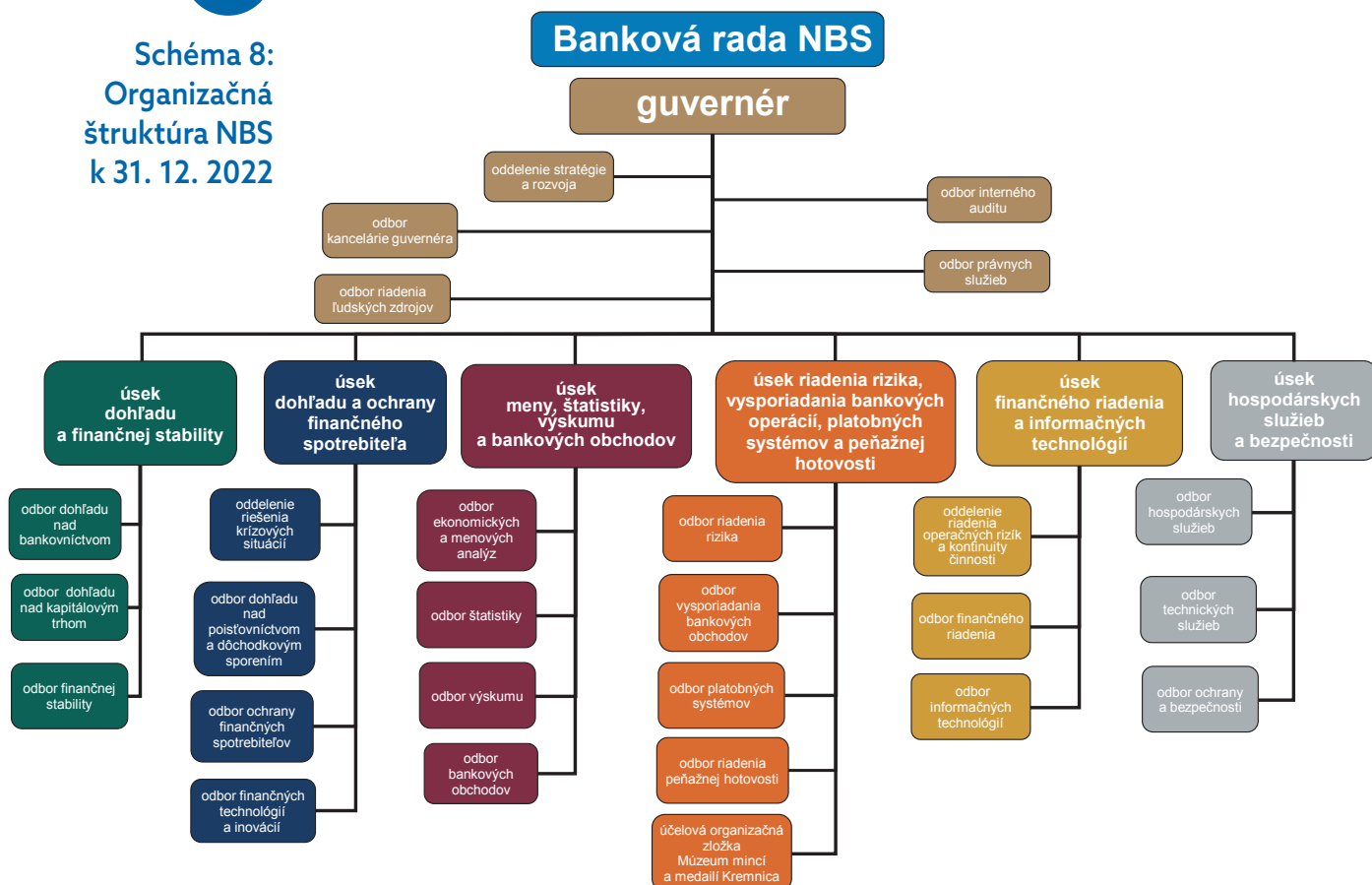
Výkonná rada Národnej banky Slovenska

Riadiaci, výkonný a koordinačný orgán NBS v roku 2022 tvorili títo členovia:

- Ing. Peter Kažimír, guvernéror
- Mgr. Ľudovít Ódor, viceguvernéror
- RNDr. Karol Mrva, výkonný riaditeľ pre úsek riadenia rizika, vysporiadania bankových operácií, platobných systémov a peňažnej hotovosti
- Ing. Vladimír Dvořáček, výkonný riaditeľ pre úsek dohľadu a finančnej stability
- Mgr. Júlia Čillíková, výkonná riaditeľka pre úsek dohľadu a ochrany finančného spotrebiteľa
- Ing. Albín Kotian, výkonný riaditeľ pre úsek finančného riadenia a informačných technológií
- Ing. Jaroslav Mikla, výkonný riaditeľ pre úsek hospodárskych služieb a bezpečnosti (do 31. 1. 2022)
- JUDr. Martin Lipovský, LL.M., MBA, riaditeľ odboru právnych služieb
- Mgr. Michal Horváth, PhD., hlavný ekonóm a riaditeľ odboru ekonomických a menových analýz

Schéma 8:
Organizačná štruktúra NBS k 31. 12. 2022

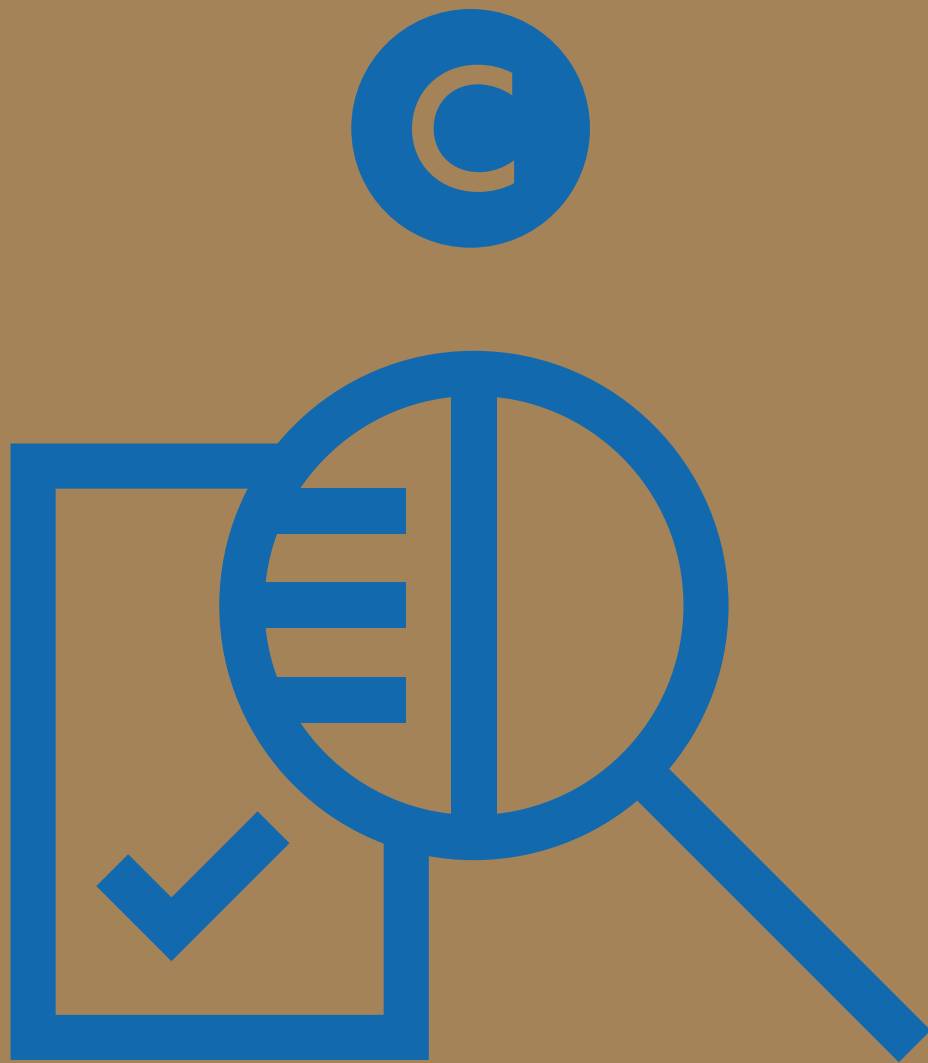

Ľudské zdroje

 <h3>Zamestnanosť</h3> <ul style="list-style-type: none"> počet zamestnancov k 31. 12. 2022 klesol na 1 070 počet novoprijatých zamestnancov dosiahol 59 počet ukončených pracovných pomerov bol 79 z toho do dôchodku odišlo 29 priemerná mesačná mzda predstavovala 3 373,22 € 	 <h3>Rodová rovnosť</h3> <ul style="list-style-type: none"> počet žien zamestnaných v NBS bol 526 (49,2 %) počet žien v riadiacich funkciách spolu stúpol na 45 (37,8 %) z toho vo vyšších na 8 (26,7 %) v nižších na 37 (41,6 %)
 <h3>Mobilita a výmena zamestnancov</h3> <p>21 zamestnancov pôsobilo</p> <ul style="list-style-type: none"> v Európskej centrálnej banke v Centrálnnej banke Malty v Medzinárodnom menovom fonde v Suomen Pankki/Finlands Bank vo Vienna University of Economics and Business 	 <h3>Vzdelávanie a rozvoj zamestnancov</h3> <ul style="list-style-type: none"> 7 sledovaných oblastí 715 vzdelávacích podujatí 938 zapojených zamestnancov 2 729 evidovaných účastníkov

Registratúra, archív a knižnica

 <h3>Registratúra a archív</h3> <ul style="list-style-type: none"> napredovanie v projektoch rozvoja funkcionalít IS eOffice: <ul style="list-style-type: none"> rozšírenie elektronickej podateľne pečatanie e-dokumentov elektronicou pečaťou NBS elektronizácia agendy útvarov realizácia viacerých fáz projektu Digitalizácia dokumentov – Document Management System rozsah archívnych fondov a zbierok dosiahol 6 094 bežných metrov aktualizovaný a doplnený Bádatel'ský portál archívu NBS obsahuje 1 714 digitalizátov archívnych dokumentov spolupráca s RTVS – archívne dokumenty a informácie sa použili napr. v reláciách: <ul style="list-style-type: none"> rozhovor o Bratislavskej prvej sporivej banke – Prešporskej sporiteľni Stratení v čase o Jozefovi Fundárkovi, viceguvernerovi Slovenskej národnej banky (1939 – 1945) 	 <h3>Dokumentačné stredisko – knižnica</h3> <ul style="list-style-type: none"> 2 332 fyzických návštev top mesiac – august – 297 1 863 fyzických výpožičiek top mesiac – máj – 210 1 346 cirkulácií periodík top mesiac – marec – 168 165 konzultácií 174 221 záznamov v katalógu (knihy, periodiká, články) 3 744 nových záznamov 499 nových prírastkov kníh z toho 131 elektronických kníh 608 dokumentov stiahnutých z online katalógu
---	--

**Správa
nezávislého audítora
a účtovná závierka NBS
k 31. 12. 2022**

Národná banka Slovenska

SPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDÍTORA

Bankovej rade Národnej banky Slovenska:

SPRÁVA Z AUDITU ÚČTOVNEJ ZÁVIERKY

Názor

Uskutočnili sme audit účtovnej závierky Národnej banky Slovenska (ďalej len „banka“ alebo „NBS“), ktorá zahŕňa súvahu k 31. decembru 2022, výkaz ziskov a strát za rok, ktorý sa skončil k uvedenému dátumu, a poznámky, ktoré obsahujú súhrn významných účtovných zásad a účtovných metód.

Podľa nášho názoru, priložená účtovná závierka poskytuje pravdivý a verný obraz finančnej situácie banky k 31. decembru 2022 a výsledku jej hospodárenia za rok, ktorý sa skončil k uvedenému dátumu v súlade s Usmernením Európskej centrálnej banky z 3. novembra 2016 o právnom rámci pre účtovníctvo a finančné výkazníctvo v Európskom systéme centrálnych bánk č. ECB/2016/34 v znení neskorších predpisov (ďalej len „usmernenie ECB“) a zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“).

Základ pre názor

Audit sme uskutočnili v súlade s Medzinárodnými audítorskými štandardmi. Naša zodpovednosť podľa týchto štandardov sa bližšie uvádza v odseku *Zodpovednosť audítora za audit účtovnej závierky*. Od banky sme nezávislí podľa ustanovení zákona č. 423/2015 Z. z. o štatutárnom audite a o zmene a doplnení zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štatutárnom audite“) týkajúcich sa etiky vrátane Etického kódexu audítora, ktoré sú relevantné pre náš audit účtovnej závierky, a splnili sme aj ostatné požiadavky týchto ustanovení týkajúcich sa etiky. Sme presvedčení, že získané audítorské dôkazy poskytujú dostatočný a vhodný základ pre náš názor.

Zodpovednosť Bankovej rady NBS za účtovnú závierku

Banková rada NBS zodpovedá za zostavenie a verné zobrazenie účtovnej závierky tak, aby poskytovala pravdivý a verný obraz v súlade s usmernením ECB a zákonom o účtovníctve, a za interné kontroly, ktoré Banková rada NBS považuje za potrebné pre zostavenie účtovnej závierky, aby neobsahovala významné nesprávnosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby.

Pri zostavovaní účtovnej závierky Banková rada NBS zodpovedá za zhodnotenie schopnosti banky nepretržite pokračovať vo svojej činnosti, za opísanie skutočností týkajúcich sa nepretržitého pokračovania v činnosti, ak je to potrebné, a za použitie predpokladu nepretržitého pokračovania v činnosti v účtovníctve, ibaže by mala v úmysle banku zlikvidovať alebo ukončiť jej činnosť, alebo by nemala inú reálnu možnosť než tak urobiť.

Zodpovednosť audítora za audit účtovnej závierky

Našou zodpovednosťou je získať primerané uistenie, či účtovná závierka ako celok neobsahuje významné nesprávnosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby, a vydať správu audítora, ktorá obsahuje názor audítora. Primerané uistenie predstavuje vysoký stupeň uistenia, ale nie záruku, že audit vykonaný podľa Medzinárodných audítorských štandardov vždy odhalí prípadnú významnú nesprávnosť. Nesprávnosti môžu vzniknúť v dôsledku podvodu alebo chyby a považujú sa za významné, ak by bolo opodstatnené očakávať, že jednotlivo alebo v súhrne ovplyvnia ekonomické rozhodnutia používateľov, ktoré boli prijaté na základe tejto účtovnej závierky.

Deloitte označuje jednu, resp. viacero spoločností spomedzi Deloitte Touche Tohmatsu Limited („DTTL“), jej globálnej siete členských firiem a ich pridružených subjektov (spoločne ďalej len „organizácia Deloitte“). DTTL (ďalej tiež len „Deloitte Global“) a každá z jej členských firiem a pridružených subjektov predstavuje samostatný a nezávislý právny subjekt, ktorý nemôže zaťažovať povinnosťami alebo zaväzovať iné subjekty v rámci organizácie Deloitte vo vzťahu k tretím osobám. DTTL, každá z členských firiem DTTL a každý pridružený subjekt zodpovedá len za svoje úkony a opomenutia, a nie za úkony alebo opomenutia iných subjektov v rámci organizácie Deloitte. Samotná spoločnosť DTTL služby klientom neposkytuje. Viac informácií je dostupných na www.deloitte.com/sk/o-nas.

V rámci auditu v súlade s Medzinárodnými audítorskými štandardmi uplatňujeme odborný úsudok a zachováваме profesionálny skepticizmus počas celého auditu. Okrem toho:

- Identifikujeme a posudzujeme riziká významnej nesprávnej účtovnej závierky, či už v dôsledku podvodu alebo chyby, navrhujeme a vykonávame audítorské postupy reagujúce na tieto riziká a získavame audítorské dôkazy, ktoré sú dostatočné a vhodné na poskytnutie základu pre názor audítora. Riziko neodhalenia významnej nesprávnej účtovnej závierky je vyššie ako riziko v dôsledku chyby, pretože podvod môže zahŕňať tajnú dohodu, falšovanie, úmyselné vynechanie, nepravdivé vyhlásenie alebo obídenie internej kontroly.
- Oboznamujeme sa s internými kontrolami relevantnými pre audit, aby sme mohli navrhnúť audítorské postupy vhodné za daných okolností, ale nie aby sme vyjadrili názor na efektívnosť interných kontrol banky.
- Hodnotíme vhodnosť použitých účtovných zásad a účtovných metód, ako aj primeranosť účtovných odhadov a súvisiacich informácií zverejnených Bankovou radou NBS.
- Predkladáme záver o tom, či Banková rada NBS vhodne používa účtovnú zásadu nepretržitého pokračovania v činnosti, a na základe získaných audítorských dôkazov záver o tom, či existuje významná neistota v súvislosti s udalosťami alebo okolnosťami, ktoré by mohli významne spochybníť schopnosť banky nepretržite pokračovať v činnosti. Ak dospejeme k záveru, že významná neistota existuje, sme povinní upozorniť v našej správe audítora na súvisiace informácie uvedené v účtovnej závierke alebo, ak sú takéto zverejnené informácie nedostatočné, modifikovať náš názor. Naše závery však vychádzajú z audítorských dôkazov získaných do dátumu vydania našej správy audítora. Budúce udalosti alebo okolnosti však môžu spôsobiť, že banka prestane pokračovať v nepretržitej činnosti.
- Hodnotíme celkovú prezentáciu, štruktúru a obsah účtovnej závierky vrátane zverejnených informácií, ako aj to, či účtovná závierka verne zobrazuje uskutočnené transakcie a udalosti.

S osobami poverenými spravovaním komunikujeme okrem iného o plánovanom rozsahu a harmonograme auditu a o významných zisteniach auditu, vrátane všetkých významných nedostatkov internej kontroly, ktoré počas nášho auditu zistíme.

SPRÁVA K ĎALŠÍM POŽIADAVKÁM ZÁKONOV A INÝCH PRÁVNÝCH PREDPISOV

Správa k informáciám, ktoré sa uvádzajú vo výročnej správe

Banková rada NBS je zodpovedná za informácie uvedené vo výročnej správe zostavenej podľa požiadaviek zákona o účtovníctve a zákona o NBS č. 566/1992 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o NBS“). Náš vyššie uvedený názor na účtovnú závierku sa nevzťahuje na iné informácie vo výročnej správe.

V súvislosti s auditom účtovnej závierky sme zodpovední za oboznámenie sa s informáciami uvedenými vo výročnej správe a za vyhodnotenie, či tieto informácie nie sú vo významnom nesúlade s účtovnou závierkou alebo našimi poznatkami, ktoré sme získali počas auditu účtovnej závierky, alebo sa inak zdajú byť významne nesprávne.

Výročnú správu sme ku dňu vydania správy audítora z auditu účtovnej závierky nemali k dispozícii.

Keď získame výročnú správu, posúdime, či výročná správa banky obsahuje informácie, ktorých uvedenie vyžaduje zákon o účtovníctve a zákon o NBS, a na základe prác vykonaných počas auditu účtovnej závierky vyjadríme názor, či:

- informácie uvedené vo výročnej správe zostavenej za rok 2022 sú v súlade s účtovnou závierkou za daný rok,
- výročná správa obsahuje informácie podľa zákona o účtovníctve a zákona o NBS.

Okrem toho uvedieme, či sme zistili významné nesprávne informácie vo výročnej správe na základe našich poznatkov o banke a jej situácii, ktoré sme získali počas auditu účtovnej závierky.

Bratislava 14. marca 2023

Ing. Zuzana Letková, FCCA
zodpovedný audítor
Licencia SKAu č. 865

V mene spoločnosti
Deloitte Audit s.r.o.
Licencia SKAu č. 014

Účtovná zvierka Národnej banky Slovenska k 31. decembru 2022

S Ú V A H A
Národnej banky Slovenska

AKTÍVA	Pozn.	k 31.12.2022	k 31.12.2021
		tis. EUR	tis. EUR
A1 Zlato a pohľadávky v zlate	1	1 738 257	1 639 839
A2 Pohľadávky voči nerezidentom eurozóny v cudzej mene	2	7 539 983	7 222 508
A3 Pohľadávky voči rezidentom eurozóny v cudzej mene	3	549 944	375 177
A4 Pohľadávky voči nerezidentom eurozóny v eurách	4	1 324 579	1 908 066
A5 Úvery v eurách poskytnuté úverovým inštitúciám eurozóny v súvislosti s operáciami menovej politiky	5	6 760 260	10 234 260
A6 Ostatné pohľadávky voči úverovým inštitúciám eurozóny v eurách	6	10 187	12 701
A7 Cenné papiere rezidentov eurozóny v eurách	7	43 615 607	40 024 462
A8 Dlh verejnej správy v eurách		0	0
A9 Pohľadávky v rámci Eurosystemu	8	757 198	24 700 013
A10 Položky v priebehu vysporiadania		0	0
A11 Ostatné aktíva	9	5 300 590	5 074 074
A12 Strata	35	156 448	0
AKTÍVA SPOLU		67 753 055	91 191 099
PASÍVA			
L1 Bankovky v obehu	10	16 561 368	16 270 107
L2 Závazky voči úverovým inštitúciám eurozóny v eurách z operácií menovej politiky	11	12 435 920	11 678 462
L3 Ostatné záväzky voči úverovým inštitúciám eurozóny v eurách	12	705 537	1 046 911
L4 Emitované dlhové certifikáty		0	0
L5 Závazky voči ostatným rezidentom eurozóny v eurách	13	1 698 775	5 635 539
L6 Závazky voči nerezidentom eurozóny v eurách	14	5 362 759	47 126 612
L7 Závazky voči rezidentom eurozóny v cudzej mene	15	4 059 995	1 944 836
L8 Závazky voči nerezidentom eurozóny v cudzej mene	16	618 540	440 308
L9 Protipoložky k zvláštnym právam čerpania prideleným zo strany MMF	17	1 627 080	1 606 529
L10 Závazky v rámci Eurosystemu	18	21 043 250	2 251 035
L11 Položky v priebehu vysporiadania		0	0
L12 Ostatné záväzky	19	901 835	588 314
L13 Rezervy	20	918 685	922 058
L14 Účty precenenia	21	1 460 128	1 259 587
L15 Základné imanie a rezervné fondy	22	359 183	357 797
L16 Zisk	35	0	63 004
PASÍVA SPOLU		67 753 055	91 191 099

Pozn. Medzisúčty a súčty nemusia korešpondovať vzhľadom k zaokrúhľeniu. Uvedené platí pre celý dokument.

VÝKAZ ZISKOV A STRÁT
Národnej banky Slovenska

	Pozn.	31.12.2022 v tis. EUR	31.12.2021 v tis. EUR
1.1 Úrokové výnosy		603 305	368 846
1.2 Úrokové náklady		(470 535)	(144 790)
1 Čistý výsledok z úrokov	24	132 770	224 056
2.1 Realizované zisky/(straty) z finančných operácií		13 008	67 150
2.2 Zníženie hodnoty finančných aktív a pozícií		(290 663)	(30 213)
2.3 Tvorba a použitie rezerv na finančné riziká		0	(100 000)
2 Čistý výsledok z finančných operácií, zníženia	25	(277 654)	(63 063)
3.1 Výnosy z poplatkov a provízií		3 261	2 926
3.2 Náklady na poplatky a provízie		(2 112)	(1 921)
3 Čistý výsledok z poplatkov a provízií	26	1 149	1 004
4 Výnos z akcií a podielových účastí	27	9 703	14 714
5 Čistý výsledok zo systému združovania	28	120 886	29 363
6 Ostatné výnosy	29	23 220	14 315
Celkový čistý výsledok		10 073	220 390
7 Personálne náklady	30	(63 183)	(69 539)
8 Administratívne náklady	31	(25 670)	(24 339)
9 Odpisy dlhodobého hmotného a nehmotného	32	(9 265)	(9 408)
10 Služby súvisiace s výrobou bankoviek	33	(3 545)	(1 796)
11 Ostatné náklady	29	(6 302)	(5 037)
12 Daň z príjmu a ostatné položky znižujúce	34	(58 556)	(47 267)
Zisk / (strata)	35	(156 448)	63 004

Pozn. 1. Medzisúčty a súčty nemusia korešpondovať vzhľadom k zaokrúhľeniu. Uvedené platí pre celý dokument.
 2. V údajoch za rok 2021 bola vykonaná prezentačná zmena

POZNÁMKY
k účtovnej zvierke k 31. decembru 2022

Bratislava, 14. marec 2023

A. VŠEOBECNÉ INFORMÁCIE O NÁRODNEJ BANKE SLOVENSKA

Národná banka Slovenska (ďalej len „NBS“ alebo „banka“) bola zriadená na základe zákona č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska v znení neskorších predpisov. Svoju činnosť zahájila 1. januára 1993.

Zavedením eura na Slovensku k 1. januáru 2009 sa NBS stala riadnym členom Eurosystemu a riadi sa Protokolom o štatúte Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky (ďalej len “Štatút”).

V zmysle § 39, ods. 5 zákona o NBS banka predkladá ročnú správu o výsledku hospodárenia na pre rokovanie Národnej rade Slovenskej republiky do troch mesiacov po skončení kalendárneho roka. Popri údajoch o účtovnej zvierke NBS a výroku audítora o jej overení sa v tejto správe osobitne uvádzajú údaje o nákladoch na činnosť NBS. Ak o to Národná rada Slovenskej republiky požiada, NBS je povinná do šiestich týždňov doplniť správu podľa jej požiadavky, prípadne podať vysvetlenie k predloženej správe.

Najvyšším riadiacim orgánom NBS je Banková rada NBS (ďalej len „banková rada“). Zloženie bankovej rady k 31. decembru 2022 bolo nasledovné:

Meno	Funkčné obdobie v bankovej rade		Funkcia v súčasnosti
	od	do	
Ing. Peter Kažimír	1.6.2019	1.6.2025	guvernér
Mgr. Ľudovít Ódor	20.2.2018	20.2.2024	viceguvernér
RNDr. Karol Mrva	1.6.2012	2.6.2023	člen
Ing. Vladimír Dvořáček	2.4.2014	3.4.2025	člen
prof. Mgr. Ľuboš Pástor, M.A. PhD.	15.3.2015	11.3.2027	člen

B. ÚČTOVNÉ ZÁSADY A POSTUPY

(a) Právny rámec a účtovné zásady

Banka uplatňuje princípy účtovania podľa Usmernenia Európskej centrálnej banky z 3. novembra 2016 o právnom rámci pre účtovníctvo a finančné výkazníctvo v Európskom systéme centrálnych bánk č. ECB/2016/34 v znení neskorších predpisov (ďalej len “Usmernenie ECB”). Pri účtovaní o transakciách, ktoré Usmernenie ECB nereguluje, banka postupuje podľa Medzinárodných štandardov pre finančné vykazovanie. V ostatných prípadoch banka postupuje podľa zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov. V súlade s týmto právnym rámcom banka aplikuje nasledovné základné účtovné princípy:

- princíp ekonomickej reality a transparentnosti,
- princíp obozretnosti,
- zohľadnenie posúvahových udalostí,
- princíp významnosti,
- aktuálny princíp,
- princíp kontinuity,
- princíp konzistentnosti a porovnateľnosti.

Aktíva a pasíva sa v súvahe vykazujú len vtedy, ak je pravdepodobné, že akékoľvek budúce ekonomické úžitky s nimi súvisiace budú plynúť v prospech alebo na ťarchu banky, všetky riziká a úžitky boli prevedené na banku a možno spoľahlivo určiť cenu alebo hodnotu aktíva, resp. záväzku.

Pre devízové transakcie, finančné nástroje, s výnimkou cenných papierov, a prislúchajúce časové rozlíšenie sa uplatňuje ekonomický princíp. V deň uzatvorenia obchodu sú transakcie zachytené na podsúvahových účtoch. Ku dňu vysporiadania obchodu sa podsúvahové záznamy stornujú a obchod sa účtuje v súvahe. O ostatných hospodárskych operáciách a obchodoch s cennými papiermi sa účtuje podľa princípu vyrovnania hotovosti, tzn. v deň uzatvorenia obchodu sa nevykonajú žiadne účtovné zápisy a účtuje sa až v deň vysporiadania transakcie v súvahe.

Časové rozlíšenie úrokov súvisiacich s finančnými nástrojmi sa počíta a účtuje denne. Pre časové rozlíšenie prémie a diskontu sa používa IRR metóda (internal rate of return), v ostatných prípadoch sa uplatňuje lineárna metóda, alebo metóda definovaná pre príslušný finančný nástroj. Pre cenné papiere s vloženou opciou na predčasné splatenie sa časové rozlíšenie prémie a diskontu účtuje do oficiálnej splatnosti cenného papiera. Časové rozlíšenie úrokov sa vykazuje oddelene od finančného nástroja v položke „Ostatné aktíva“ alebo „Ostatné záväzky“. Časové rozlíšenie diskontu a prémie sa vykazuje spolu s finančným nástrojom.

Pri účtovnej závierke postupuje banka v zmysle odporúčaných harmonizovaných postupov pre zostavenie poznámok k účtovným výkazom národnej centrálnej banky v Eurosysteme.

Banka nezostavuje konsolidovanú účtovnú závierku v zmysle § 22 zákona o účtovníctve.

(b) Oceňovanie majetku a záväzkov

Finančné aktíva a záväzky, okrem cenných papierov držaných do splatnosti, cenných papierov držaných na účely menovej politiky a neobchodovateľných majetkových účastí, sa oceňujú na mesačnej báze strednými trhovými kurzami a cenami. Opcie vložené do cenných papierov sa neoddeľujú od hostiteľského nástroja a finančný nástroj sa oceňuje ako celok. Pre cudzie meny vrátane súvahových a podsúvahových transakcií je oceňovanie realizované pre každú menu osobitne, cenné papiere sú oceňované osobitne pre každý ISIN kód, pri úrokových a menovo-úrokových swapoch a futures je oceňovaný každý obchod individuálne. V prípade zlata sa nerozlišuje medzi cenovými a kurzovými oceňovacími rozdielmi.

Cenné papiere držané na účely menovej politiky sú oceňované v amortizovaných cenách a podliehajú testu na znehodnotenie. V prípade znehodnotenia je k poslednému kalendárnemu dňu roka vytvorená rezerva, ktorá sa následne každoročne prehodnocuje. Rezerva na zníženie hodnoty cenných papierov nadobudnutých v rámci programu pre trhy s cennými papiermi (ďalej len „SMP“), tretieho programu nákupu krytých dlhopisov (ďalej len „CBPP3“), programu nákupu cenných papierov podnikového sektora (ďalej len „CSPP“), cenných papierov emitovaných medzinárodnými organizáciami a multilaterálnymi rozvojovými bankami nadobudnutých v rámci programu nákupu aktív verejného sektora na sekundárnom trhu (ďalej len „PSPP“), cenných papierov podnikového sektora, krytých dlhopisov a cenných papierov emitovaných medzinárodnými organizáciami a multilaterálnymi rozvojovými bankami nadobudnutých v rámci núdzového pandemického programu nákupu aktív (ďalej len „PEPP“) sa tvorí vo výške percentuálnych podielov na splatenom kapitáli ECB platných v čase, kedy došlo k prvotnému znehodnoteniu. Banka tvorí rezervu v plnej výške v prípade znehodnotenia cenných papierov emitovaných vládou Slovenskej republiky obstaraných v rámci programu PSPP a PEPP (pozri pozn. 7).

Bežné účty a poskytnuté/prijaté vklady a úvery sa oceňujú v menovitej hodnote.

Majetkové účasti, okrem podielového fondu BIS Investment Pool Sovereign China v mene CNY (ďalej len „BISIP“) a fondov Exchange Traded Funds v mene USD (ďalej len „ETF“), sú

ocenené v obstarávacích cenách a podliehajú testu na znehodnotenie. Na zníženie hodnoty majetkových účastí sa tvorí opravná položka účtovaná do hospodárskeho výsledku. Podielový fond BISIP sa oceňuje na mesačnej báze na základe čistej hodnoty aktív fondu zasielanej Bankou pre medzinárodné zúčtovanie v Bazileji vo Švajčiarsku (ďalej len „BIS“). Fondy ETF sa oceňujú na mesačnej báze strednými trhovými cenami za každý cenný papier (ISIN) osobitne.

Kurzy hlavných cudzích mien, prepočítané k jednému euru, použité na ocenenie majetku a záväzkov k 31. decembru 2022 boli:

Mena	31.12.2022	31.12.2021	Zmena
GBP	0,88693	0,84028	0,04665
USD	1,06660	1,13260	(0,06600)
JPY	140,66000	130,38000	10,28000
XDR	0,79891	0,80913	(0,01022)
CNY	7,35820	7,19470	0,16350
EUR/ozs*	1 706,075	1 609,483	96,59200

* 1 ozs (trójska unca) = 31,1034807 g

(c) Účtovanie a vykazovanie výnosov

Realizované zisky a straty vznikajú z denného ocenenia zmeny stavu majetku a záväzkov a predstavujú rozdiel medzi transakčnou a priemernou cenou príslušného finančného nástroja alebo meny. Účtujú sa priamo do výkazu ziskov a strát.

Nerealizované zisky a straty sú výsledkom mesačného ocenenia majetku a záväzkov a predstavujú rozdiel medzi priemernou cenou v účtovníctve a strednou trhovou cenou k ultimu mesiaca príslušného finančného nástroja alebo meny. Nerealizované zisky sú vykázané vo vlastnom imaní na účtoch rozdielov z ocenenia (pozri pozn. 21). Nerealizované straty, ktoré prevyšujú nerealizované zisky z ocenenia daného finančného nástroja alebo meny, sú vykázané vo výkaze ziskov a strát. Nerealizované straty z jedného finančného nástroja alebo meny sa nekompenzujú s nerealizovanými ziskami z iného finančného nástroja alebo meny. V prípade nerealizovanej straty na konci roka je priemerná obstarávací cena upravená na výšku koncoročného výmenného kurzu alebo trhovej ceny oceňovanej položky. Nerealizované straty z ocenenia úrokových a menovo-úrokových swapov a obchodovateľných cenných papierov sa v nasledujúcich rokoch amortizujú do výnosov.

Prémie a diskonty nakúpených cenných papierov sa vykazujú vo výkaze ziskov a strát kompenzovane ako úrokový výnos.

Pri vykazovaní úrokových nákladov alebo výnosov plynúcich zo záporných úrokových sadzieb sa postupuje podľa harmonizovaných odporúčaní, v zmysle ktorých sa tieto kompenzujú s ostatnými úrokovými nákladmi alebo výnosmi k príslušným transakciám. Čistý úrokový výnos je vykázaný v úrokových výnosoch, čistý úrokový náklad je súčasťou úrokových nákladov.

(d) Zlato a pohľadávky v zlate

Swapové operácie so zlatom sú vykázané ako repo obchody so zlatom (pozri pozn. 14). Zlato použité v týchto transakciách zostáva súčasťou bilančnej sumy banky v položke „Zlato a pohľadávky v zlate“.

(e) Dlhové cenné papiere

Pri prvotnom účtovaní sa cenné papiere oceňujú v transakčných cenách. Poplatky, ktoré nie sú súčasťou transakčnej ceny, sa účtujú priamo do výkazu ziskov a strát a nepovažujú sa za súčasť priemernej obstarávacej ceny cenného papiera.

Cenné papiere sú vykázané spolu s časovým rozlíšením prémie a diskontu. Kupóny sú vykázané v položke „Ostatné aktíva“. Daň z príjmov z dlhopisov a pokladničných poukážok vyberaná zrážkou sa vykazuje vo výkaze ziskov a strát v položke „Daň z príjmu a ostatné položky znižujúce príjem“ (pozri pozn. 34).

(f) Deriváty

Menové forwardové a swapové obchody sa účtujú na podsúvahové účty v deň uzatvorenia obchodu v spotovom kurze transakcií a na účely výpočtu priemernej obstarávacej ceny meny a kurzových ziskov a strát sa zahŕňajú do čistých pozícií mien. Rozdiel medzi spotovou a forwardovou hodnotou transakcie sa považuje za platený alebo prijatý úrok, ktorý sa časovo rozlišuje. Pri menových swapoch sa forwardová pozícia oceňuje spolu so súvisiacou spotovou pozíciou, preto na menovú pozíciu má vplyv iba časové rozlíšenie úrokov v cudzej mene.

Pri úrokových swapoch sa nominálna hodnota podkladového aktíva účtuje na podsúvahových účtoch odo dňa uzatvorenia do dňa vyrovnania obchodu. Každý obchod sa oceňuje osobitne na základe všeobecne akceptovaných modelov oceňovania s použitím príslušných výnosových kriviek odvodených od kótovaných úrokových sadzieb.

Pre menovo-úrokové swapy sa uplatňujú ustanovenia osobitne pre menovú a úrokovú časť swapu. Forwardové a spotové nákupy a predaje menovo-úrokových swapov sa účtujú na súvahových účtoch v príslušný deň vyrovnania v spotovom kurze transakcií. Na účely výpočtu priemernej obstarávacej ceny meny a kurzových ziskov a strát sa zahŕňajú do čistých pozícií mien. Platby úrokov sú dohodnuté v pravidelných splátkach v dvoch rôznych menách. Platené a prijaté úroky sa denne časovo rozlišujú. Pre oceňovanie úrokovej časti platia pravidlá ako pre úrokové swapy.

Pri náraste, resp. poklese čistej hodnoty úrokového, menového alebo menovo-úrokového swapu je s vybranými protistranami zmluvne dohodnuté dorovnávanie kolaterálmi vo forme vkladov s dennou prolongáciou. Úhrada úrokov sa vykonáva na mesačnej báze (pozri pozn. 9 a 19).

Kontrakty futures banka vykazuje na podsúvahových účtoch od uzatvorenia obchodu až do doby vysporiadania v menovitej hodnote podkladového nástroja. Počiatočné marže môžu byť poskytnuté vo forme hotovosti alebo vo forme cenných papierov. O počiatočnom depozite vloženom vo forme cenných papierov sa neúčtuje. Denné vyrovnanie preceňovacích rozdielov na účte marží sa účtuje do výkazu ziskov a strát.

Opcie vložené do dlhových cenných papierov sa neoddeľujú od hostiteľského finančného nástroja.

(g) Reverzné obchody

Reverzné obchody sú operácie, pri ktorých banka uskutočňuje dohody o spätnom odkúpení alebo úverové operácie zabezpečené kolaterálom.

Dohody o spätnom odkúpení (repo obchod) sa v súvahe účtujú na strane pasív ako kolaterizovaný prijatý úver, zatiaľ čo položka poskytnutá ako zábezpeka zostáva v súvahe na strane aktív. Poskytnuté cenné papiere v rámci repo obchodu zostávajú stále súčasťou portfólia banky.

Reverzné dohody o spätnom odkúpení (obrátený repo obchod) sa v súvahe účtujú na strane aktív ako kolaterizovaný poskytnutý úver. O prijatých cenných papieroch sa v rámci reverzného repo obchodu neúčtuje.

V prípade odchýlky hodnoty kolaterálu od príslušnej hodnoty úveru, ktorá predstavuje zvýšené kreditné riziko pre protistranu, je požadovaný kolaterál vo forme vkladu. Uvedené vklady sú úročené a denne sa prolongujú (pozri pozn. 12 a 14).

O pôžičkách cenných papierov, ktoré sa realizovali v rámci automatického programu požičavania cenných papierov (securities lending), banka neúčtuje. Výnosy z týchto transakcií sa účtujú do výkazu ziskov a strát.

(h) Bankovky v obehu

V zmysle Rozhodnutia ECB/2010/29 v znení neskorších predpisov emitujú eurobankovky spoločne národné centrálné banky Eurosystemu a ECB. Celková hodnota bankoviek v obehu je alokovaná jednotlivým centrálnym bankám Eurosystemu v posledný pracovný deň každého mesiaca podľa kľúča na pridelenie bankoviek. Podiel ECB na celkovej hodnote bankoviek v obehu je vo výške 8%. NBS sa v zmysle uvedeného rozhodnutia od 1.2.2020 podieľa objemom 1,0535% na celkovej emisii eurobankoviek Eurosystemu. Podiel na bankovkách v obehu je vykázaný v položke na strane pasív „Bankovky v obehu“ (pozri pozn. 10).

Rozdiel medzi hodnotou alokovaných bankoviek podľa kľúča na pridelenie bankoviek a hodnotou bankoviek, ktoré sú v skutočnosti v obehu, predstavuje úročenú pohľadávku alebo záväzok v rámci Eurosystemu. Tieto sa vykazujú v položke „Pohľadávky resp. Záväzky v rámci Eurosystemu“.

Úrokový výnos alebo náklad súvisiaci s týmito pohľadávkami resp. záväzkami je vykázaný kompenzovane v položke „Čistý výsledok z úrokov“ vo výkaze ziskov a strát (pozri pozn. 24).

(i) Prerozdelenie zisku ECB

V súlade s Rozhodnutím ECB/2014/57 v znení neskorších predpisov sa výnos ECB, ktorý pozostáva z remunerácie 8% podielu ECB na emisii eurobankoviek a z čistého výnosu z cenných papierov nakúpených ECB v rámci SMP, CBPP3, programu nákupu cenných papierov krytých aktívami (ďalej len „ABSPP“), PSPP a PEPP, prerozdeľuje medzi jednotlivé centrálné banky Eurosystemu vo forme predbežného prerozdelenia zisku ECB a účtuje sa do roku, v ktorom vznikol (pozri pozn. 27).

V zmysle čl. 33 Štatútu sa zostávajúci čistý zisk ECB prerozdeľuje medzi centrálné banky Eurosystemu po schválení účtovnej zvierky ECB, a to v nasledujúcom kalendárnom roku.

(j) Dlhodobý majetok

Majetok NBS v zmysle Usmernenia ECB zahŕňa dlhodobý hmotný majetok a dlhodobý nehmotný majetok, ktorého vstupná cena je vyššia ako 10 000 EUR a prevádzkovo-technické funkcie sú dlhšie ako jeden rok. Nehnutelnosti, umelecké diela, nehnuteľné kultúrne pamiatky a zbierky s výnimkou tých, ktoré sú vedené podľa osobitného predpisu (zákon č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty v znení neskorších predpisov), sa evidujú v súvahe bez ohľadu na ich vstupnú cenu. Majetok vedený podľa osobitného predpisu sa eviduje v podsúvahe a v odbornej evidencii zbierkových predmetov v obstarávacej cene. Dlhodobý hmotný a nehmotný majetok do 10 000 EUR, ktorý bol obstaraný a uvedený do používania pred 1. januárom 2010, sa naďalej odpisuje tak, ako bol zaradený, až do jeho úplného odpísania.

Majetok klasifikovaný ako dlhodobý majetok na predaj je vykazovaný buď v obstarávacej cene zníženej o oprávky a opravné položky alebo v reálnej hodnote zníženej o náklady spojené s predajom v závislosti od toho, ktorá z týchto hodnôt je nižšia.

Odpisová skupina	Doba odpisovania v rokoch
1. Budovy, dlhodobé investície, technické zhodnotenie nehnuteľných kultúrnych pamiatok	30
2. Jednotlivé oddeliteľné súčasti zabudované v stavbách určené na samostatné odpisovanie	4 - 20
3. Inžinierske stavby	20
4. Stroje a zariadenia	2 - 12
5. Dopravné prostriedky	4 - 6
6. Operatívny lízing	podľa zmluvy
7. Inventár	4 - 12
8. Dlhodobý nehmotný majetok - nakupovaný softvér	2 - 10
9. Ostatný dlhodobý nehmotný majetok	4, resp. podľa zmluvy

(k) Dane

NBS v zmysle § 12 zákona č. 595/2003 Z. z. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov nie je platcom dane z príjmu. Predmetom zdanenia sú iba príjmy, z ktorých sa daň vyberá zrážkou (pozn. 34).

Od 1. júla 2004 je NBS platiteľom dane z pridanej hodnoty podľa zákona č. 222/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov.

(l) Rezervy

Banka tvorí všeobecnú rezervu na finančné riziká s cieľom zabezpečenia sa voči kurzovým, úrokovým, kreditným, akciovým rizikám a rizikám vyplývajúcim zo zmeny ceny zlata (pozn. 20 a 25), ktorá je vykazovaná vo vlastnom imaní banky.

Výška rezervy sa prehodnocuje vždy ku koncu roka a vychádza z odhadu novej straty na základe ukazovateľa Expected Shortfall pri pravdepodobnosti 99% na obdobie jedného roka, na základe simulácie možného vývoja na finančných trhoch vo vzťahu k pozíciám finančných nástrojov v držbe NBS.

Pri tvorbe rezervy sa zohľadňuje aj podiel NBS na kreditných rizikách z menovo-politických operácií a intervenčných nákupných programov uskutočnených v rámci Eurosystemu. Z výstupov generovaných ECB v rámci pravidelnej analýzy finančných rizík a zdrojov na ich krytie v národných centrálnych bankách Eurosystemu je prevzatá hodnota podielu rizík NBS na rizikách ECB a hodnoty kreditných rizík menovo-politických portfólií, z ktorých zisky a straty sú zdieľané centrálnymi bankami Eurosystemu. Odhad výšky rezervy na krytie novej straty vyplývajúcej z kreditných rizík ostatných menovo-politických portfólií a investičného portfólia banky je kalkulovaný na úrovni NBS.

Finančné pozície vstupujú do hodnotenia rizík v trhových cenách, s výnimkou menovo-politických portfólií, ktoré vstupujú do výpočtu v amortizovanej hodnote z účtovníctva.

V zmysle schválenej koncepcie môže banková rada pri rozhodovaní o výslednej výške rezervy zohľadniť dodatočné faktory, pri ktorých sa predpokladá ich vplyv na hodnotu rizika.

(m) Prerozdelenie zisku NBS

V súlade s § 39 ods. 4 zákona o NBS môže banka použiť vytvorený zisk na prídely do rezervného fondu a ďalších fondov vytváraných zo zisku, prípadne na úhradu straty z minulých rokov. Stratu vytvorenú v účtovnom období môže NBS uhradiť z rezervného fondu alebo z iných fondov, alebo banková rada môže rozhodnúť, že sa neuhradená strata prevedie do nasledujúceho účtovného obdobia.

C. POZNÁMKY K POLOŽKÁM SÚVAHY A VÝKAZU ZISKOV A STRÁT

1. Zlato a pohľadávky v zlate

	31.12.2022 v tis. EUR	31.12.2021 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Zlato v repo obchode	1 731 674	1 633 188	98 487
Zlato uložené v bankách	3 903	4 123	(221)
Zlato v zásobe	2 680	2 528	152
Spolu	1 738 257	1 639 839	98 418

Hodnota zlata vykázaná k 31. decembru 2022 predstavuje 1 019 tisíc ozs zlata (1 019 tisíc ozs zlata k 31. decembru 2021), z toho 1 015 tisíc ozs je použitých pri repo obchodoch, 2 tisíc ozs je uložených ako depozitum v korešpondenčných bankách a 2 tisíc ozs je uložených v banke.

Trhová cena zlata k 31. decembru 2022 bola 1 706,075 EUR/ozs (1 609,483 EUR/ozs k 31. decembru 2021). Zmeny zostatkov účtov súvisia s oceňovacími rozdielmi (pozri pozn. 21).

2. Pohľadávky voči nerezidentom eurozóny v cudzej mene

	31.12.2022 v tis. EUR	31.12.2021 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Pohľadávky a záväzky voči MMF	1 981 351	1 955 003	26 348
Zostatky v bankách, investície do cenných papierov, zahraničné úvery a ostatné zahraničné aktíva	5 558 632	5 267 505	291 127
Spolu	7 539 983	7 222 508	317 476

Pohľadávky a záväzky voči MMF

	31.12.2022 Ekvivalent v mil. XDR	31.12.2022 v tis. EUR	31.12.2021 Ekvivalent v mil. XDR	31.12.2021 v tis. EUR	Zmena tis. EUR
Pohľadávky voči MMF:	2 306	2 889 065	2 315	2 862 675	26 390
1) Členská kvóta:	1 001	1 253 838	1 001	1 238 302	15 536
a) členský vklad	724	907 717	733	907 675	42
b) rezervná pozícia	276	346 121	268	330 627	15 494
- devízová časť členskej kvóty	138	172 704	138	170 523	2 181
- rezervná pozícia FTP	138	173 418	130	160 104	13 314
2) Nostro účet v MMF	1 305	1 635 227	1 314	1 624 373	10 854
Záväzky voči MMF:	724	907 713	734	907 672	41
1) Loro účty MMF	737	923 934	704	870 755	53 179
2) Účet valorizácie	(13)	(16 220)	30	36 917	(53 137)
Spolu (netto)	1 581	1 981 351	1 581	1 955 003	26 348

V rámci Finančného transakčného plánu (ďalej len „FTP“) NBS poskytla úver v hodnote 9 mil. XDR, čím došlo k zvýšeniu rezervnej pozície FTP. V nadväznosti na uvedenú operáciu došlo k zmene

štruktúry členskej kvóty, pričom jej výška ostala nezmenená. Závazky voči MMF predstavujú lora účty MMF a k nim prislúchajúci účet valorizácie meny. Hodnota záväzku v domácej mene sa mení v závislosti od reprezentatívneho kurzu MMF. Podstatnú časť záväzku na lora účtoch MMF tvorí hodnota zmenky vo výške 882 051 tis. EUR (821 957 tis. EUR k 31. decembru 2021).

Banka vedie voči MMF záväzok z alokácie, ktorý je vykázaný v položke L9 „Protipoložky k zvláštnym právam čerpania prideleným zo strany MMF“ (pozri pozn. 17).

Zostatky v bankách, investície do cenných papierov, zahraničné úvery a ostatné zahraničné aktíva

	31.12.2022 v tis. EUR	31.12.2021 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Dlhové cenné papiere	5 515 279	4 439 408	1 075 871
Ostatné	43 353	828 097	(784 744)
Spolu	5 558 632	5 267 505	291 127

V položke „Dlhové cenné papiere“ banka vykazuje cenné papiere v menách GBP, USD, CNY, AUD, JPY a CHF. K 31. decembru 2022 banka eviduje najmä cenné papiere peňažných finančných inštitúcií. K nárastu objemu položky prispeli nákupy cenných papierov najmä v mene USD a AUD.

Položka „Ostatné“ obsahuje predovšetkým peňažné prostriedky na nostro účtoch v cudzej mene. Pokles súvisí najmä s realizáciou menových swapov.

3. Pohľadávky voči rezidentom eurozóny v cudzej mene

	31.12.2022 v tis. EUR	31.12.2021 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Dlhové cenné papiere	544 856	374 540	170 316
Bežné účty	5 088	636	4 452
Spolu	549 944	375 177	174 767

V položke „Dlhové cenné papiere“ banka vykazuje cenné papiere v menách GBP, USD, CHF, AUD. K 31. decembru 2022 banka eviduje najmä cenné papiere peňažných finančných inštitúcií.

4. Pohľadávky voči nerezidentom eurozóny v eurách

	31.12.2022 v tis. EUR	31.12.2021 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Dlhové cenné papiere	1 324 579	1 907 260	(582 680)
Bežné účty	0	806	(806)
Spolu	1 324 579	1 908 066	(583 486)

K 31. decembru 2022 banka eviduje najmä cenné papiere peňažných finančných inštitúcií. Medziročný pokles je spôsobený v rovnakej miere predajom a maturitou cenných papierov.

5. Úvery v eurách poskytnuté úverovým inštitúciám eurozóny v súvislosti s operáciami menovej politiky

	31.12.2022 v tis. EUR	31.12.2021 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Hlavné refinančné operácie (MRO)	276 000	0	276 000
Dlhodobé refinančné operácie (LTRO)	450 000	0	450 000
Cielené dlhodobějšíe refinančné operácie (TLTRO III)	6 034 260	10 234 260	(4 200 000)
Spolu	6 760 260	10 234 260	(3 474 000)

K 31. decembru 2022 poskytol Eurosystem úvery v celkovej hodnote 1 324 347 071 tis. EUR (2 201 881 761 tis. EUR k 31. decembru 2021), z toho podiel NBS predstavuje 6 760 260 tis. EUR (10 234 260 tis. EUR k 31. decembru 2021).

Hlavné refinančné operácie (MRO) sú pravidelné reverzné transakcie poskytujúce likviditu s týždennou frekvenciou a bežnou splatnosťou jeden týždeň. Banka eviduje dve operácie so splatnosťou v januári 2023.

Dlhodobšie refinančné operácie (LTRO) predstavujú pravidelné reverzné transakcie poskytujúce likviditu na dlhšie obdobie, so splatnosťou od 2 do 48 mesiacov. Banka eviduje dve operácie so splatnosťou vo februári a marci 2023.

V rámci dlhodobých refinančných operácií Rada guvernérov predstavila v roku 2019 sériu desiatich štvrtročných cielených dlhodobších refinančných operácií (TLTRO III), ktoré majú trojročnú splatnosť s možnosťou predčasného splatenia. Z hľadiska úročenia sú operácie rozdelené na 3 obdobia, a to obdobie špeciálnych úrokových sadzieb (24.6.2020 – 23.6.2022), obdobie do 22.11.2022 a od 23.11.2022 do splatnosti. V období špeciálnych úrokových sadzieb sa na všetky nesplatené úvery uplatňuje priemerná úroková sadzba 50 bazických bodov pod priemernú sadzbu hlavných refinančných operácií. V prípade dosiahnutia prahovej hodnoty výkonnosti úverov sa táto sadzba môže znížiť až na 50 bazických bodov pod priemernú úrokovú sadzbu jednodňových sterilizačných operácií. NBS v tomto období v súlade so zásadou opatrnosti uplatňovala pre účtovanie časového rozlíšenia úrokov najnižšiu možnú sadzbu, t.j. 1,00% p.a., ktorá sa po vyhodnotení stala aj konečnou sadzbou. Na ostatné úrokové obdobia sa aplikuje priemerná úroková sadzba jednodňových sterilizačných operácií, pričom je osobitne počítaná pre obdobie do 22.11. a od 23.11.2022.

Pre časové rozlíšenie úrokov za obdobie od 23.11.2022 do konca roka 2022 bola úroková sadzba indexovaná na priemernú platnú úrokovú sadzbu jednodňových sterilizačných operácií počas tohto obdobia. Finálne úrokové sadzby pre TLTRO III budú známe až pri splatnosti alebo predčasnom splatení.

K 31. decembru 2022 banka eviduje desať operácií TLTRO III s lehotami splatnosti v rokoch 2023 a 2024 v objeme 6 034 260 tis. EUR (10 234 260 tis. EUR k 31. decembru 2021). Medziročný pokles súvisí s predčasnými splátkami v objeme 4 200 000 tis. EUR v termínoch 23.11.2022 a 21.12.2022.

V súlade s článkom 32.4 Štatútu sú riziká vyplývajúce z menovo-politických operácií predmetom zdieľania centrálnymi bankami v pomere k ich kapitálovým kľúčom.

6. Ostatné pohľadávky voči úverovým inštitúciám eurozóny v eurách

	31.12.2022 v tis. EUR	31.12.2021 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Redistribučný úver	6 532	8 516	(1 984)
Bežné účty	702	696	5
Vklady poskytnuté k repo obchodom	2 954	3 488	(535)
Spolu	10 187	12 701	(2 513)

Redistribučný úver poskytnutý na financovanie komplexnej bytovej výstavby bol zdelimitovaný z rozdelenia bilancie Štátnej banky Československa. Úroková sadzba na redistribučný úver platná od decembra 2022 je na úrovni 1,00% p.a. (0,50% p.a. k 31. decembru 2021).

K 31. decembru 2022 NBS evidovala v podsúvahe prijatú štátnu záruku za poskytnutý redistribučný úver vo výške 6 820 tis. EUR (8 734 tis. EUR k 31. decembru 2021). Čiastka štátnej záruky je tvorená istinou a úrokmi do doby splatnosti úveru.

7. Cenné papiere rezidentov eurozóny v eurách

	31.12.2022 v tis. EUR	31.12.2021 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Dlhové cenné papiere držané na účely menovej politiky	43 535 880	39 840 772	3 695 108
Ostatné cenné papiere	79 728	183 690	(103 962)
Spolu	43 615 607	40 024 462	3 591 145

Cenné papiere držané na účely menovej politiky

V položke „Cenné papiere držané na účely menovej politiky“ banka vykazuje cenné papiere nakúpené v rámci programov SMP, CBPP3, PSPP a PEPP.

Program	Dátum začiatku	Dátum ukončenia	Číslo rozhodnutia ECB	Cenné papiere k 31.12.2022
SMP	máj 2010	september 2012	ECB/2010/5	dlhové cenné papiere vydané verejnou správou eurozóny
CBPP3	október 2014	aktívny	ECB/2020/8 (prepracované znenie) v znení neskorších predpisov	kryté dlhopisy emitované rezidentmi eurozóny
PSPP	marec 2015	aktívny	ECB/2020/9 (prepracované znenie)	dlhové cenné papiere vydané verejnou správou eurozóny, medzinárodnými organizáciami a multilaterálnymi rozvojovými bankami so sídlom v eurozóne
PEPP	marec 2020	aktívny	ECB/2020/17 v znení neskorších predpisov	všetky cenné papiere povolené v rámci programu APP

Čisté nákupy cenných papierov v rámci programu nákupu aktív (ďalej len „APP“), ktorý zahŕňa programy CBPP3, PSPP, ABSPP a CSPP pokračovali do konca júna. Na základe júnového rozhodnutia Rady guvernérov sa od 1. júla 2022 čistý nákup aktív v rámci programu APP ukončil.

Rada guvernérov plánuje reinvestovať istinu zo splatených cenných papierov nakúpených v rámci programu APP v plnej výške do konca februára 2023. Následne sa bude objem portfólia APP postupným a predvídateľným tempom znižovať nakoľko istina zo splatených cenných papierov nebude reinvestovaná v plnej výške. Redukcia portfólia bude do konca druhého štvrt'roka 2023 predstavovať v priemere 15 mld. EUR za mesiac, pričom jej neskorší rozsah bude určený dodatočne.

Čisté nákupy v rámci programu PEPP boli ukončené ku koncu marca 2022. Rada guvernérov mieni reinvestovať istinu zo splatených cenných papierov v rámci programu PEPP minimálne do konca roka 2024. Redukcia portfólia PEPP v budúcnosti bude prebiehať riadeným spôsobom, aby nenarušala primerané nastavenie menovej politiky.

Cenné papiere nadobudnuté v rámci všetkých menovo-politických programov sú vykazované v amortizovaných cenách a podliehajú testu na zníženie hodnoty. Amortizované a trhové hodnoty cenných papierov držaných na účely menovej politiky sú uvedené v nasledujúcej tabuľke (trhové ocenenie sa nevykazuje v súvahe ani vo výkaze ziskov a strát, je uvedené len pre účely porovnania):

	31.12.2022 v tis. EUR		31.12.2021 v tis. EUR		Zmena v tis. EUR	
	Amortizovaná hodnota	Trhová hodnota	Amortizovaná hodnota	Trhová hodnota	Amortizovaná hodnota	Trhová hodnota
CBPP3	2 422 149	2 246 109	2 086 140	2 112 629	336 009	133 480
SMP	58 132	60 864	58 196	68 072	(64)	(7 208)
PSPP vládne	14 494 320	12 223 956	13 164 457	13 768 530	1 329 863	(1 544 574)
PSPP medz.	12 647 107	10 907 899	11 856 936	12 060 279	790 171	(1 152 380)
PEPP vládne	6 053 799	4 780 942	5 717 564	5 699 205	336 235	(918 263)
PEPP medz.	7 818 433	6 062 588	6 915 513	6 641 824	902 920	(579 236)
PEPP kryté dlh.	41 940	36 235	41 966	41 837	(26)	(5 602)
Spolu	43 535 880	36 318 593	39 840 772	40 392 376	3 695 108	(4 073 783)

Výnosnosť cenných papierov so zdrojom na území Slovenskej republiky je znížená o zrážkovú daň (pozri pozn. 34).

Ostatné cenné papiere

K 31. decembru 2022 banka vykazuje v tejto položke cenné papiere na obchodovanie emitované najmä peňažnými finančnými inštitúciami eurozóny.

8. Pohľadávky v rámci Eurosystemu

	31.12.2022 v tis. EUR	31.12.2021 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Majetková účasť v ECB	295 167	288 180	6 987
Pohľadávky z prevodu devízových rezerv	462 031	462 031	0
Ostatné pohľadávky v rámci Eurosystemu (netto)	0	23 949 802	(23 949 802)
Spolu	757 198	24 700 013	(23 942 815)

Majetková účasť v ECB

Banka eviduje k 31. decembru 2022 podiel na upísanom základnom imaní ECB v hodnote 100 824 tis. EUR (93 837 tis. EUR k 31. decembru 2021) a pohľadávku z úprav podielu NBS na čistom kapitáli ECB vo výške 40 129 tis. EUR (40 129 tis. EUR k 31. decembru 2021).

Nárast podielu NBS na upísanom základnom imaní ECB o 6 987 tis. EUR nastal z dôvodu vystúpenia Bank of England z Európskeho systému centrálnych bánk (ďalej len „ESCB“) v dôsledku odchodu Spojeného kráľovstva z Európskej únie v januári 2020. ECB ponechala svoje upísané základné imanie nezmenené na úrovni 10,8 mld. EUR. Podiel Bank of England na upísanom základnom imaní ECB si prerozdělili všetky národné centrálné banky krajín Európskej únie. V zmysle rozhodnutia Rady guvernérov ECB, národné centrálné banky krajín eurozóny splatili svoje zvýšené podiely v troch splátkach, s poslednou úhradou v decembri 2022.

V zmysle čl. 48.2 Štatútu a rozhodnutia Rady guvernérov ECB prispela NBS do rezervných fondov ECB na krytie kreditného rizika, rizík súvisiacich so zmenami výmenných kurzov, úrokovej miery a ceny zlata a na účty precenenia ECB v objeme 154 214 tis. EUR (154 214 tis. EUR k 31. decembru 2021).

Pohľadávky z prevodu devízových rezerv

Banka vykazuje k 31. decembru 2022 pohľadávku z prevodu devízových rezerv do ECB v objeme 462 031 tis. EUR (462 031 tis. EUR k 31. decembru 2021) v zmysle čl. 30.1 Štatútu. Pohľadávka sa úročí 85% sadzby pre hlavné refinančné operácie. K 31. decembru 2022 banka eviduje úrokový výnos plynúci z pohľadávky z prevodu devízových rezerv 2 305 tis. EUR (31. decembra 2021 neboli evidované žiadne úroky).

Podiely centrálnych bánk Európskej únie na základnom imaní ECB sú od 28. decembra 2022 nasledovné:

	Kapitálový kľúč na upisovanie základného imania ECB (%)	Upísaný podiel na základnom imaní (EUR)	Splatené základné imanie (EUR)	Eurosystémový kľúč (%) - podiel na splatenom kapitáli ECB
Banque National de Belgique	2,9630	320 744 959,47	320 744 959,47	3,6432
Eesti Pank	0,2291	24 800 091,20	24 800 091,20	0,2817
Deutsche Bundesbank	21,4394	2 320 816 565,68	2 320 816 565,68	26,3615
Central Bank and Financial Services Authority of Ireland	1,3772	149 081 997,36	149 081 997,36	1,6934
Bank of Greece	2,0117	217 766 667,22	217 766 667,22	2,4735
Banco de España	9,6981	1 049 820 010,62	1 049 820 010,62	11,9246
Banque de France	16,6108	1 798 120 274,32	1 798 120 274,32	20,4243
Banca d'Italia	13,8165	1 495 637 101,77	1 495 637 101,77	16,9885
Central Bank of Cyprus	0,1750	18 943 762,37	18 943 762,37	0,2152
Latvijas Banka	0,3169	34 304 447,40	34 304 447,40	0,3897
Lietuvos bankas	0,4707	50 953 308,28	50 953 308,28	0,5788
Banque centrale du Luxembourg	0,2679	29 000 193,94	29 000 193,94	0,3294
Central Bank of Malta	0,0853	9 233 731,03	9 233 731,03	0,1049
De Nederlandsche Bank	4,7662	515 941 486,95	515 941 486,95	5,8604
Oesterreichische Nationalbank	2,3804	257 678 468,28	257 678 468,28	2,9269
Banco de Portugal	1,9035	206 054 009,57	206 054 009,57	2,3405
Banka Slovenije	0,3916	42 390 727,68	42 390 727,68	0,4815
Národná banka Slovenska	0,9314	100 824 115,85	100 824 115,85	1,1452
Suomen Pankki – Finlands Bank	1,4939	161 714 780,61	161 714 780,61	1,8369
<i>Medzisúčtet za centrálnu banku krajín eurozóny</i>	<i>81,3286</i>	<i>8 803 826 699,60</i>	<i>8 803 826 699,60</i>	<i>100,0000</i>
Българска народна банка (Bulharská národná banka)	0,9832	106 431 469,51	3 991 180,11	
Česká národní banka	1,8794	203 445 182,87	7 629 194,36	
Danmarks Nationalbank	1,7591	190 422 699,36	7 140 851,23	
Magyar Nemzeti Bank	1,5488	167 657 709,49	6 287 164,11	
Narodowy Bank Polski	6,0335	653 126 801,54	24 492 255,06	
Banca Națională a României	2,8289	306 228 624,99	11 483 573,44	
Sveriges Riksbank	2,9790	322 476 960,60	12 092 886,02	
Hrvatska narodna banka	0,6595	71 390 921,62	2 677 159,56	
<i>Medzisúčtet za centrálnu banku krajín nepatriacich do eurozóny</i>	<i>18,6714</i>	<i>2 021 180 369,98</i>	<i>75 794 263,89</i>	
Spolu	100,00	10 825 007 069,61	8 879 620 963,49	

9. Ostatné aktíva

	31.12.2022 v tis. EUR	31.12.2021 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Dlhodobý hmotný a nehmotný majetok	98 717	102 059	(3 342)
Ostatné finančné aktíva	442 116	459 417	(17 302)
Preceňovacie rozdiely podsúvahových nástrojov	35 848	12 486	23 362
Časové rozlíšenie a náklady budúcich období	367 647	296 714	70 933
Neuhradená strata minulých rokov	4 062 818	4 123 823	(61 004)
Ostatné	293 444	79 575	213 869
Spolu	5 300 590	5 074 074	226 516

Dlhodobý hmotný a nehmotný majetok

V tejto položke je vykázaný dlhodobý majetok NBS k 31. decembru 2022:

	Hmotný majetok, preddavky a nedok. invest. v tis. EUR	Nehmotný majetok, preddavky a nedok. invest. v tis. EUR	S P O L U v tis. EUR
Stav v obstarávacej cene k 1.1.2022	247 964	44 691	292 655
Prírastky	4 695	5 353	10 048
Úbytky	5 744	2 598	8 341
Stav v obstarávacej cene k 31.12.2022	246 913	47 446	294 360
Oprávky k 1.1.2022	153 402	37 194	190 596
Prírastky	7 248	2 017	9 265
Úbytky	4 210	8	4 218
Stav oprávok a OP k 31.12.2022	156 439	39 203	195 643
Účtovná hodnota HM a NM k 1.1.2022	94 562	7 497	102 059
Účtovná hodnota HM a NM k 31.12.2022	90 474	8 243	98 717

K 31. decembru 2022 nie je evidovaný dlhodobý majetok na predaj.

Ostatné finančné aktíva

	31.12.2022 v tis. EUR	31.12.2021 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Podiely v ETF fondoch	434 597	397 885	36 712
Akcie BIS	7 387	7 294	93
Akcie SWIFT	92	92	0
Inštitút bankového vzdelávania, n.o.	33	33	0
Nadácia NBS	7	0	7
Podiely vo fonde BISIP	0	54 113	(54 113)
Spolu	442 116	459 417	(17 302)

Banka eviduje podiely vo fondoch ETF denominované v USD, ktoré majú formu obchodovateľných cenných papierov a obchodujú sa ako bežné akcie na burze cenných papierov. Dividendy z ETF fondov sú vyplácané v USD (pozri pozn. 27). Medziročný nárast v ETF fondoch bol spôsobený hlavne zvýšeným objemom nákupu podielov.

Podiel banky na základom imaní BIS predstavuje 0,51% (0,51% k 31. decembru 2021). Majetková účasť v BIS je vykázaná vo výške splateného podielu (25%). Nesplatená časť podielu (75%) je splatná na požiadanie. Dividendy sú vyplácané v EUR z celkového podielu NBS v BIS vedenom v XDR (pozri pozn. 27).

Banka eviduje akcie spoločnosti SWIFT, čo predstavuje 0,0249%-ný podiel na základnom imaní (0,0248%-ný podiel k 31. decembru 2021).

NBS vykazuje od roku 2008 vklad do základného imania spoločnosti Inštitút bankového vzdelávania NBS, n.o. Bratislava. Podiel banky na základnom imaní spoločnosti predstavuje 100%.

Banka zriadila k 1.2.2022 Nadáciu NBS na podporu verejnoprospešných účelov. Nadácia je financovaná z vlastného fondu tvoreného zo zisku NBS. Podiel banky na základnom imaní spoločnosti predstavuje 100%.

Na základe rozhodnutia bankovej rady, v súlade s naplnením pôvodných cieľov investície, boli podiely BISIP v januári 2022 odpredané.

Preceňovacie rozdiely podsúvahových nástrojov

Preceňovacie rozdiely z podsúvahových nástrojov k 31. decembru 2022 sú vo výške 35 848 tis. EUR (12 486 tis. EUR k 31. decembru 2021). Najvýznamnejší vplyv na celkový zostatok má kurzový zisk z ocenenia otvorených cross currency swapov v JPY (17 810 tis. EUR) a kurzový zisk z ocenenia otvorených FX-swapov v USD (15 010 tis. EUR).

Časové rozlíšenie a náklady budúcich období

Položka predstavuje najmä časové rozlíšenie kupónov z dlhopisov vo výške 317 636 tis. EUR (271 489 tis. EUR k 31. decembru 2021).

Ostatné

	31.12.2022 v tis. EUR	31.12.2021 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Vklady - kolaterály k derivátom	900	20 895	(19 995)
Reálna hodnota úrokových swapov - zisky	255 728	46 306	209 422
Reálna hodnota cross-currency swapov - zisky	4 848	1 301	3 547
Úrokové futures	16 494	1 565	14 929
Investičné úvery poskytnuté zamestnancom	9 553	3 833	5 719
Ostatné	5 921	5 675	246
Spolu	293 444	79 575	213 869

Účelom poskytnutých vkladov – kolaterálov k derivátom je zabezpečenie kreditného rizika proti-strany v prípade poklesu hodnoty swapových obchodov na strane NBS. Medziročný pokles objemu vkladov súvisí s nárastom reálnej hodnoty swapových obchodov na strane NBS.

10. Bankovky v obehu

	31.12.2022 v tis. EUR	31.12.2021 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Eurobankovky v obehu emitované NBS	22 810 533	18 521 141	4 289 392
Úprava eurobankoviek v obehu	(6 249 166)	(2 251 035)	(3 998 131)
Celkový objem eurobankoviek podľa kľúča NBS na pridelovanie bankoviek	16 561 368	16 270 107	291 261

K 31. decembru 2022 emitovala banka 22 810 533 tis. EUR (18 521 141 tis. EUR k 31. decembru 2021), čo je o 6 249 166 tis. EUR viac v porovnaní s objemom alokovaným NBS podľa kľúča na pridelovanie bankoviek (pozri časť B, písm. h). Uvedený rozdiel predstavuje záväzok NBS voči Euro-systému (pozri pozn. 18).

11. Závazky voči úverovým inštitúciám eurozóny v eurách z operácií menovej politiky

	31.12.2022 v tis. EUR	31.12.2021 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Bežné účty pre systém povinných minimálnych rezerv	599 516	11 428 462	(10 828 946)
Jednoduché sterilizačné obchody	11 836 404	250 000	11 586 404
Spolu	12 435 920	11 678 462	757 458

Bežné účty predstavujú peňažné rezervy úverových inštitúcií, ktoré podľa Štatútu podliehajú systému povinných minimálnych rezerv (ďalej len „PMR“). Systém PMR umožňuje priemerné plnenie peňažných rezerv úverových inštitúcií počas stanovenej udržiavacej periódy, ktorá je zverejňovaná ECB.

S účinnosťou od 30. októbra 2019 zaviedla Rada guvernérov dvojstupňový systém úročenia povinných minimálnych rezerv. Na časť prebytočných rezerv do výšky násobku PMR, ktorý sa určil na základe multiplikátora schváleného Radou guvernérov sa vzťahovala úroková sadzba vo výške 0 %. Zostávajúca časť prebytočných rezerv sa ďalej úročila nulovou sadzbou alebo sadzbou jednoduchých sterilizačných operácií, podľa toho, ktorá bola nižšia. Po zvýšení sadzby sterilizačných operácií nad nulu od 14. septembra 2022 Rada guvernérov rozhodla o pozastavení dvojstupňového úročenia nastavením multiplikátora na nulovú hodnotu.

PMR boli do 20. decembra 2022 úročené priemernou sadzbou pre hlavné refinančné operácie Eurosystemu platnou pre danú udržiavaciu periódu. V októbri 2022 Rada guvernérov rozhodla, že od 21. decembra 2022 budú zostatky úročené úrokovou sadzbou jednoduchých sterilizačných operácií Eurosystemu.

K 31. decembru 2022 čisté úrokové výnosy plynúce z PMR predstavovali 20 072 tis. EUR (36 565 tis. EUR k 31. decembru 2021, pozri pozn. 24).

Jednoduché sterilizačné obchody predstavujú jednoduché vklady s vopred určenou úrokovou sadzbou vyhlásenou ECB. Účelom týchto vkladov je poskytnúť zmluvným stranám možnosť uložiť krátkodobý prebytok likvidity.

12. Ostatné záväzky voči úverovým inštitúciám eurozóny v eurách

	31.12.2022 v tis. EUR	31.12.2021 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Tri-party repo obchody	700 000	983 000	(283 000)
Záväzky z repo obchodov	0	63 870	(63 870)
Vklady prijaté k repo obchodom	5 500	0	5 500
Medzibankové zúčtovanie na Slovensku (SIPS)	37	41	(4)
Spolu	705 537	1 046 911	(341 374)

Úroková sadzba pre tri-party repo obchody je 1,90% p.a. (-0,49% p.a. k 31. decembru 2021).

13. Záväzky voči ostatným rezidentom eurozóny v eurách

	31.12.2022 v tis. EUR	31.12.2021 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Verejná správa	1 626 631	5 548 969	(3 922 338)
Ostatné záväzky	72 144	86 571	(14 426)
Spolu	1 698 775	5 635 539	(3 936 764)

Verejná správa

Banka vykazuje v tejto položke bežné účty verejnej správy. Najväčší objem položky predstavujú bežné účty Štátnej pokladnice.

Ostatné záväzky

	31.12.2022 v tis. EUR	31.12.2021 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Bežné účty klientov	24 384	39 983	(15 599)
Termínované vklady klientov	47 760	46 588	1 173
Spolu	72 144	86 571	(14 426)

14. Záväzky voči nerezidentom eurozóny v eurách

	31.12.2022 v tis. EUR	31.12.2021 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Bežné účty klientov	252 566	40 498 540	(40 245 974)
Záväzky z prijatých termínovaných vkladov	3 397 268	5 043 240	(1 645 973)
Vklady prijaté k repo obchodom	1 300	0	1 300
Záväzky z repo obchodov so zlatom	1 711 625	1 584 832	126 793
Spolu	5 362 759	47 126 612	(41 763 853)

„Bežné účty klientov“ predstavujú finančné prostriedky najmä na účtoch v TARGET2 klientov, ktorí nemajú povinnosť tvoriť a dodržiavať PMR. Úroková sadzba pre bežné účty klientov je k 31. decembru 2022 2,00% p.a. (pozri pozn. 24).

„Záväzky z prijatých termínovaných vkladov“ predstavujú vklady národných centrálnych bánk so splatnosťou 6 až 49 dní a s úrokovou sadzbou 2,00% p.a. (- 0,50 až - 0,56% p.a. k 31. decembru 2021).

15. Záväzky voči rezidentom eurozóny v cudzej mene

	31.12.2022 v tis. EUR	31.12.2021 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Tri-party repo obchody	1 689 067	1 083 567	605 500
Záväzky z repo obchodov	2 370 926	861 267	1 509 659
Bežné účty Štátnej pokladnice v cudzej mene	2	2	0
Spolu	4 059 995	1 944 836	2 115 159

Úroková sadzba pre repo obchody je v rozpätí 4,38 až 4,62% p.a. (0,21 až 0,29% p.a. k 31. decembru 2021) pre transakcie v USD; 3,45 až 3,55% p.a. pre GBP a 3,25 až 3,40 % p.a. pre AUD. Úroková sadzba pre tri-party repo obchody je 3,49% p.a. (0,24% p.a. k 31. decembru 2021) pre transakcie v GBP a 3,10% p.a. v AUD.

16. Záväzky voči nerezidentom eurozóny v cudzej mene

	31.12.2022 v tis. EUR	31.12.2021 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Záväzky z prijatých vkladov	0	44 146	(44 146)
Záväzky z repo obchodov	618 540	396 162	222 378
Spolu	618 540	440 308	178 232

Úroková sadzba pre repo obchody je v rozpätí 4,62 až 4,63% p.a. (0,25% p.a. k 31. decembru 2021) pre transakcie v USD; 3,60% p.a. (0,20 až 0,26% p.a. k 31. decembru 2021) pre GBP a 3,29 % p.a. pre AUD.

17. Protipoložky k zvláštnym právam čerpania prideleným zo strany MMF

Banka vedie k 31. decembru 2022 voči MMF záväzkov z alokácie vo výške 1 627 080 tis. EUR (1 606 529 tis. EUR k 31. decembru 2021). Hodnota záväzku z alokácie je vedená v XDR. MMF celkovo alokoval Slovenskej republike v rámci všeobecnej alokácie 1 224 mil. XDR a v rámci špeciálnej alokácie 75 mil. XDR.

18. Závazky v rámci Eurosystemu

	31.12.2022	31.12.2021	Zmena
	v tis. EUR	v tis. EUR	v tis. EUR
Čisté záväzky súvisiace s pridelovaním eurobankoviek	6 249 166	2 251 035	3 998 131
Ostatné záväzky v rámci Eurosystemu	14 794 084	0	14 794 084
Spolu	21 043 250	2 251 035	18 792 215

Položka predstavuje čistý záväzok súvisiaci s alokáciou eurobankoviek v rámci Eurosystemu vo výške 6 249 166 tis. EUR (2 251 035 tis. EUR k 31. decembru 2021) úročený hlavnou refinančnou sadzbou. K 31. decembru 2022 banka eviduje nákladový úrok plynúci zo záväzku súvisiaceho s alokáciou eurobankoviek vo výške 33 122 tis. EUR.

Ostatné záväzky v rámci Eurosystemu predstavujú najmä pozíciu NBS voči ostatným členom ESCB z cezhraničných operácií. Banka v tejto položke vykazuje záväzok voči ostatným centrálnym bankám a ECB z operácií realizovaných prostredníctvom TARGET2 vo výške 14 914 969 tis. EUR (pohľadávka 23 918 721 tis. EUR k 31. decembru 2021). Pozícia je úročená sadzbou pre hlavné refinančné operácie. Banka k 31. decembru 2022 eviduje nákladový úrok v sume 84 033 tis. EUR. Položku ďalej tvorí pohľadávka z menového príjmu vo výške 120 886 tis. EUR (29 363 tis. EUR k 31. decembru 2021, pozri pozn. 28).

19. Ostatné záväzky

	31.12.2022	31.12.2021	Zmena
	v tis. EUR	v tis. EUR	v tis. EUR
Preceňovacie rozdiely podsúvahových nástrojov	7 077	37 407	(30 330)
Časové rozlíšenie a príjmy budúcich období	185 641	102 853	82 788
Ostatné	709 117	448 054	261 063
Spolu	901 835	588 314	313 521

Preceňovacie rozdiely podsúvahových nástrojov

K 31. decembru 2022 položka vo výške 7 077 tis. EUR (37 407 tis. EUR k 31. decembru 2021) predstavuje kurzovú stratu z ocenenia otvorených cross currency swapov v CHF.

Časové rozlíšenie a príjmy budúcich období

Najväčší objem položky časového rozlíšenia k 31. decembru 2022 predstavujú úroky z cielených dlhodobých refinančných menovo-politických operácií TLTRO III v objeme 86 021 tis. EUR (91 224 tis. EUR k 31. decembru 2021) a úroky z remunerácie TARGET2 a eurobankoviek vo výške 54 943 tis. EUR.

Ostatné

	31.12.2022 v tis. EUR	31.12.2021 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Euromince v obehu	236 722	223 986	12 735
Bankovky v SKK v obehu	69 117	69 695	(578)
Mince v SKK v obehu	23 182	23 182	0
Vklady - kolaterály k derivátom	247 770	39 160	208 610
Reálna hodnota úrokových swapov - straty	63 667	34 894	28 773
Reálna hodnota cross currency swapov - straty	1 447	1 370	77
Ostatné	67 212	55 766	11 446
Spolu	709 117	448 054	261 063

Účelom prijatých vkladov – kolaterálov k derivátom je zabezpečenie kreditného rizika NBS v prípade poklesu hodnoty swapových obchodov z pozície protistrany. Medziročný nárast objemu vkladov súvisí s poklesom trhovej ceny swapových obchodov u protistrany.

Hodnota úrokových swapov k 31. decembru 2022 predstavuje kumulovanú koncoročnú stratu z precenenia, ktorá je v zmysle Usmernenia ECB postupne amortizovaná do hospodárskeho výsledku ako súčasť čistých realizovaných ziskov z úrokových swapov (pozri pozn. 25).

20. Rezervy

	31.12.2022 v tis. EUR	31.12.2021 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Všeobecná rezerva na finančné riziká	900 000	900 000	0
Rezervy na záväzky voči zamestnancom	14 351	17 094	(2 742)
Rezervy na súdne spory	2 805	2 992	(187)
Rezerva na nevyfakturované dodávky	1 529	1 973	(444)
Spolu	918 685	922 058	(3 373)

V súlade s rozhodnutím bankovej rady bola k 31. decembru 2022 všeobecná rezerva na finančné riziká ponechaná v nezmenenej výške. Dôvodom je kompenzácia strát vykázaných v hospodárskom výsledku nerealizovanými ziskami z derivátových operácií zúčtovanými vo vlastnom imaní banky (pozri pozn. 21, 25 a časť B, písm. l).

21. Účty precenenia

	31.12.2022 v tis. EUR	31.12.2021 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Oceňovacie rozdiely z ocenenia zlata	1 105 018	1 006 607	98 412
Oceňovacie rozdiely z ocenenia cenných papierov	4 280	31 293	(27 014)
Oceňovacie rozdiely z ocenenia derivátov	260 576	47 607	212 969
Oceňovacie rozdiely z ocenenia cudzej meny	66 632	60 551	6 081
Oceňovacie rozdiely z ocenenia podielových cenných papierov (BISIP, ETF)	23 621	113 529	(89 908)
Spolu	1 460 128	1 259 587	200 541

22. Základné imanie a rezervné fondy

V tejto položke sa vykazuje štatutárny fond, ktorý predstavuje splatený kapitál prevzatý z rozdelenia Bilancie aktív a pasív bývalej ŠBČS, ktorý je od vzniku NBS v rovnakej výške 15 490 tis. EUR, a prevzaté základné imanie Úradu pre finančný trh (ďalej len „ÚFT“) vo výške 551 tis. EUR. ÚFT bol s účinnosťou od 1. januára 2006 zo zákona zrušený a pričlenený do NBS.

Rezervné fondy tvorí rezervný fond a kapitálový fond.

Zostatok rezervného fondu NBS k 31. decembru 2022 je vo výške 340 874 tis. EUR (340 874 tis. EUR k 31. decembru 2021). Rezervný fond je tvorený prídelmi z vytvoreného zisku z minulých rokov vo výške 337 411 tis. EUR. Po pričlenení ÚFT do NBS bol k 1. januáru 2006 do rezervného fondu NBS prevedený rezervný fond ÚFT vo výške 3 462 tis. EUR.

Zostatok kapitálového fondu NBS k 31. decembru 2022 je vo výške 882 tis. EUR (882 tis. EUR k 31. decembru 2021).

Na základe rozhodnutia bankovej rady bola 1. februára 2022 založená Nadácia NBS, ktorá pôsobí v oblasti finančného vzdelávania, podpory vedy a výskumu, rozvoja finančnej gramotnosti so špecializáciou na aktivity koordinujúce verejný a súkromný sektor v oblasti finančnej gramotnosti. Fond na financovanie Nadácie NBS bol rozhodnutím bankovej rady tvorený prevodom 2 mil. EUR zo zisku NBS za rok 2021. K 31. decembru 2022 zostatok fondu predstavuje výšku 1 386 tis. EUR.

Prehľad zmien na účtoch vlastného imania a kumulovaných strát

	v tis. EUR									
	Štatutárny fond	Kapitálový fond	Rezervný fond	Fond na financovanie nadácie NBS	Všeobecná rezerva na finančné riziká	Fondy z oceňovacích rozdielov zisk/(strata)	Neuhradená (strata) minulých rokov	Hospodársky výsledok bežného roka zisk/(strata)	Vlastné imanie	
1. Stav k 31.12.2021	16 041	882	340 874	0	900 000	1 259 587	(4 123 823)	63 004	(1 543 435)	
2. Prevod zisku/straty za rok 2021 do neuhradenej straty min. r.							61 004	(61 004)	0	
3. Prevod do štatutárneho fondu									0	
4. Prevod do rezervných fondov									0	
5. Prevod do fondu na financovanie nadácie NBS zo zisku za rok 2021				2 000				(2 000)	0	
6. Prevod prostriedkov z fondu na financovanie nadácie NBS				(614)					(614)	
7. Zmena všeobecnej rezervy na finančné riziká									0	
8. Zmena oceňovacích rozdielov z cenných papierov							(27 014)		(27 014)	
9. Zmena oceňovacích rozdielov z derivátov							212 969		212 969	
10. Zmena oceňovacích rozdielov zo zlata							98 412		98 412	
11. Zmena oceňovacích rozdielov cudzích mien							6 081		6 081	
12. Zmena oceňovacích rozdielov podielov vo fonde (BISIP, ETF)							(89 908)		(89 908)	
13. (Strata)/zisk bežného účtovného obdobia								(156 448)	(156 448)	
14. Zmena za účtovné obdobie	0	0	0	1 386	0	200 540	61 004	(219 452)	43 478	
15. Stav k 31.12.2022	16 041	882	340 874	1 386	900 000	1 460 128	(4 062 818)	(156 448)	(1 499 955)	

23. Podsúvahové nástroje

	31.12.2022 v tis. EUR	31.12.2021 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Úrokové swapy v EUR	2 831 000	2 211 500	619 500
Úrokové swapy v USD	1 629 271	1 010 507	618 765
Úrokové swapy v GBP	1 306 746	1 588 290	(281 544)
Úrokové swapy v AUD	983 472	218 220	765 252
Spolu	6 750 489	5 028 516	1 721 973

	31.12.2022 v tis.EUR		31.12.2021 v tis.EUR		Zmena v tis.EUR	
	Pohľadávky	Závazky	Pohľadávky	Závazky	Pohľadávky	Závazky
Menové swapy v EUR	677 454	0	3 141 044	0	(2 463 590)	0
Menové swapy v USD	0	381 586	0	287 699	0	93 887
Menové swapy v CNY	0	40 907	0	38 918	0	1 989
Menové swapy v GBP	0	92 454	0	1 464 274	0	(1 371 820)
Menové swapy v JPY	0	27 577	0	29 751	0	(2 174)
Menové swapy v CHF	0	22 342	0	87 504	0	(65 162)
Menové swapy v CZK	0	0	0	804 570	0	(804 570)
Menové swapy v AUD	0	99 407	0	458 854	0	(359 447)
Spolu	677 454	664 273	3 141 044	3 171 569	(2 463 590)	(2 507 297)

	31.12.2022 v tis.EUR		31.12.2021 v tis.EUR		Zmena v tis.EUR	
	Pohľadávky	Závazky	Pohľadávky	Závazky	Pohľadávky	Závazky
Menové forwardy v EUR	37 014	0	13 524	0	23 490	0
Menové forwardy v CNY	0	0	0	2 899	0	(2 899)
Menové forwardy v GBP	0	26 453	0	0	0	26 453
Menové forwardy v USD	0	10 274	0	10 573	0	(299)
Spolu	37 014	36 727	13 524	13 472	23 490	23 255

	31.12.2022 v tis.EUR		31.12.2021 v tis.EUR		Zmena v tis.EUR	
	Pohľadávky	Závazky	Pohľadávky	Závazky	Pohľadávky	Závazky
Cross currency swapy v EUR	483 718	170 092	527 008	40 885	(43 290)	129 207
Cross currency swapy v JPY	85 312	206 171	0	154 932	85 312	51 239
Cross currency swapy v USD	0	42 190	0	118 312	0	(76 122)
Cross currency swapy v CHF	92 414	227 678	43 558	250 063	48 856	(22 385)
Spolu	661 444	646 131	570 566	564 191	90 878	81 939

	31.12.2022 v tis.EUR		31.12.2021 v tis.EUR		Zmena v tis.EUR	
	Pohľadávky	Závazky	Pohľadávky	Závazky	Pohľadávky	Závazky
Úrokové futures v AUD	0	17 396	0	0	0	17 396
Úrokové futures v EUR	0	119 500	0	0	0	119 500
Úrokové futures v GBP	420 552	0	779 502	0	(358 950)	0
Úrokové futures v CHF	0	174 672	0	0	0	174 672
Úrokové futures v USD	167 260	0	0	0	167 260	0
Spolu	587 812	311 568	779 502	0	(191 690)	311 568

24. Čistý výsledok z úrokov

	31.12.2022 v tis. EUR	31.12.2021 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Investície v EUR, z toho:	138 129	147 277	(9 148)
čistý výnos z bežných účtov a termín. vkladov	133 398	160 059	(26 661)
čistý náklad/výnos z repo obchodov	(254)	9 964	(10 218)
čistý výnos z cenných papierov	6 951	1 268	5 683
čistý náklad z derivátov	(2 006)	(24 062)	22 056
ostatné	40	48	(8)
Investície v cudzej mene, z toho:	58 797	30 807	27 990
čistý výnos z cenných papierov	118 393	56 325	62 068
čistý náklad z repo obchodov	(70 685)	(5 213)	(65 472)
čistý výnos/náklad z derivátov	6 689	(21 163)	27 852
čistý náklad z bežných účtov a termín. vkladov	(49)	(170)	121
kompenzácia s MF SR	4 449	1 029	3 420
Menovopolitické operácie, z toho:	50 694	45 972	4 723
čistý výnos z cenných papierov	122 254	84 634	37 620
čistý náklad z vkladov a úverov	(91 632)	(75 227)	(16 405)
čistý výnos z PMR	20 072	36 565	(16 493)
Remunerácia pohľadávky z prevodu devízových rezerv	2 305	0	2 305
Remunerácia eurobankoviek	(33 122)	0	(33 122)
Remunerácia TARGET2	(84 033)	0	(84 033)
Spolu	132 770	224 056	(91 286)

Výsledný pokles čistých úrokových výnosov súvisí s postupným zvyšovaním úrokovej sadzby pre hlavné refinančné operácie ECB v priebehu roka 2022. Najvýraznejšie ho ovplyvnil nárast nákladových úrokov z remunerácie eurobankoviek a pozície NBS v TARGET2.

Ďalší negatívny vplyv mal rast úrokových nákladov z repo obchodov (pozri pozn. 15 a 16).

V dôsledku zavedenia záporných úrokových sadzieb na finančných trhoch od roku 2014 a spôsobu vykazovania (pozri časť B, písm. c) NBS eviduje k 31. decembru 2022 nasledujúce brutto úrokové výnosy a brutto úrokové náklady:

	Bil. položka	31.12.2022 v tis. EUR	31.12.2021 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Investície v EUR				
Úrokové výnosy brutto, z toho:		151 807	164 039	(12 231)
Bežné účty a termínované vklady	L6	148 687	162 131	(13 444)
Repo obchody	L3, L6	3 120	1 908	1 212
Úrokové náklady brutto, z toho:		(56)	(21)	(34)
Bežné účty	A6	(56)	(21)	(34)
Úrokové náklady brutto, z toho:		(34)	(11)	(23)
Bežné účty	A2, A3	(34)	(11)	(23)
Menovopolitické operácie				
Úrokové výnosy brutto, z toho:		24 785	37 111	(12 326)
PMR	L2	23 870	36 565	(12 695)
Jednodňové sterilizačné obchody	L2	915	546	369
Úrokové náklady brutto, z toho:		(51 471)	(75 772)	24 301
Dlhodobejšie refinančné operácie	A5	(51 471)	(75 772)	24 301

Úrokové sadzby vyhlásené ECB:

Účinnosť od	Jednodňové refinančné operácie	Hlavné refinančné operácie	Jednodňové sterilizačné operácie
21.12.2022	2,75% p.a.	2,50% p.a.	2,00% p.a.
02.11.2022	2,25% p.a.	2,00% p.a.	1,50% p.a.
14.09.2022	1,50% p.a.	1,25% p.a.	0,75% p.a.
27.07.2022	0,75% p.a.	0,50% p.a.	0,00% p.a.
18.09.2019	0,25% p.a.	0,00% p.a.	-0,50% p.a.

25. Čistý výsledok z finančných operácií, zníženia hodnoty a rezerv na krytie rizík

	31.12.2022 v tis. EUR	31.12.2021 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Realizované zisky/straty z finančných operácií	13 008	67 150	(54 142)
Čisté zisky z derivátov	20 516	35 761	(15 245)
Čisté straty/zisky z predaja cenných papierov	(22 683)	26 106	(48 789)
Čisté zisky z predaja akcií a podielov	11 214	0	11 214
Čisté kurzové zisky	3 962	5 283	(1 321)
Zníženie hodnoty finančných aktív a pozícií	(290 663)	(30 213)	(260 450)
Straty z ocenenia cenných papierov	(232 525)	(17 913)	(214 612)
Straty z ocenenia cudzej meny	(4 019)	(6 755)	2 736
Straty z ocenenia derivátov	(48 013)	(5 544)	(42 469)
Straty z ocenenia ETF fondov	(6 105)	0	(6 105)
Tvorba a použitie rezerv na finančné riziká	0	(100 000)	100 000
Všeobecná rezerva na finančné riziká	0	(100 000)	100 000
Spolu	(277 654)	(63 063)	(214 592)

Dôvodom nárastu straty zo zníženia hodnoty finančných aktív a pozícií je pokles trhových cien finančných inštrumentov k 31. decembru 2022 v reakcii na očakávané pokračovanie zvyšovania kľúčových úrokových sadzieb centrálnymi bankami v nasledujúcom období. Nerealizované straty z preceňovania cenných papierov sú kryté nerealizovanými ziskami z derivátových operácií, ktoré sú vykázané vo vlastnom imaní (pozri pozn. 21).

26. Čistý výsledok z poplatkov a provízií

	31.12.2022 v tis. EUR	31.12.2021 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Poplatky a provízie z investičného portfólia,	(470)	(397)	(73)
Čistý zisk operácií s klientami	229	214	15
Čistá strata z operácií s bankami	(744)	(620)	(124)
Čistý zisk z operácií s cennými papiermi	132	42	90
Čistá strata z derivátov	(45)	(5)	(40)
Ostatné	(43)	(28)	(15)
Poplatky a provízie	1 544	1 336	208
Čistý zisk z operácií s cennými papiermi	2 456	2 131	325
Čistá strata z operácií s bankami	(912)	(795)	(117)
Čistý zisk z výmeny euromincí	75	66	9
Spolu	1 149	1 004	144

27. Výnos z akcií a podielových účastí

	31.12.2022 v tis. EUR	31.12.2021 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Predbežné prerozdelenie zisku ECB za bežný rok	0	1 718	(1 718)
Podiel na zisku ECB z predchádzajúceho roka	478	4 387	(3 909)
Dividendy z ETF fondov	8 231	6 821	1 410
Dividendy z akcií BIS	994	1 788	(793)
Spolu	9 703	14 714	(5 011)

28. Čistý výsledok zo systému združovania menového príjmu

Menový príjem v zmysle čl. 32.1 Štatútu a Rozhodnutia ECB/2016/36 o alokácii menového príjmu národných centrálnych bánk zúčastnených členských štátov v znení neskorších predpisov predstavuje čistý ročný príjem z aktív národnej centrálnej banky, ktoré sú vedené ako protihodnota bankoviek v obehú a depozitných záväzkov úverových inštitúcií. Menový príjem vyplýva z plnenia úloh menovej politiky ESCB.

Menový príjem sa rozdeľuje po ukončení hospodárskeho roka v pomere, ktorý zodpovedá podielu NBS na splatenom kapitáli ECB (1,1452% od 1. februára 2020).

NBS za rok 2022 združila záporný menový príjem vo výške 38 665 tis. EUR najmä v dôsledku úročenia operácií TLTRO III negatívnou úrokovou sadzbou (pozri pozn. 5). Menový príjem zodpovedajúci podielu NBS na splatenom kapitáli ECB bol vo výške 81 724 tis. EUR. Rozdiel vo výške 120 389 tis. EUR (27 745 tis. EUR k 31. decembru 2021) predstavuje čistý výsledok zo systému združovania menového príjmu. Korekciou menového príjmu Eurosystemu za roky 2020 a 2021 sa NBS zvýšili výnosy o 496 tis. EUR (korekciou za roky 2015 až 2020 sa NBS zvýšili výnosy o 1 618 tis. EUR k 31. decembru 2021).

29. Ostatné výnosy a ostatné náklady

Najvýznamnejší podiel na „Ostatných výnosoch“ banky k 31. decembru 2022 predstavujú výnosy z poplatkov a príspevkov subjektov finančného trhu v objeme 16 053 tis. EUR (7 716 tis. EUR k 31. decembru 2021), prijaté poplatky za platobné systémy vo výške 3 478 tis. EUR (3 568 tis. EUR k 31. decembru 2021) a tržby z predaja pamätných mincí vo výške 3 153 tis. EUR (2 614 tis. EUR k 31. decembru 2021).

„Ostatné náklady“ banky k 31. decembru 2022 predstavujú najmä náklady na razbu obehových a zberateľských mincí vrátane nákladov služieb s tým súvisiacich vo výške 6 300 tis. EUR (5 032 tis. EUR k 31. decembru 2021).

30. Personálne náklady

	31.12.2022 v tis. EUR	31.12.2021 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Mzdy a odmeny	(44 455)	(43 076)	(1 380)
Sociálne náklady	(15 821)	(15 438)	(383)
Ostatné náklady na zamestnancov	(2 906)	(11 025)	8 119
Spolu	(63 183)	(69 539)	6 355

K 31. decembru 2022 bol priemerný prepočítaný počet zamestnancov 1 072, z toho 118 vedúcich zamestnancov.

Medziročný pokles personálnych nákladov je spôsobený najmä znížením ostatných nákladov na zamestnancov v súvislosti so znížením vytváraných rezerv na odchodné a nižšími nákladmi na zdravotnú starostlivosť zamestnancov po odoznení pandémie.

V spolupráci s doplnkovými dôchodkovými spoločnosťami vytvorila NBS pre svojich zamestnancov program doplnkového dôchodkového sporenia. Príspevok na doplnkové dôchodkové sporenie je súčasťou položky „Ostatné náklady na zamestnancov“.

31. Administratívne náklady

K 31. decembru 2022 tvoria túto položku najmä náklady na technickú podporu a údržbu informačných systémov, náklady na opravy a udržiavanie, spotrebu energie, príspevky právnickým osobám (hlavne medzinárodným dohľadovým inštitúciám) a náklady na finančné vzdelávanie celkom vo výške 14 418 tis. EUR (14 526 tis. EUR k 31. decembru 2021).

Náklady voči štatutárnemu audítorovi za overenie účtovnej zvierky boli k 31. decembru 2022 vo výške 70 tis. EUR (61 tis. EUR k 31. decembru 2021). Banka neeviduje k 31. decembru 2022 žiadne náklady na uisťovacie a audítorske služby a daňové poradenstvo v zmysle § 18 ods. 6 zákona o účtovníctve.

32. Odpisy dlhodobého hmotného a nehmotného majetku

	31.12.2022 v tis. EUR	31.12.2021 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Odpisy dlhodobého hmotného majetku	(7 248)	(7 318)	70
Odpisy dlhodobého nehmotného majetku	(2 017)	(2 090)	72
Spolu	(9 265)	(9 408)	143

33. Služby súvisiace s výrobou bankoviek

K 31. decembru 2022 náklady na tlač eurobankoviek predstavovali 3 545 tis. EUR (1 796 tis. EUR k 31. decembru 2021).

34. Daň z príjmu a ostatné položky znižujúce príjem

V zmysle § 43 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov je NBS platiteľom dane z výnosov (príjmov), ktoré jej plynú z dlhopisov emitovaných na území Slovenskej republiky. Za rok 2022 NBS odviedla zrážkovú daň vo výške 58 553 tis. EUR (47 254 tis. EUR k 31. decembru 2021). Zvýšenie oproti predošlému obdobiu vo výške 11 299 tis. EUR bolo z dôvodu vyššieho kupónového výnosu v súvislosti s nárastom objemu cenných papierov (pozri pozn. 7).

35. Hospodársky výsledok

Hospodársky výsledok banky k 31. decembru 2022 predstavuje stratu vo výške 156 448 tis. EUR (zisk 63 004 tis. EUR k 31. decembru 2021). Medziročné zníženie hospodárskeho výsledku je

spôsobené rastom kľúčových úrokových sadzieb svetových centrálnych bánk v priebehu roka 2022. Vyššie úrokové sadzby sa prejavili v náraste nákladov banky na refinancovanie na jednej strane a v poklese trhovej hodnoty finančných aktív na strane druhej. Ďalší faktor, ktorý umocnil stratu v roku 2022 sú dobiehajúce menovo-politické opatrenia, ktoré boli prijaté s cieľom zamedziť negatívnym dopadom pandémie. Prejavili sa pokračujúcimi nízkymi výnosmi z menovo-politického portfólia.

36. Iné informácie

Pokračujúci vojnový konflikt na Ukrajine a sankcie uvalené na Ruskú federáciu a ich ekonomický vplyv na Slovensko, ako aj ostatné svetové krajiny môže mať za následok, že predpoklady a odhady, ktoré boli použité pri zostavovaní účtovnej zvierky si môžu vyžadovať revízie, ktoré môžu mať za následok významné úpravy účtovnej hodnoty majetku a záväzkov v nasledujúcom finančnom roku.

NBS počas roka 2022 nevykonala žiadne operácie a k 31. decembru 2022 nevykazuje žiadne otvorené pozície voči Ruskej federácii ani Ukrajine a k tomuto dátumu nevykazuje ani zostatky denomínované v menách týchto krajín.

D. UDALOSTI, KTORÉ NASTALI MEDZI DŇOM, KU KTORÉMU SA ZOSTAVUJE ÚČTOVNÁ ZÁVIERKA, A DŇOM ZOSTAVENIA ÚČTOVNEJ ZÁVIERKY

V nadväznosti na vstup Chorvátska do Eurosystemu boli na základe Rozhodnutia ECB/2022/51 národným centrálnym bankám upravené eurosystemové kľúče. K 1. januáru 2023 sa výška eurosystemového kľúča NBS upravila na 1,1360% (1,1452% do 31. decembra 2022). Kľúč na pridelenie bankoviek sa zmenil na 1,0450% (1,0535% do 31. decembra 2022).

Po 31. decembri 2022 nenastali iné významné udalosti, ktoré by si vyžadovali ďalšie úpravy v účtovnej zavierke za rok 2022.

Bratislava, 14. marca 2023

Peter Kažimír
guvernér

Albín Kotian
výkonný riaditeľ
úsek finančného riadenia
a informačných technológií

Jana Langerová
riaditeľka
odbor finančného riadenia

Národná banka Slovenska

DODATOK SPRÁVY NEZÁVISLÉHO AUDÍTORA k časti Správa k informáciám, ktoré sa uvádzajú vo výročnej správe

Bankovej rade Národnej banky Slovenska:

Overili sme účtovnú závierku Národnej banky Slovenska (ďalej len „banka“ alebo „NBS“) k 31. decembru 2022 uvedenú na stranách 81 – 114 priloženej výročnej správy banky, ku ktorej sme dňa 14. marca 2023 vydali správu nezávislého audítora, ktorá sa nachádza na stranách 82 – 83 výročnej správy banky. Tento dodatok sme vypracovali v zmysle § 27 odsek 6 zákona č. 423/2015 Z.z. o štatutárnom audite a o zmene a doplnení zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štatutárnom audite“).

Na základe vykonaných prác, ktoré sú opísané v časti „Správa k informáciám, ktoré sa uvádzajú vo výročnej správe“ vyššie uvedenej správy nezávislého audítora, podľa nášho názoru:

- informácie uvedené vo výročnej správe banky zostavenej za rok 2022 sú v súlade s jej účtovnou závierkou za daný rok,
- výročná správa obsahuje informácie podľa zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a zákona o NBS č. 566/1992 Zb. v znení neskorších predpisov.

Okrem toho, na základe našich poznatkov o banke a jej situácii, ktoré sme získali počas auditu účtovnej závierky, sme povinní uviesť, či sme zistili významné nesprávnosti vo výročnej správe. V tejto súvislosti neexistujú zistenia, ktoré by sme mali uviesť.

Bratislava 20. júna 2023

Ing. Zuzana Letková, FCCA
zodpovedný audítor
Licencia SKAu č. 865

V mene spoločnosti
Deloitte Audit s.r.o.
Licencia SKAu č. 014

Deloitte označuje jednu, resp. viacero spoločností spomedzi Deloitte Touche Tohmatsu Limited („DTTL“), jej globálnej siete členských firiem a ich pridružených subjektov (spoločne ďalej len „organizácia Deloitte“). DTTL (ďalej tiež len „Deloitte Global“) a každá z jej členských firiem a pridružených subjektov predstavuje samostatný a nezávislý právny subjekt, ktorý nemôže zaťažovať povinnosťami alebo zaväzovať iné subjekty v rámci organizácie Deloitte vo vzťahu k tretím osobám. DTTL, každá z členských firiem DTTL a každý pridružený subjekt zodpovedá len za svoje úkony a opomenutia, a nie za úkony alebo opomenutia iných subjektov v rámci organizácie Deloitte. Samotná spoločnosť DTTL služby klientom neposkytuje. Viac informácií je dostupných na www.deloitte.com/sk/o-nas.

Legislativa

Legislatíva v roku 2022

V roku 2022 nadviazala Národná banka Slovenska na vykonávanie legislatívnych a aproximačných kompetencií, ktoré vyplývajú z § 30 zákona NR SR č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska v znení neskorších predpisov. NBS predkladá vláde Slovenskej republiky návrhy zákonov v oblasti peňažného obehu a spolu s MF SR návrhy zákonov v oblasti devízových vzťahov, platobných systémov a poskytovania platobných služieb a finančného trhu, vrátane bankovníctva a postavenia a pôsobnosti NBS. Táto kompetencia jej vyplýva z čl. 56 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého môže NBS vydávať všeobecne záväzné právne predpisy, ak je na to splnomocnená zákonom.

Legislatívne zmeny zákonov v oblasti pôsobnosti Národnej banky Slovenska v roku 2022

Zákon č. 67/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 v znení neskorších predpisov bol v roku 2022 novelizovaný zákonom č. 65/2022 Z. z. a zákonom č. 169/2022 Z. z.

Zákon č. 747/2004 Z. z. o dohlade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bol v roku 2022 novelizovaný zákonom č. 129/2022 Z. z.

Zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bol v roku 2022 novelizovaný zákonom č. 92/2022 Z. z. a zákonom č. 123/2022 Z. z.

Zákon č. 371/2014 Z. z. o riešení krízových situácií na finančnom trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bol v roku 2022 novelizovaný zákonom č. 208/2022 Z. z.

Zákon č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch) v znení neskorších predpisov bol v roku 2022 novelizovaný zákonom č. 123/2022 Z. z., zákonom č. 151/2022 Z. z. a zákonom č. 208/2022 Z. z.

Zákon č. 530/1990 Zb. o dlhopisoch v znení neskorších predpisov bol v roku 2022 novelizovaný zákonom č. 389/2022 Z. z.

Zákon č. 429/2002 Z. z. o burze cenných papierov v znení neskorších predpisov bol v roku 2022 novelizovaný zákonom č. 208/2022 Z. z.

Zákon č. 203/2011 Z. z. o kolektívnom investovaní v znení neskorších predpisov bol v roku 2022 novelizovaný zákonom č. 208/2022 Z. z.

Zákon č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bol v roku 2022 novelizovaný zákonom č. 101/2022 Z. z., zákonom č. 125/2022 Z. z., zákonom č. 352/2022 Z. z. a zákonom č. 399/2022 Z. z.

Zákon č. 650/2004 Z. z. o doplnkovom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bol v roku 2022 novelizovaný zákonom č. 101/2022 Z. z. a zákonom č. 410/2022 Z. z.

Vykonávacie všeobecne záväzné právne predpisy Národnej banky Slovenska vydané v roku 2022

Opatrenia NBS vyhlásené v Zbierke zákonov SR uverejnením oznámenia o ich vydaní

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 29. marca 2022 č. 1/2022 o predkladaní výkazov pobočkou zahraničnej poisťovne a pobočkou zahraničnej zaistovne

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 29. marca 2022 č. 2/2022, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie Národnej banky Slovenska z 26. januára 2016 č. 1/2016 o predkladaní výkazov, hlásení, prehľadov a iných správ poisťovňou, na ktorú sa neuplatňuje osobitný režim, alebo zaistovňou

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 20. júna 2022 č. 3/2022, ktorým sa mení opatrenie Národnej banky Slovenska z 11. mája 2010 č. 6/2010, ktorým sa ustanovujú náležitosti žiadosti o predchádzajúci súhlas Národnej banky Slovenska podľa § 28 ods. 1 zákona o bankách v znení opatrenia zo 6. februára 2018 č. 2/2018

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 23. augusta 2022 č. 4/2022, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie Národnej banky Slovenska

zo 14. novembra 2017 č. 10/2017, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o posúdení schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver v znení neskorších predpisov

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 23. augusta 2022 č. 5/2022, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie Národnej banky Slovenska z 13. decembra 2016 č. 10/2016, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o posúdení schopnosti spotrebiteľa splácať úver na bývanie v znení neskorších predpisov

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 5. septembra 2022 č. 6/2022, ktorým sa mení opatrenie Národnej banky Slovenska z 13. februára 2018 č. 5/2018 o odbornej skúške a odbornej skúške s certifikátom na poskytovanie finančného sprostredkovania a finančného poradenstva v znení opatrenia z 26. mája 2020 č. 1/2020

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 5. septembra 2022 č. 7/2022 o predkladaní výkazov obchodníkmi s cennými papiermi na účely zabezpečenia zberu údajov podľa osobitného predpisu

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 8. novembra 2022 č. 8/2022, ktorým sa mení opatrenie Národnej banky Slovenska zo 14. júla 2015 č. 6/2015 o solventnosti pre poisťovne, na ktoré sa neuplatňuje osobitný režim, a pre zaistovne, pobočky zahraničných poisťovní a pobočky zahraničných zaistovní

Opatrenie Národnej banky Slovenska zo 6. decembra 2022 č. 9/2022 o predkladaní výkazov bankami, pobočkami zahraničných bánk a obchodníkmi s cennými papiermi na účely zabezpečenia zberu údajov podľa osobitných predpisov

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 19. decembra 2022 č. 10/2022, ktorým sa zrušuje opatrenie Národnej banky Slovenska z 15. novembra 2011 č. 14/2011, ktorým sa ustanovujú niektoré podrobnosti povolenia na výkon činnosti a podnikania platobných inštitúcií a inštitúcií elektronických peňazí

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 19. decembra 2022 č. 11/2022 o poskytovaní informácií poskytovateľmi celoeurópskeho osobného dôchodkového produktu Národnej banke Slovenska

ABC

**Skratky
a slovník pojmů**

Skratky

A

AML

ochrana pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti (anti-money laundering)

AIF

alternatívny investičný fond

APP

program nákupu aktív (asset purchase programme)

B

b. b.

bázický bod

BACH

harmonizovaná databáza nefinančných spoločností (Bank for the Accounts of Companies Harmonized)

C

CBPP

program nákupu krytých dlhopisov (covered bond purchase programme)

CID

identifikátor príjemcu inkasa (Creditor Identifier)

COREP

spoločné výkazníctvo (common reporting)

CSDB

centralizovaná databáza cenných papierov (Centralised Securities Database)

D

DDS

1. doplnková dôchodková spoločnosť
2. doplnkové dôchodkové sporenie

DF

jednodňová sterilizačná operácia (deposit facility)

DSS

dôchodková správcovská spoločnosť

E

EBA

Európsky orgán pre bankovníctvo (European Banking Authority)

ECB

Európska centrálna banka

EFT POS

elektronický prevod finančných prostriedkov na predajnom mieste (electronic funds transfer at point of sale)

EIOPA

Európsky orgán pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov (European Insurance and Occupational Pensions Authority)

ESA

európske orgány dohľadu (European Supervisory Authorities)

ESCB

Európsky systém centrálnych bánk

ESEF

celoeurópsky jednotný elektronický formát vykazovania (European Single Electronic Format)

ESMA

Európsky orgán pre cenné papiere a trhy (European Securities and Markets Authority)

ETF

fondy obchodované na burze (exchange-traded funds)

EÚ

Európska únia

F

FA MTS

strednodobé ciele pre oblasť finančných účtov (medium-term strategy for quarterly financial accounts)

FINREP

finančné výkazníctvo (financial reporting)

FOV

Fond ochrany vkladov

G

GSBPM model

štatistický model obchodných procesov (Generic Statistical Business Process Model)

H

HDP

hrubý domáci produkt

HFCS

prieskum finančnej situácie a spotreby domácností (Household Finance and Consumption Survey)

HICP

harmonizovaný index spotrebiteľských cien (Harmonised Index of Consumer Prices)

I

iBACH

harmonizovaná databáza nefinančných spoločností – individuálne údaje (Individual Bank for the Accounts of Companies Harmonized)

IFR

nariadenie (EÚ) 2019/2033 o prudenciálnych požiadavkách na investičné spoločnosti (Investment Firms Regulation)

IFRS

medzinárodné štandardy finančného výkazníctva (International Financial Reporting Standards)

IOPS

Medzinárodná organizácia orgánov dohľadu nad dôchodkovým sporením (International Organisation of Pension Supervisors)

IReF

integrovaný vykazovací rámec (Integrated Reporting Framework)

IS REGFAP

Informačný systém Register finančných agentov a finančných poradcov

IS ŠZP

Informačný systém Štatistický zberový portál

IS ŠZP ESAs

Informačný systém Štatistický zberový portál pre európske orgány dohľadu

IŽP

investičné životné poistenie

K

KI

kolektívne investovanie

L

LTRO

dlhodobejšie refinančné oprácie (longer-term refinancing operations)

M

MREL

minimálna požiadavka na vlastné zdroje a oprávnené záväzky (minimum requirement for own funds and eligible liabilities)

N

NAV

čistá hodnota aktív (net asset value)

NBS

Národná banka Slovenska

O

OECD

Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (Organisation for Economic Co-operation and Development)

OMT

priame menové transakcie (Outright Monetary Transactions)

P

p. b.

percentuálny bod

PEPP

- núdzový pandemický program nákupu (pandemic emergency purchase programme)
- celoeurópsky osobný dôchodkový produkt (pan-European personal pension product)

PMR

povinné minimálne rezervy

PZP

povinné zmluvné poistenie

R

RePEc

výskumné práce v oblasti ekonomiky (Research Papers in Economics)

S

SDS

starobné dôchodkové sporenie

SEPA

jednotná európska platobná oblasť (Single European Payments Area)

SFA

samostatný finančný agent

SHSDB

databáza držby cenných papierov (Securities Holdings Statistics Database)

SIPS

Slovenský medzibankový platobný systém (Slovak Interbank Payment System)

SR

Slovenská republika

SRB

Jednotná rada pre riešenie krízových situácií (Single Resolution Board)

SSM

jednotný mechanizmus dohľadu (Single Supervisory Mechanism)

SSP

jednotná spoločná platforma (Single Shared Platform)

ŠÚ SR

Štatistický úrad Slovenskej republiky

T

TARGET/TARGET2, T2

Transeurópsky automatizovaný systém hrubého vyrovnania v reálnom čase (Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer system)

TIPS

okamžité vyrovnanie platieb v systéme TARGET (TARGET Instant Payment Settlement)

TLTRO/ TLTRO III

cielené dlhodobejšie refinančné operácie (targeted longer-term refinancing operations)

TPI

nástroj na ochranu transmisie menovej politiky (Transmission Protection Instrument)

T2S

systém vyrovnania cenných papierov (TARGET2 Securities)

U

UCITS

štandardný fond (undertaking for collective investments in transferable securities)

ÚPSVaR SR

Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Slovník pojmov

I.

I. pilier

dôchodkové poistenie

II. pilier

starobné dôchodkové sporenie

III. pilier

doplňkové dôchodkové sporenie

D

data governance (DG)

Disciplína, ktorá definuje a implementuje štandardy, kontroly, roly, zodpovednosti a osvedčené postupy potrebné pre správu údajov v súlade s dátovou stratégiou.

(Zdroj: EDM Council Glossary)

data governance organizácia

Centrum riadenia údajov; v prostredí NBS sa uplatňuje hybridný model s kanceláriou riadenia údajov alokovanou na odbore štatistiky a správcami dátových domén distribuovanými na ďalších odborných útvaroch. Dôležitou súčasťou je kompetenčné centrum pre dátový sklad na odbore informačných technológií NBS.

data manažment

Riadenie údajov; pozostáva z postupov, architektonických techník a nástrojov na dosiahnutie konzistentného prístupu k údajom a na ich doručovanie v rámci celého spektra dátových oblastí potrebných na splnenie všetkých dátových požiadaviek.

E

ESG rating

Kvalitatívne hodnotenie emitenta z hľadiska uplatňovania environmentálnych a sociálnych princípov a princípov riadenia (ESG princípov) v jeho aktivitách, vyjadruje sa písmenami od AAA (najlepšie) po CCC (najhoršie).

ESG princípy sa aplikujú v spoločnostiach s cieľom riešiť nasledovné oblasti:

environmentálne problémy (Environment) – globálne otepľovanie, využitie energií a vody, klimatické zmeny, znečisťovanie životného prostredia a pod.;

sociálne problémy (Social) – diverzita pracovnej sily, pracovné zákony, bezpečnosť pri práci a pod.;

spôsob riadenia spoločnosti (Governance) – podniková etika, štruktúra predstavenstva a jeho nezávislosť, účtovníctvo a pod.

Tieto princípy je možné vnímať aj tak, že spoločnosti sú v súčasnosti vystavené environmentálnym (E) a sociálnym (S) rizikám a záleží na spôsobe ich riadenia (G), ako sú schopné tieto riziká zmiernovať.

M

master dáta

Primárne dáta, ktoré zostávajú stabilné v čase. Sú to údaje dôležité pre fungovanie organizácie, preto o nich musia jej jednotlivé časti komunikovať rovnakým spôsobom a mať o nich spoločnú verziu pravdy – typicky údaje o zákazníkoch alebo osobách všeobecne, o produktoch či o finančných nástrojoch.

master data manažment (MDM)

Komplexné riešenie riadenia údajov s množstvom procesov náročných na zdroje. Pre túto komplexnosť sa implementácia MDM odporúča iba v prípade master dát považovaných za najkritickejšie pre primárne funkcie a procesy, t. j. master dáta používané v rôznych obchodných procesoch, nachádzajúce sa v rôznych systémoch, ktorých nekonzistencia a nízka kvalita by mohli mať vplyv na výkon organizácie.

mikroúdaj

individuálne dáta, napríklad o individuálnych cenných papieroch, o subjektoch na trhu alebo o úverových produktoch

Q

Qlik Sense

analytický nástroj podnikovej inteligencie (Business Intelligence)

R

regulačný sandbox

platforma, ktorá umožňuje na základe konzultácií s NBS nastaviť finančnú inováciu v súlade s reguláciou a prakticky ju otestovať na slovenskom finančnom trhu

Zoznam grafov, tabuliek, schém a boxov

Zoznam grafov

- Graf 1** Ceny komodít a spotrebiteľská inflácia
- Graf 2** Rozhodnutia centrálnych bánk o kľúčových úrokových sadzbách
- Graf 3** HDP vo vybraných krajinách
- Graf 4** Globálny index tlakov v ponukových reťazcoch
- Graf 5** Nemecko – futures na ceny plynu a elektriny
- Graf 6** Jadrová inflácia v USA a eurozóne
- Graf 7** Vývoj reálneho HDP na Slovensku
- Graf 8** Vývoj zahraničného obchodu
- Graf 9** Vývoj zamestnanosti
- Graf 10** Vývoj miezd
- Graf 11** Štruktúra inflácie HICP
- Graf 12** Regulované ceny plynu a elektriny
- Graf 13** Mesačné nákupy do menovopolitických portfólií Eurosystemu
- Graf 14** Menovopolitické úrokové sadzby ECB a ich zmena
- Graf 15** Vybrané položky konsolidovanej bilancie Eurosystemu vzťahujúce sa na výkon menovej politiky
- Graf 16** Využitie deponitnej facility domácimi protistranami
- Graf 17** Menovopolitická aktivita NBS na strane aktív a kompozícia menovopolitických portfólií NBS
- Graf 18** Prehľad plnenia PMR po zohľadnení dvojstupňového systému úročenia nadbytočných rezerv
- Graf 19** Štruktúra aktív použitých slovenskými bankami v roku 2022
- Graf 20** Cenné papiere dlhopisových portfólií NBS ku koncu roka 2022 podľa krajiny emitenta
- Graf 21** Vývoj ukazovateľa krytia likvidity
- Graf 22** Štruktúra podaní finančných spotrebiteľov podľa sektorov finančného trhu
- Graf 23** Denný vývoj emisie
- Graf 24** Vydané a prijaté 1 c mince
- Graf 25** Vydané a prijaté 2 c mince
- Graf 26** Falzifikáty eurobankoviek zadržané v obehu k miliónu eurobankoviek v obehu
- Graf 27** Vývoj počtu SEPA okamžitých platieb na Slovensku v roku 2022
- Graf 28** Porovnanie hodnoty platieb spracovaných v TARGET2-SK v rokoch 2021 a 2022
- Graf 29** Porovnanie hodnoty mesačných transakcií v SIPS v rokoch 2021 a 2022
- Graf 30** Hodnota transakcií platobnými kartami – porovnanie výberu hotovosti s platbami
- Graf 31** Vývoj počtu celkových kartových a mobilných platieb
- Graf 32** Mediánové hodnoty aktív a pasív domácností podľa HFCS
- Graf 33** Počet subjektov v IS ŠZP
- Graf 34** Publikácie výskumu podľa témy
- Graf 35** Články v zahraničných vedeckých časopisoch podľa kvality časopisu
- Graf 36** Celkové čisté emisie skleníkových plynov

Zoznam tabuliek

Tabuľka 1 Emisia eurobankoviek a euromincí na Slovensku k 31. 12. 2022

Zoznam schém

- Schéma 1 Vývoj na finančnom trhu v roku 2022
- Schéma 2 Prijaté makroprudenciálne opatrenia
- Schéma 3 Počet SEPA okamžitých platieb za rok 2022
- Schéma 4 Počet a hodnota transakcií v TARGET2-SK
- Schéma 5 SIPS – medzibankový retailový platobný systém
- Schéma 6 Vydávanie platobných kariet – počet kariet a počet a hodnota transakcií
- Schéma 7 Akceptácia platobných kariet – počet bankomatov a obchodníkov a počet a hodnota transakcií
- Schéma 8 Organizačná štruktúra NBS k 31. 12. 2022

Zoznam boxov

- Box 1 Nový nástroj na ochranu transmisie menovej politiky
- Box 2 NBS zorganizovala medzinárodnú konferenciu Global Forum on Private Pensions
- Box 3 Crowdfunding ako nová dohľadová činnosť NBS
- Box 4 Emisia 1- a 2-centových mincí po zavedení zaokrúhľovania konečnej sumy nákupu v hotovosti na Slovensku od 1. júla 2022
- Box 5 Data governance